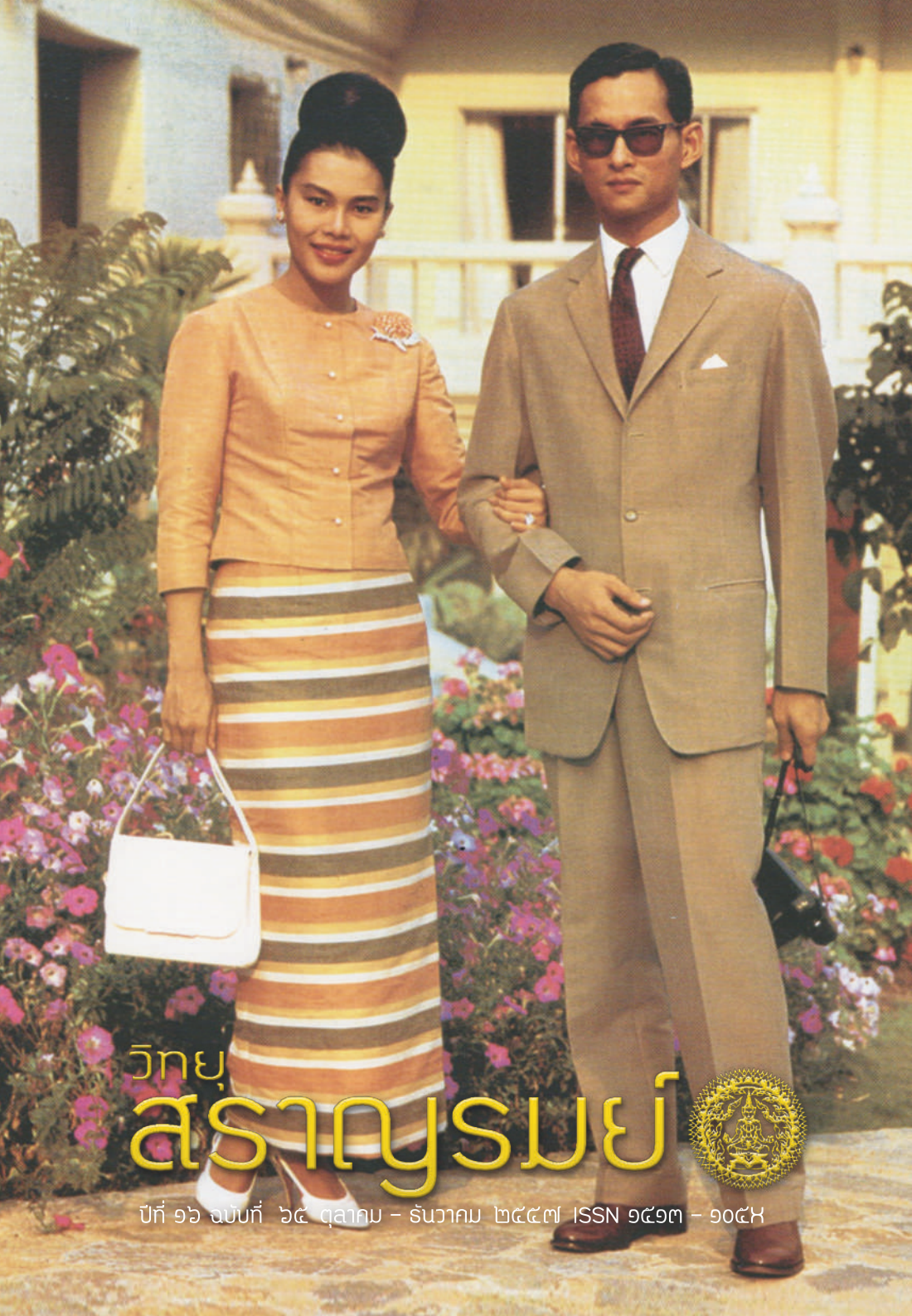

វិក័យ
ស្ថាប័ន

ប័ត្រ ១៦ ឈប់ពី ៦៤ ឧសភា - តុលា ២៥៤៧ ISSN ១៥១៣ - ១០៤៨

ราชอาณาจักร
ไทย

THAILAND PASSPORT

หนังสือวิทยุสารมัย

ISSN ๑๕๑๓-๑๐๕ X

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๖๕ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๗

อาเดียรราช ราชสดุดี

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมะ”

คือปฐมวชิระ ๕ ดำรัส

และให้ทรงบำเพ็ญจริยวัตร

ตามพระองค์ทรงตรัสทุกประการ

แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผ่นดินธรรม

๕ ทรงนำเมืองไทยให้ก้าวผ่าน

ความทุกข์ที่หนักหนามาเป็นนาน

สู่ความสุขสำราญทุกบ้านเรือน

ตั้ง “สายฝน” พรมพราจากฟากฟ้า

ตั้ง “แสงเทียน” งามตาหาใดเทียม

ตั้ง “สมหมาย” ปิดเป่าร้อนให้รางเลื่อน

ตั้ง “แสงเดือน” ส่องหล้ายามราตรี

ขอพรพระทั้งผองคุ้มครองไว้

ทรงสำราญกายใจอย่างเต็มที

เป็นมิ่งขวัญปวงไทยไปห่มปี

สดุดีขอพระองค์ ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า นายประทีป สวรรค์กุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
ประพันธ์ในนามคณะผู้จัดทำวารสารวิทยุสราญรมย์ กระทรวงการต่างประเทศ

สารบัญ

หน้า

ถ้อยแถลง	๘
ในน้ำมีปลาในนามีข้าว (ตอนที่ ๑)	๑๑
เบญจามา ทับทอง	
ตามรอยเส้นทางสายไหมมิตรภาพสู่ลาวใต้ พงศ์ธร แส่นฤทธิ์ ศศินท์ พัทพ์พงษ์ และแก้วสุดา ประภาะตั้ง	๒๕
ภริยานายกรัฐมนตรี เยี่ยมชมภาควิชาภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยภูมิคุ้มกันพัฒนา	๓๑
ส่งเสริมสันติภาพโลกตามวิถีพุทธ ฐากรณ์ พานิช	๓๖
งานการกงสุลของกระทรวงการต่างประเทศ : การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร	๔๔
การขอทำหนังสือเดินทางไทย (ตอนที่ ๑ การเตรียมหลักฐานประกอบการขอ) ดร.วิไล วัฒนธรรมาภรณ์ วาสวดี วรรณทวี และดร.รัชฎา จิवालัย	๕๐
งานวิชาไทยกับโจทย์ท้าทายรูปแบบใหม่ในปัจจุบัน ณัฐพล สอนเจริญ	๖๐
รู้จักเม็กซิโกบ้างไหม เบญจามา ทับทอง	๖๕
การบริการด้านการคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยและ แรงงานไทยในต่างประเทศ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ	๗๔
โครงการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนในต่างประเทศ “การทูตเพื่อประชาชนทุกแห่งหนเราดูแล” กองสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล	๘๔
การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนสำหรับคณะ ครูจากราชอาณาจักรภูฏาน ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ	๙๑
ร้านยาหอม ศิริพงศ์ บุณนาค เบญจามา ทับทอง และศิริณัฐ สุวรรณเทศ	๙๓

การแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ ณ ประเทศฝรั่งเศส อริศรี อมาตยกุล และสุภาศิริ อมาตยกุล	๑๐๓
.....	
สู่ทางการทำธุรกิจในเมือง สุทธิมา เสืองาม	๑๑๘
.....	
ค้าขายอินเดีย อย่างพลาดสิทธิประโยชน์ด้านภาษี สุทธิมา เสืองาม	๑๒๕
.....	
กระทรวงบัวแก้วเตรียมส่งอาสาสมัครเพื่อนไทยไปปฏิบัติงานที่ภูฏาน	๑๓๐
.....	
ไทยส่งผู้แทนติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงาน ความร่วมมือไตรภาคี ไทย-ภูฏาน-UNFPA ด้านสาธารณสุข	๑๓๓
.....	
รวมเกียรติการตะ เบญ	๑๓๗
.....	
การค้ามนุษย์ จาตุรนต์ ไชยะคำ	๑๔๔
.....	
บทสัมภาษณ์นักศึกษาตัวอย่าง น้องอีลมี ล่ามคนเก่ง สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไคโร	๑๕๗
.....	
องค์แห่งทูต ฐาณุ พานิช	๑๖๖
.....	
กู๋กู๋บี้เนี่ย โรตีกอบจากกรีซ กองลาภ ทินกร ณ อยุธยา	๑๗๐
.....	
มองโกเลีย อารยธรรมจากแดนเจงกิสข่าน ณัฐยาภรณ์ ขาวผ่อง	๑๗๔
.....	
บทสัมภาษณ์เอกอัครราชทูตจักร บัญ-หลง เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเทลอาวีฟ ประเทศอิสราเอล ณัฐยาภรณ์ ขาวผ่อง เบญจามา ทับทอง	๑๗๙
.....	
คำศัพท์ทางการทูต ศรีพงศ์ บุนนาค	๑๘๘
.....	
ข้อควรรู้เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะในชีวิตประจำวัน พญ.พรพรรณ ภูมิวนะชัย	๑๙๑
.....	
เรื่องเล่าเหนือเส้นขนานที่ ๓๘ ประภาวดี บุญช่วยเกื้อกุล	๑๙๖

ถ้อยแถลง

สวัสดิ์ศรับ ท่านผู้อ่าน
หนังสือวิทยุสราญรมย์
ทุกท่าน

เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ปวงข้าพระพุทธเจ้า ในนามของสถานีวิทยุสราญรมย์ ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคล ให้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง เจริญพระชนมายุ ยิ่งยืนนาน และทรงเป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทยไปตราบนานเท่านาน

ปีนี้ ลมหนาวพัดมาเปลี่ยนฤดูกาลไวเหลือเกิน รู้สึกเหมือนเพิ่งจะปีใหม่ มาไม่นานนี้เอง หลายคนคงวุ่นอยู่กับการงาน รู้ตัวอีกที เวลาผ่านไปเราไปอีก ๑ ปีแล้ว หนังสือวิทยุสราญรมย์เล่มสุดท้ายของปีที่ ๑๖ ก็มาอยู่ในมือท่านผู้อ่านแล้ว ถ้านับ ตามปีนักษัตรไทย ปี ๒๕๕๘ เป็นปีมะแม ในโอกาสปีใหม่ ๒๕๕๘ นี้ ขออวยพรให้ ท่านผู้อ่านทุกท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญ ไม่มีโรคภัยมาเบียดเบียน ภัยอันตราย ไม่มาแผ้วพาน อุดมด้วยโชคลาภนะครับ ในฉบับ เราทำปฏิทินขนาดพกพาไว้ให้ท่าน ใช้พกในกระเป๋าด้วยครับ

ฉบับนี้ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาฯ ซึ่งเป็นเวลาที่ปวงชนชาวไทย ทั้งในประเทศและในประเทศใด ๆ ทั่วโลกต่างน้อมใจอย่างพร้อมเพรียงกัน ถวายพระพร บทความเด่นในฉบับนี้จึงเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ ได้แก่ ด้านการประมง บทสัมภาษณ์ คุณจรัสธาดา กรรณสูต ที่ปรึกษาราชเลขาธิการ

ผู้รับผิดชอบประสานงานพระราชดำริ และบทความเรื่องตามรอยเส้นทางสายโยมิตราภาพสู่ลาวใต้ เรื่องราวเกี่ยวกับความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเกิดขึ้นจากพระราชดำริที่จะสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่เฉพาะแต่ชาวไทยและทรงพระกรุณาไปถึงประชาชนในประเทศเพื่อนบ้านของเราด้วย

นอกจากบทความเด่นดังกล่าวแล้ว ฉบับนี้ยังนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับงานด้านกงสุลของกระทรวงการต่างประเทศ งานที่ทำให้คนทั่วไปรู้จักกระทรวงการต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ การทำหนังสือเดินทาง ที่มีกระบวนการทำซับซ้อนส่งให้ผู้รับตัวทางไปรษณีย์เสมือนไปรับด้วยตัวเอง และปรับปรุงโฉมเป็นหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ ติดตามอ่านเรื่องราวการทำหนังสือเดินทางได้จากบทความ **“การขอทำหนังสือเดินทางไทย”** สำหรับงานด้านการคุ้มครองผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศและการให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศที่กรมการกงสุลให้บริการ เราขอแนะนำเสนอแง่มุมที่สำคัญของงานด้านการคุ้มครองด้วยบทความเรื่อง **“การค้ำมนุษย์”** เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ตระหนักถึงปัญหาและระแวดระวังภัยเรื่องนี้ ส่วนงานกงสุลอีกด้านหนึ่งคือ งานด้านการตรวจลงตราสำหรับชาวต่างประเทศ บทความเรื่อง **“วีซ่าไทย”** น่าจะเป็นประโยชน์เพิ่มเติมสำหรับท่านผู้อ่านด้วย นอกจากนี้ หลายท่านอาจยังไม่ทราบว่า สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลกของไทยจำนวน ๙๕ แห่ง มีหน้าที่จัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร เราจึงขอแนะนำบทความเรื่อง **“การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร”** และ **“โครงการจัดทำบัตรประชาชน”** ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานด้านกงสุลท่านสามารถสืบค้นเพิ่มเติมได้ที่ www.consular.go.th

เช่นเดียวกับเล่มอื่น ๆ ทีมบรรณาธิการหนังสือวิทย์สุราญรมย์ ได้พยายามสรรหาบทความที่มีความหลากหลายมานำเสนอให้แก่ท่านผู้อ่าน อาทิ ปกิณกะสารคดีเชิงท่องเที่ยว ในฉบับนี้ จึงขอแนะนำเรื่อง การส่งเสริมสันติภาพโลกตามวิถีพุทธ เกร็ดความรู้ด้านการท่องเที่ยวจากประเทศเม็กซิโก เรื่องราวด้านโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนจากภูฏาน เรื่อง **“ร้านยาหอม”** ยาโบราณจากร้านหมอมหาวัน และเรื่องการแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ ณ ประเทศฝรั่งเศส รวมทั้งบทความเรื่อง **“ศัพท์ทางการทูต”** ที่มีมาต่อเนื่องทุกฉบับ

นอกจากหนังสือวิทยุสาราณรมย์ที่ท่านกำลังอ่านอยู่นี้ ท่านยังสามารถรับฟังเนื้อหาสาระและเกร็ดความรู้ด้านการต่างประเทศและอื่น ๆ ได้จากรายการของสถานีวิทยุสาราณรมย์ได้ทางคลื่น AM 1575 kHz ได้ หากสัญญาณไม่ชัดเจนหรือรับฟังไม่ได้ ท่านสามารถติดตามรายการวิทยุสาราณรมย์หรือฟังรายการย้อนหลังได้ทางอินเทอร์เน็ต saranrom.mfa.go.th หรือจะติดต่อผ่าน facebook จากที่อยู่ www.facebook.com/ThaiMFA และทาง YouTube รายการ “สายตรงบัวแก้ว” จากเว็บไซต์ www.mfa.go.th ท่านผู้อ่านไม่ต้องกังวลว่าจะพลาดรายการอีกต่อไปครับ

ผมในฐานะนายสถานีและเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุสาราณรมย์ทุกคนอยากได้กำลังใจจากท่านผู้อ่านและท่านผู้ฟัง อยากได้ยินคำติชมจากทุกท่านอย่างสม่ำเสมอ ไปรษณียบัตรและจดหมายแต่ละฉบับเป็นสิ่งที่พวกเรารอคอย เพื่อนำมาปรับปรุงทั้งการจัดรายการทางสถานีวิทยุสาราณรมย์ และการสรรหาบทความมานำเสนอแก่ท่านผู้อ่านหนังสือวิทยุสาราณรมย์ หรือหากส่งไปรษณียบัตรและจดหมายแล้วยังไม่ทันใจ ก็สามารถส่งอีเมลมาติชมหรือเล่าเรื่องราวให้เราฟังบ้าง หากท่านผู้อ่านเล่น facebook ช่วย comment หรือกด LIKE มาให้เราด้วย ขอขอบคุณล่วงหน้าครับ

ขอให้เพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือวิทยุสาราณรมย์และพบกันใหม่ฉบับหน้าครับ

ด้วยความปรารถนาดี

(นันทวัฒน์ จันทรตรี)

นายสถานีวิทยุสาราณรมย์

ในน้ำมีปลา

ในนามีข้าว

..... (ตอนที่ ๑)

เบญจาลา ทับทอง

ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เป็นคำพูดที่ติดปากคนไทยมาเนิ่นนาน ความอุดมสมบูรณ์ของอาหารของไทยมีอยู่ทุกที่ในผืนดินของไทยตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานความช่วยเหลือด้านเกษตรกรรม เพื่อช่วยเหลือประชาชนไทยผ่านโครงการในพระราชดำรินานเนิ่นนานเท่าพระชนม์ชีพ เพื่อให้ได้รายละเอียดของความเป็นมาในโครงการต่าง ๆ ดังกล่าว บรรณาธิการจึงได้กราบเรียนสัมภาษณ์ **ดร.จรัสธาดา กรรณสูต** ที่ปรึกษาราชเลขาธิการ ซึ่งรับผิดชอบประสานงานพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง

แรกเริ่มเดิมที คุณจรัลธาดาฯ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประมง และ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเกษียณอายุราชการในปี ๒๕๕๒ ต่อมา ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้มาทำงานต่อที่สำนักพระราชเลขานุการ ในตำแหน่งที่ปรึกษาราชเลขานุการ รับผิดชอบประสานงานพระราชดำริมา โดยตลอด ปัจจุบันงานที่ท่านราชเลขาฯ ได้รับมอบหมายเป็นงานติดตามทาง ด้านฎีกาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีทุกข์มีร้อน จะจัดทำพระราชฎีกาเข้ามาขอพระราชทานความช่วยเหลือ ถ้าเป็นทางเกษตร หรือแหล่งน้ำชลประทาน ก็เป็นหน้าที่ของท่านจรัลธาดาฯ ที่จะต้องติดตาม ดำเนินเรื่อง จนกระทั่งขอพระราชทานเป็นโครงการพระราชดำรินี้โครงการ ที่สมควร แล้วดำเนินการให้เป็นตามพระราชประสงค์ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ของประชาชน

กองบรรณาธิการหนังสือวิทยุสราญรมย์ขอกราบขอบคุณท่านจรัลธาดาฯ ไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้สละเวลาให้สัมภาษณ์ และเล่าให้ฟังถึงโครงการพระราชดำริด้วย

ความสุขใจ ขอนำคำสัมภาษณ์มาถ่ายทอดให้ได้อ่านไปทีละเรื่อง ด้วยล้วนน่าสนใจตามบรรทัดข้างล่างนี้

“เมื่อตอนเริ่มโครงการใหม่ ๆ โครงการเกี่ยวกับการประมงไม่ได้จำกัดพื้นที่ แต่มีอยู่ทั่วประเทศ ยกเว้นปัจจุบัน โครงการพระราชดำริจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับเขตอนุรักษ์ของประเทศ อย่างเช่นอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น เราจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง ถือว่าเป็นที่อนุรักษ์ของรัฐบาล แต่ถ้าหากประชาชนมีเรื่องเดือดร้อนที่เกี่ยวข้อง ก็จะต้องขอทางรัฐบาลเป็นหลัก ทางโครงการพระราชดำริเราจะเลือกเฉพาะที่ทำได้จริง ๆ ไม่ขัดต่อกฎหมาย”

ส่วนในเรื่องของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็ต้องดูแลด้วย ตอนนี้มีหลายหน้าที่เหมือนกัน ต้องดูในส่วนของศิลปาชีพด้วย ออกไปเยี่ยมราษฎร ในโครงการศิลปาชีพ เพื่อให้เขารู้ว่าเราไม่ได้ละทิ้ง เพราะว่าทั้งสองพระองค์ทรง พระชรามากแล้ว ไม่สามารถเสด็จฯ ออกไปเยี่ยมราษฎรได้อีก เราต้องหมั่น ไปเยี่ยมเยียนสารทุกข์สุกดิบ เหมือนอย่างที่ทรงเคยทำมา มีโครงการเฉพาะ ๆ ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้ผมดูแลอีกจำนวนหนึ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงริเริ่มโครงการประมง อันที่จริงพระองค์ ท่านทรงมีหลายโครงการ แต่โครงการปลานิลจะเป็นที่รู้จักมากที่สุด ตั้งแต่ปี ๒๕๐๘ พระองค์ท่านยังทรงครองราชย์ไม่นาน ได้เสด็จฯ ไปประทับที่หัวหิน

ช่วงหน้าร้อน ณ พระราชวังไกลกังวล เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมราษฎรแถว
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พระองค์ท่านทรงมีโอกาสดำรงงานสถานีประมงคลองวาฬ อำเภอเมือง
จังหวัดประจวบฯ ทรงเห็นว่ามีปลานวลจันทร์ทะเลเป็นปลาที่ค่อนข้างจะหาง่าย
ในเขตทะเลแถวนั้น ออกลูกเป็นจำนวนมาก และเป็นปลาที่กินแพลงตอน
(Plankton) ไม่ยากต่อการให้อาหาร ตอนนั้นกรมประมงยังไม่เก่งเรื่องการ
เพาะปลา แต่ว่าปลานวลจันทร์ทะเลเราสามารถซื้อลูกมาเลี้ยงได้ ตอนออกลูก
ลูกเขาก็จะมารวม ๆ กันตรงชายฝั่ง ก็สามารถซื้อลูกเอามาเลี้ยงต่อในบ่อได้
ซึ่งเป็นการลงทุนน้อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่า
ที่อยู่ใต้หัวหินลงไปนิดหน่อย ก็เห็นว่าชาวบ้านที่อยู่แถวนั้นจะได้มีอาชีพ จึงทรง
พระราชทานเงินส่วนพระองค์ไปซื้อลูกพันธุ์ปลานวลจันทร์ทะเล เอามาใส่ในอ่าง
เก็บน้ำเขาเต่า ซึ่งเป็นน้ำกร่อย ไม่เอามาเพาะแต่เอามาเลี้ยงให้โต ชาวบ้านก็จะ
ซื้อลูกปลาเอามาขายเพื่อให้คนมาเลี้ยงต่อ ซึ่งมันโตเร็ว พระองค์ท่านก็รับสั่ง
ให้กรมประมงไปซื้อพันธุ์ปลาพวกนี้มาปล่อยในอ่าง นับเป็นโครงการประมง
โครงการแรก ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อปลาโตขึ้นได้ขนาดที่จะขายได้ ชาวบ้านก็จับขายกัน แต่ปรากฏว่า
ไม่มีใครทำต่อ เนื่องจากปลาไม่ออกลูกในอ่างแต่ออกลูกในทะเล ขายพันธุ์ปลา
ได้เงินหลายแสน พระองค์ท่านรับสั่งว่าชาวบ้านควรจะได้เงินแบ่งไว้ส่วนหนึ่ง
เพื่อไปซื้อลูกปลามาเลี้ยงต่อ หากพระองค์ท่านทำให้แล้ว ควรจะสานต่องาน
ที่ท่านได้เริ่มทำไป

ปลานวลจันทร์ทะเลมีลักษณะคล้าย ๆ ปลาทุ แต่ตัวใหญ่ หัวแหลม หายแหลม ตัวสีเงินวาว สีแวววาว ณ บัดนี้ กรมประมงก้าวหน้าไปเยอะ สามารถเพาะพันธุ์ปลานวลจันทร์ทะเลในบ่อได้ แต่ว่าปลานวลจันทร์ทะเลมีข้อเสีย เพราะเนื้ออร่อยแต่ก้างเยอะ คนไทยไม่ค่อยชอบปลาที่มีก้างเยอะ แต่ว่าคนจีนเขาไม่กลัว ก้างแบบคนไทย เราก็ไปเห็นว่าปลานวลจันทร์ทะเลที่ฟิลิปปินส์กับไต้หวัน เป็นที่นิยมมาก มีราคามากมหาศาล เราก็ดูว่าเขาทำกันอย่างไรในสองประเทศนี้ที่เขานิยมและขายดีมาก เป็นปลาที่นิยมมากในประเทศฟิลิปปินส์ เขาเรียกว่า Milkfish หรือ Bungus เขามีวิธีถอดก้างอย่างชำนาญมากโดยจะแลเนื้อทั้งสองข้างของก้างกลางออกมาเป็นชิ้น และมีก้างแทรกอยู่จำนวนมาก แต่เขาหงายออกใช้ปากคีบคีบก้างออกมาทั้งตัวเลย ทำได้ใน ๕ นาที ปลาที่นั่นจึงไม่มีก้างแล้วก็ขายได้เลย

เราก็หาวิธีให้ปลานวลจันทร์กลับมาสู่ความนิยม โดยส่งคนไปเรียนวิธีการถอดก้างที่ฟิลิปปินส์ ตั้งกลุ่มแม่บ้านขึ้นมาสอนวิธีการถอดก้างและสร้างโรงงานแปรรูป โดยปลาชนิดนี้ทำได้หลายอย่าง เป็นปลาต้มได้หรือปลาไม่มีก้าง ปลาแดดเดียว เป็นสินค้า OTOP ตอนนี้เราสามารถทำพระราชดำริให้เป็นจริงได้แล้ว กราบบังคมทูลขึ้นไปว่าประสบความสำเร็จตามพระราชประสงค์และเป็นที่นิยมของจังหวัด พระองค์ท่านก็โปรดให้ถวายทอดพระเนตรเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๗ โดยคนไต้หวันก็มาทำฟาร์มที่นี่ด้วย

ปลานวลจันทร์

ปลากระโห้

ต่อมา พระองค์ท่านทรงสร้างเรือใบเอง นำทดลองเล่นในสระที่สวนจิตรลดา สระที่สวนจิตรลดาใหญ่มากเป็นคลองต่อเนื่องกันไปหมด มีสัตว์น้ำอยู่หลายอย่าง ปรากฏว่าวันหนึ่งสระมีคลื่นแรง เหมือนเป็นสัตว์ใหญ่อยู่ใต้น้ำ ก็รับสั่งให้ กรมประมงเข้าไปดูว่าเป็นสัตว์อะไรช่างได้ จึงเข้าไปต้อน พบว่าเป็นปลากระโห้ จำนวนมาก ซึ่งปลากระโห้เป็นปลาที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและเป็นปลาที่มี เฉพาะในแม่น้ำเจ้าพระยา เหมือนเป็นแหล่งกำเนิด ชื่อวิทยาศาสตร์ของปลา นี้ ลงท้ายด้วย siamensis เป็นภาษาละติน หมายถึงสยาม แสดงว่า ปลาตัวนี้ กำเนิดที่สยามทีเดียว คงเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ ควรจะหาวิธีเพาะพันธุ์ ได้ใหม่ แต่เมื่อก่อนทำไม่ได้เพราะตอนนั้นวิชาการไม่แก่กล้า แล้วเป็นปลา พันธุ์ใหญ่เอามาเพาะยาก

เมื่อก่อนบ้านเมืองเราในแม่น้ำอุดมสมบูรณ์มาก ปลาก็ออกลูกในแม่น้ำ เต็มไปหมด แล้วเวลาทำคลองเข้ามาแล้วสวนจิตรลดา มีคลองต่อเนื่องถึงแม่น้ำ เจ้าพระยา ซึ่งจะเปิดน้ำเข้ามาจากแม่น้ำเจ้าพระยาได้ ฉะนั้น ก็จะมีลูกปลาเข้ามา เจริญเติบโตอยู่ในนี้ แต่จะไม่ออกลูกออกหลานเพราะตามธรรมชาติไม่สามารถ อยู่ได้ในที่ขัง ควรหาวิธีให้สืบพันธุ์ได้ จึงเริ่มมีการผสมเทียม ก็พยายามจะทำให้สำเร็จ เพราะเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ อย่างปลาบึกเป็นสัญลักษณ์ของ แม่น้ำโขง แต่กว่าจะสำเร็จใช้เวลาถึง ๑๐ ปี พอสำเร็จก็เข้ากราบบังคมทูลว่า ทำสำเร็จแล้ว สิ่งที่ท่านมีพระราชดำริออกมาแล้วแม้ว่าจะยากเย็นขนาดไหน เราก็บากบั่นทำให้สำเร็จได้ตามพระราชประสงค์ เพราะพระองค์ท่านรับสั่งให้ ทำต่อไป อย่าให้สูญพันธุ์ไปจากประเทศไทย

นอกจากปลานวลจันทร์ทะเลแล้ว ยังมีเรื่องของปลาหมอเทศอีก โดยตั้งแต่ประมาณปี ๒๔๙๘ ทางองค์การ FAO (องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ) ได้ถวายคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญ ดร.คนจีน ทรงกังวลการบริโภคของประชาชนที่ขาดโปรตีนกันส่วนมาก อันนี้เป็นเรื่องที่เกิดก่อนจะเสด็จฯต่างจังหวัด ประเทศไทยคนยังขาดอาหาร และเห็นว่าโปรตีนจากปลาเป็นสิ่งที่หาง่ายและได้ไว ก็พยายามหาสูตรน้ำที่เลี้ยงง่ายได้ไว เพราะว่าง่ายต่อเกษตรกรที่จะเอาไปขยาย FAO เลยเสนอว่าควรเลือกปลาหมอเทศ ปลานี้ชื่อปลาหมอเทศ แต่เป็นปลาที่มาจากแอฟริกา ตระกูล Tilapia เป็นปลาที่เลี้ยงง่าย ออกลูกเร็ว เลี้ยงในปาก จะอมไข่ไว้ในปาก พอฟักเป็นตัวจะออกมากินเมือกตามตัวของแม่ โดยทั้งพ่อทั้งแม่ปลาจะช่วยกันเลี้ยงลูก เมื่อมีภัยจะหลบกลับเข้าไปในปากสามารถเลี้ยงง่ายและแพร่พันธุ์ได้ง่าย

พระองค์ท่านก็เห็นว่าปลาชนิดนี้เป็นประโยชน์ ทรงเลี้ยงตั้งแต่ประทับที่พระที่นั่งอัมพรฯ และโปรดฯ ให้ทำบ่อเพื่อทดลองเลี้ยงปลาหมอเทศ สุดท้ายได้ปริมาณหนึ่ง ก็มอบให้กรมประมงไปขยายพันธุ์ต่อ ตอนนั้น กรมประมงอยู่ที่บางเขน เรามีสถานีผลิตพันธุ์ปลาที่ในมหาวิทยาลัยเกษตรตอนนี้อยู่ ซึ่งมีหน่วยงานของกระทรวงเกษตรฯ ปะปนอยู่ในนั้น เพราะสมัยเริ่มแรก มหาวิทยาลัยเกษตรฯ ขึ้นอยู่กับกระทรวงเกษตรฯ กระทรวงเกษตรฯ เป็นคนตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นมาทางด้านพหุโยธิน กรมประมงจะอยู่แถวนั้น ตอนนั้นยังไม่มีถนนวิภาวดี ด้านในมาหน่อยก็จะเป็นมหาวิทยาลัย เราจับปลาหมอเทศมาเลี้ยงจนพอแจกก็กราบบังคมทูลพระองค์ท่านเสด็จฯ ที่กรมประมง มหาวิทยาลัยเกษตรฯ ที่กรมประมง แผนกทดลองเพาะเลี้ยง พระองค์ท่านโปรดฯ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั่วภาคกลางมารับพันธุ์ปลา ตอนนั้นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถก็เสด็จฯ เป็นอีกโครงการหนึ่ง

ต่อมา สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะแห่งญี่ปุ่นเสด็จฯ เยือนไทยเป็นทางการ ตอนนั้นทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมาร เห็นว่าไทย

เลี้ยงปลาหมอเทศสำหรับแจกจ่ายประชาชน พระองค์ทรงทูลแนะนำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องจากมกุฎราชกุมารญี่ปุ่นเป็นผู้เชี่ยวชาญ เรื่องปลา พระองค์ศึกษาพันธุ์ปลาต่าง ๆ อยู่เยอะ พระองค์ทรงทูลแนะนำว่า มีปลาคัลลาย ๆ ปลาหมอเทศ มีรสชาติดีกว่า เลี้ยงง่ายกว่า เป็นอันตรายต่อ สิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ก็เลยแนะนำปลานิลเข้ามา

ปลานิลเป็นปลา Tilapia เหมือนกันแต่เป็นคนละพันธุ์ ปลาหมอเทศ เรียกว่า *Tilapia Mossambica* มาจาก Sambi แต่ปลานิลเป็น *Tilapia Nilotica* มาจากแม่น้ำไนล์ พวกปลา Tilapia มาจากแอฟริกา อิสราเอล อยู่ใน แหล่งน้ำในทะเลทราย สามารถปรับตัวให้ออกลูกง่าย โตไว อยู่ในพื้นที่แห้งแล้งได้ จึงเหมาะสำหรับพัฒนาชาติ ประชาชนก็เพาะพันธุ์ปลาชนิดนี้ได้

พอพระองค์เสด็จฯ กลับญี่ปุ่น ก็ส่งปลานิลมาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้ทรงดีพระทัย ตอนนั้นเสด็จฯ มาสวนจิตรฯ แล้ว ทรงสร้าง บ่อในสวนจิตรฯ ให้เลี้ยงปลารุ่นแรกที่เจ้าฟ้าชายญี่ปุ่นส่งมาให้ เริ่มผลิตลูกได้ เยอะขึ้น ๆ ท่านก็เริ่มพระราชทานพันธุ์ปลาให้กรมประมงต่อยอด ช่วงแรก ปลาหมอเทศยังไม่ถึงอีสาน ท่านก็เลยให้ขยายไปอีสาน สมัยนั้นอีสานยัง กันดารยากจนมากแต่มีสถานี่ประมงเพิ่มมากขึ้นแล้ว ทำให้สามารถเผยแพร่ ปลานิลเป็นอาหารหลักราษฎรได้จากนั้นเป็นต้นมา

ปลาหมอเทศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เห็นว่ามีกึ่งก้ามกรามที่พระองค์ท่านโปรดเสวยเป็นจำนวนมาก แต่ช่วงนั้น เริ่มหมด ทำให้ต้องสั่งจากเมียนมาร์มาทานกัน พระองค์ท่านตั้งข้อสังเกตว่า ทำไมต้องสั่งจากเมียนมาร์ ตอนนั้นผมยังอายุน้อย ยังเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย อธิบดีสมัยนั้นกราบบังคมทูลว่า กึ่งก้ามกรามในแม่น้ำเจ้าพระยาสูญพันธุ์ สาเหตุจากที่กึ่งก้ามกรามอพยพไปออกลูกที่ปากน้ำ กึ่งก้ามกรามวิวัฒนาการจาก สัตว์ทะเล ไม่สามารถออกลูกในน้ำจืดได้ ต้องออกลูกที่น้ำกร่อย น้ำมีความเค็ม หน่อย ลูกเขาถึงจะฟักตัวได้ ตัวอ่อนอยู่ในน้ำเค็ม พอเริ่มโตขึ้นก็จะเข้ามาในน้ำจืด ยังมีอยู่บ้างในแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำบางปะกง ทางภาคใต้ก็มีแม่น้ำตาปี ยังมีกึ่งก้ามกรามอยู่ แต่ว่าในแม่น้ำเจ้าพระยานั้น กึ่งสูญพันธุ์ เนื่องจาก ไม่สามารถอพยพลงไปไซ้ที่ปากน้ำได้ แม่น้ำในกรุงเทพฯ ไม่มีออกซิเจน กึ่งออกไซ้ ได้ก็จริงแต่ว่าไซ้ไม่เป็นตัว ถึงฟักเป็นตัวก็ตายหมดเพราะไม่ได้ฟักในน้ำเค็ม กรมประมงฯ ได้ศึกษาจนกระทั่งรู้ว่าออกที่น้ำเค็มแค่ไหน จนสามารถผสมพันธุ์ ในห้องแล็บในสถานีออกมาได้ โดยใช้ น้ำเค็มผสมในความเค็มที่เหมาะสม เราก็คงสามารถผลิตลูกกึ่งได้จากสถานี

ปีต่อมา กรมประมงถวายพันธุ์กึ่งให้ทรงปล่อยที่บางไทร เพราะน้ำ คุณภาพดี ปล่อยเป็นล้านตัว จากการที่ไม่มี ก็ทรงมีพระราชดำริว่า การที่ไม่มี กึ่งเหลืออยู่จะทำให้กึ่งเติบโตเร็ว เพราะจะไม่แย่งอาหารกัน ให้ธรรมชาติเลี้ยง ไม่สิ้นเปลืองค่าโซหุ้ยและการลงทุน แต่ชาวบ้านพอเห็นกึ่งโตแล้ว เขาจะมา ตักกึ่งโดยที่ไม่ต้องลงทุนอะไร แค่เบ็ดคันเดียวกับเรือ กึ่งตอนนั้นราคากิโลละ ๕๐๐-๖๐๐ บาท เดียวนี้ราคาเป็น ๑,๐๐๐ บาทแล้ว เลี้ยงโดยไม่ลงทุนอะไร ให้ธรรมชาติลงทุนให้หมด เพราะฉะนั้น เป็นการปล่อยกึ่งที่คุ้มค่ามาก จึงทรงมี พระราโชบายให้ปล่อยทุกปี

ปีต่อมา กึ่งโตเร็ว ภายในปีเดียวก็มีขนาดใหญ่พอใช้ได้ ได้กึ่งมาจากที่ หายไปหลายปี คนเลยเรียกกันว่า “กึ่งสมเด็จพระเจ้า” ตอนหลังก็ปล่อยเกือบทุกแห่ง

ในหลายจังหวัด อาทิ อ่างทอง อยุธยา สุพรรณบุรี พิจิตร พิษณุโลก ถือเป็นพระมหากษัตริย์คุณ จริ่ง ๆ แล้วกึ่งเหล่านี้ไม่มีมาจากการปล่อยทิ้งนั้นปล่อยประมาณปี ๒๕๓๐ ต่อมา ทรงสร้างพระตำหนักสิริยาลัย พระองค์ท่านทรงสนพระทัยในเรื่องของวรรณคดีไทยค่อนข้างมาก โดยเฉพาะกาพย์เห่เรือเนื่องจากเป็นที่ริมน้ำ มีคนขับกาพย์ให้ทรงสดับรับฟัง ในการเสด็จฯ แต่ครั้งพระองค์ท่านก็เห็นว่า กาพย์เห่เรือของเจ้าฟ้ากัณท์มีการเห่ชมปลาหลายอย่างที่ไม่มีความรู้จักในปัจจุบัน พระองค์ท่านบอกว่า ปลาไทยเหล่านี้ควรอนุรักษ์ไว้เหมือนเป็นสมบัติของชาติ

พระองค์ท่านทรงรับสั่งถามว่าหายไ้ไหนหมด ก็กราบบังคมทูลว่าปัจจุบันสิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงไป ไม่มีทางแก้ไขได้ เนื่องจากมีประชาชนมากขึ้น ใช้น้ำฆ่าแมลง ใช้นสารเคมีที่มีพิษ เพราะฉะนั้น จึงมีโอกาที่ปลาในแม่น้ำจะสูญพันธุ์ไปเรื่อย ๆ เราเคยมีปลาน้ำจืด ๖๐๐ กว่าชนิดในแม่น้ำเจ้าพระยาสาเหตุที่ปลาสูญพันธุ์เป็นเพราะเราเป็นที่ลุ่มน้ำท่วม แต่ปัจจุบันคนรังเกียจน้ำท่วม ก็พยายามจะบล็อกน้ำให้มันอยู่ในคอนโทรลหมด จึงเป็นการกั้นการเดินทางไปวางไข่ของปลา น้ำท่วมนี้ดีเพราะว่าปลาจะไปวางไข่ สมัยก่อนน้ำท่วมมีประโยชน์กับสัตว์น้ำหรือปลามาก เมื่อเข้าไปไข่ในพื้นที่ที่น้ำท่วมจะมีหญ้ามีโพรงหยูารก ๆ ทำให้หญ้าบางส่วนตาย เกิดสัตว์น้ำเล็ก ๆ เกิดแบคทีเรีย จุลินทรีย์ต่าง ๆ ลูกปลาสามารถไปหากิน เมื่อไปอยู่ในโพรงรกศัตรูก็เข้าไปไม่ถึง

ปลามีการปรับตัว เมื่อเจอสภาพแบบนี้เข้า ก็จะสร้างฮอร์โมนขึ้นมาสมองจะรับว่าสภาพแบบนี้ให้วางไข่ได้ กลไกนี้เกิดขึ้นในวิวัฒนาการของสัตว์ให้ตอบสนองกับสภาพแวดล้อม พอปรับตัวไปแบบนี้แล้ว หากสภาพนั้นไม่เกิดขึ้นเขาก็จะไม่วางไข่ เพราะฮอร์โมนไม่บังคับให้ไข่สุก ปกติสภาพในพันธุ์กรรมบังคับว่า จะต้องหลังฮอร์โมนเพื่อบังคับให้ไข่สุก แต่เมื่อไม่มีสภาพนั้นไข่จะไม่สุก ไข่มันฟอร์มตามฤดูกาล แต่ถ้าสภาพไม่เหมาะก็จะกลับไปบำรุง

ตัวเขา โดยที่เขาไม่วางไข่ ทำให้สัตว์เหล่านี้เริ่มสูญพันธุ์ แต่ช่วงหลัง เป็นสภาพน้ำท่วมที่ไม่มีชีวิต เมื่อก่อนน้ำท่วมมันจะสะอาด แต่เดี๋ยวนี้ น้ำนิ่งสนิท เริ่มเน่าไม่เอื้อต่อชีวิต ปัจจุบันเหตุการณ์แบบนี้ไม่มี แต่ที่เราเห็นลูกปลาออกมาเยอะ ๆ ไม่มีแล้ว สภาพเหล่านี้ทำให้สัตว์น้ำมันสูญพันธุ์ พระองค์ท่านเลยรับสั่งว่า เราจะไปหยุดความเจริญของคนที่ไม่เพิ่มมาคงทำไม่ได้ แต่ว่าจะมีทางอื่นไหมที่จะชะลอการสูญพันธุ์ของปลาที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทย ก็เลยกราบบังคมทูลว่า เรามีวิธีก็คือ ต้องใช้ผสมเทียม ต้องเลือกพ่อแม่พันธุ์ต่าง ๆ จากสถานีประมงให้พอเพียง ถิ่นไหนมีปลาอะไรบ้างก็ควรเก็บพ่อแม่พันธุ์แม่พันธุ์ไว้ แล้วทำวิจัยเรื่องการผสมเทียม หากฮอริโมนไม่ผลิตเราก็ฉีดฮอริโมนเข้าไป แต่จะอย่างไร ก็ไม่ได้ทุกชนิด เราพยายามทำให้ดีที่สุด พระองค์ท่านเลยโปรดให้ทำโครงการอนุรักษ์ปลาไทยนับแต่นั้น โดยเฉพาะวันประสูติวันพระราชสมภพของพระราชวงศ์ กรมประมงก็ทรงถวายปลา ทรงปล่อยซึ่งเป็นพันธุ์ปลาไทยแท้ ๆ

ช่วงหลังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประชวร ไม่ค่อยได้เสด็จฯ ออกไปต่างจังหวัดเองสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ แทนพระองค์ สมัยเสด็จฯ ไปภาคเหนือ เริ่มตามเสด็จฯ ด้วยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระดำริพระราชทานสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถว่า ภาคเหนือ-

ตอนบน เช่น ตอนเหนือของเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่ต้องดูแลเรื่องความมั่นคง มีการสู้รบกับชนกลุ่มน้อยของพม่าและมีหลายด่านเป็นด่านเข้า – ออก จึงอยากจะควบคุมไม่ให้เป็นภัยต่อไทย เป็นเส้นทางยาเสพติดด้วย พระองค์ท่านทรงแนะนำสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถว่า ควรหาพื้นที่พัฒนาชาวเขาที่อยู่ในเขตไทย ให้เขามีความเจริญ มีกินมีใช้ มีอาชีพที่ดี ไม่ต้องพึ่งยาเสพติด โดยจะเป็นการหาข่าวมาให้ฝ่ายเราด้วยว่า มีความเคลื่อนไหวอย่างไร แต่คอมมิวนิสต์ไม่ค่อยมีความรุนแรงเท่าภาคอีสาน ที่เป็นฐานฝิ่น ฐานยาบ้า

พระองค์ท่านเลยเลือกพื้นที่ทำโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการเกษตรที่สูง โครงการปาร์กซ์น้ำ เป็นต้น โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่คือ พื้นที่ที่มีป่าติดอยู่ คนไม่มาก ฝึกให้อยู่กับป่าได้ โดยหาอาชีพที่เหมาะสมที่เหมาะสมกับป่าให้เขาทำ อย่างโครงการเลี้ยงปลาเทราต์ก็อยู่ในโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ พื้นที่ไหนที่โดนถางไปเยอะแล้ว พอมีพื้นที่ที่ทำเกษตรได้ดี เกษตรที่สูง เอาพันธุ์พืชมีราคาของต่างประเทศเข้ามาปลูกหรือปลูกดอกไม้สามารถทำรายได้

เราเห็นว่าชาวเขามีประเพณีของตนเอง เขาต้องปลูกข้าวกินเอง ข้าวที่ปลูกเป็นข้าวไร่ แต่ปลูกตามไหล่เขา ตามแนวเขา ไม่ต้องใช้น้ำ ใช้น้ำฝนอย่างเดียวพอ ไม่ต้องมีน้ำขัง เพราะฉะนั้นการปลูกข้าวไร่ก็ไม่รักษาหน้าดิน เพราะพอฝนตกก็จะชะล้างหน้าดินไปเรื่อย เขาจะถางป่าเพื่อปลูกข้าวพอกิน ดังนั้น ผลผลิตได้ไม่มาก ควรใช้ที่ใหญ่พอควรที่จะปลูกข้าวได้พอกินในครอบครัว พื้นที่หลายแห่งพอถางไปแล้วปลูกได้ปีเดียวเพราะหน้าดินโดนทำลายไปจนหมด

ความอุดมสมบูรณ์ ที่นี้จะไปหาแปลงใหม่ เขาต้องทำอย่างนี้เจ็ดแปลงถึงกลับมาที่เดิมได้ เพราะฉะนั้น ๗ ปีใน ๑ รอบ คิดดูว่าป่าโดนทำลายไปแค่ไหน พระองค์ท่านก็ทรงหาวิธี ทรงปรึกษากับเกษตรกรฯ หลาย ๆ ส่วนกรมพัฒนาที่ดิน มีหน้าที่ในการนำวิธีนาขั้นบันไดมาใช้ เนื่องจากนาขั้นบันไดปลูกข้าวนาดำ มีกระตังน้ำ น้ำถูกขังในแต่ละขั้น ก็ทำให้น้ำไม่ได้ชำระล้างสารอาหารออกไป เพราะน้ำไปขังอยู่ตามขั้นบันได ซึ่งเอาข้าวพื้นล่างมาปลูกผลิตพันธุ์ออกมา คัดพันธุ์ออกมาคล้ายข้าวที่เขากิน ผลผลิตออกมาสูงกว่า ๑๐ เท่า พื้นที่น้อยได้แต่ข้าวเท่าเดิม แล้วเป็นขั้นบันไดที่ไม่ทำลายหน้าดิน เราจึงขอพื้นที่ ๗ แปลงคืน ปลูกป่าประมาณ ๑๐ ปี ป่าก็โตพอสมควร ลำธารมีน้ำมาจากที่เคยแห้งขอด ได้รับประสบการณ์จากของจริงว่า เห็นไหมรักษาป่า มีน้ำมาป่าจะดีหมด เพราะทุกคนเห็นค่าของป่า รู้ว่าน้ำแห้งหายจริง ๆ ถ้าไม่มีป่า ก็เป็นส่วนหนึ่งของโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่

เรื่องราวของโครงการพระราชดำริยังไม่จบเท่านี้ ยังมีเรื่องราวน่าสนใจให้ติดตามในฉบับหน้า ทั้งเรื่องปลาเรนโบว์ เทราต์ และการประมง 🌿

(โปรดรอติดตามตอนที่ ๒ ในฉบับหน้า)

ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

ตามรอยเส้นทาง สายใยมิตรภาพ สู่ลาวใต้

พงศ์ธร แสณฤทธิ์ ศศินทร์ พัฒพงษ์
และแก้วสุดา ประภาวะตัง
นักศึกษาฝึกงาน สถานกงสุลใหญ่
ณ แขวงสะหวันนะเขต

ระหว่างวันที่ ๘-๑๓ มิถุนายน ที่ผ่านมา พวกเรานักศึกษาชั้นปีที่ ๔ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน ๓ คน ซึ่งได้มาฝึกงานที่สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีโอกาสต้อนรับและติดตามคณะของท่านกรมวังผู้ใหญ่^๑ จากสำนักพระราชวัง และคณะอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากหลายสาขาของโครงการความร่วมมือไทย-ลาว ตามพระราชดำรินในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

.....
๑ ว่าที่ร้อยตรีภักดิ์ ชันธมิตร กรมวังผู้ใหญ่ รองผู้อำนวยการสำนักงาน
โครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สยามบรมราชกุมารี เพื่อเยี่ยมชมติดตามความคืบหน้าของความร่วมมือด้านสาธารณสุขที่ได้พระราชทานแก่แขวงสาละวัน แขวงเซกอง และแขวงอัตตะปือ และโครงการพัฒนาโรงเรียนในแขวงเซกองและแขวงอัตตะปือ ทางตอนใต้ของสปป.ลาว

ความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เกิดขึ้นจากพระราชดำริที่จะสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนลาวสร้างโอกาสอันดีให้หน่วยงานและประชาชนของราชอาณาจักรไทยและสปป.ลาว ให้ได้ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดและสร้างกรอบแนวคิดการพัฒนาจากพื้นฐานของทรัพยากรในพื้นที่ที่มีอยู่แล้ว เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนอีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ

ในการลงพื้นที่แขวงใต้ครั้งนี้ พวกเราได้ติดตามคณะติดตามความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อประเมินบุคลากรด้านสาธารณสุขลาวที่ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อยกระดับศักยภาพมหาวิทยาลัยมหิดล ติดตามการนำความรู้ที่ได้กลับมาปฏิบัติงานในพื้นที่จริงและนำผลการประเมินกลับไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นทั้งนี้จากการที่คณะอาจารย์ได้เยี่ยมชมโรงหมอแขวงและโรงหมอเมืองทำให้เห็นถึงความพยายามและความตั้งใจของหน่วยงานด้านสาธารณสุขของสปป.ลาว ที่ให้บริการภายใต้ข้อจำกัดทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร ในหลายครั้งพวกเราเห็นประชาชนลาวที่เป็นบรรดาเผ่าซึ่งเดินทางลงมาจากภูเขาที่ห่างไกลหลายสิบกิโลเมตรเพื่อมาเข้ารับการรักษาพยาบาล และได้เรียนรู้ว่ารัฐบาลลาวได้ให้ความสำคัญแก่อัตราการรอดชีวิตของแม่และเด็กเป็นอย่างมากซึ่งในกรณีนี้เป็นเรื่องที่ไม่ง่ายตายนัก เนื่องจากบรรดาเผ่าดังกล่าวยังมีความเชื่อที่สืบทอดกันมา ตลอดจนการฝากครรภ์และการคลอดบุตรที่

โรงพยาบาลยังเป็นเรื่องเกินเอื้อมของประชาชนลาวส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้
โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ที่ได้พระราชทานมาจึงมีผล
ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนลาวโดยตรง

ในโอกาสดังกล่าวนี้นี้ พวกเราได้มีโอกาสเข้าร่วมพิธีมอบอาคารและวัสดุ
อุปกรณ์การเรียนการสอนภายใต้โครงการส่งเสริมทางการศึกษาเพื่อยกระดับ
ศักยภาพทางด้านวิชาการ โภชนาการ และสุขภาพอนามัยของเด็กและเยาวชน

แก้แหวงเซกองและแหวงอัตตะปือซึ่งเกิดจากสายพระเนตรของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่เล็งเห็นความสำคัญของโภชนาการและสุขอนามัยของเด็กและเยาวชน โดยที่โรงเรียนเป็นจุดศูนย์รวมของชุมชน ดังนั้นหากโรงเรียนได้รับการพัฒนาในเรื่องเหล่านี้แล้ว ก็จะสามารถเป็นต้นแบบการเรียนรู้เพื่อขยายสู่ครัวเรือนของประชาชนโดยรอบได้ พวกเราตั้งใจที่จะเห็นรอยยิ้มของเด็กนักเรียนที่ได้รับอาคารเรียนและสื่อการสอนที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น หลังจากพิธีการมอบอาคาร ท่านกรมวังผู้ใหญ่ยังได้มอบนมอัดเม็ดสวนดุสิตที่แสนอร่อยให้แก่เด็กนักเรียนทุกคน จนพวกเราต้องอดใจที่จะไม่ไปขอแบ่งจากน้อง ๆ

สายใยมิตรภาพที่เกิดขึ้นจากโครงการพระราชดำริในประเทศเพื่อนบ้าน มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน สปป.ลาว สายใยนี้ได้ทอดยาวไปตามเส้นทางการเดินทางบนถนนหมายเลข ๑๓ มุ่งหน้าลงสู่แดนลาวใต้ อันได้แก่แขวงสาละวัน แขวงเซกอง และแขวงอัตตะปือ มีหนทางยาวไกลและบางช่วงบางตอนที่มีสภาพทางทุรกันดาร ทำให้พวกเราบางคนซึ่งไม่คุ้นเคยการเดินทางไกลต้องหิวยายม ยาอม และยาหม่องขึ้นมาบรรเทาอาการวิงเวียน สิ่งที่น่าประทับใจทำให้พวกเรานักศึกษาฝึกงานตระหนักถึงน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมุ่งมั่นในการทรงงานและน้ำพระทัยในการพระราชทานความช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวลาวซึ่งเปรียบ

เหมือนญาติที่ใกล้ชิดของชาวไทย อีกทั้งความช่วยเหลือที่พระองค์ทรงพระราชทานก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยว่าพระองค์ท่านมิได้พระราชทานสิ่งของเครื่องใช้เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น หากแต่ได้ทรงพระราชทานความรู้แก่ผู้รับซึ่งจะอยู่ตลอดชีวิตและทำให้คนเหล่านั้นสามารถช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้ อันจะเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้การแก้ไขปัญหา ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนชาวลาวโดยรวม

สิ่งที่ทำให้พวกเราอบอุ่นและประทับใจต่อการต้อนรับของแขวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพิธีต้อนรับซึ่งได้จัดการบายศรีสู่ขวัญ ที่มีผู้เฒ่าผู้แก่ในแต่ละชุมชนนำฝ้ายมาผูกข้อมือให้แก่คณะพร้อมด้วยคำขอบคุณต่อประเทศไทยที่ได้นำความช่วยเหลือมาถึงบ้านเรือนของพวกเราเหล่านี้ ทำให้เกิดความรู้สึกขึ้นในใจว่าเส้นฝ้ายสายข้อมือเหล่านั้นเป็นเสมือนสายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงจิตใจของประชาชนสองฝั่งโขงไว้ด้วยกัน โดยเกิดขึ้นจากจิตใจที่บริสุทธิ์และปราศจากผลตอบแทนใด ๆ

ในการเดินทางครั้งนี้ ท่านกรมวังผู้ใหญ่ได้ให้ความกรุณาเอ็นดูพวกเรา โดยเล่าถึงเกร็ดความรู้เกี่ยวกับโครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาทิ ความเป็นมาของปลานิลในประเทศไทย แต่ดั้งเดิมปลานิลเป็นปลาพื้นเมืองของทวีปแอฟริกา ในเวลาต่อมาสมเด็จพระมหาจักรพรรดิของประเทศญี่ปุ่น (ในขณะดำรงพระยศเป็น

พระมกุฎราชกุมาร) ได้ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามพระราชประสงค์ที่จะหาปลาพันธุ์ที่แข็งแรงและโตเร็วเพื่อเป็นแหล่งอาหาร โดยพระองค์ทรงได้นำมาทดลองเลี้ยงในบ่อภายในสวนจิตรลดา และเมื่อประสบความสำเร็จในการเพาะพันธุ์แล้ว จึงได้พระราชทานพันธุ์ปลานิลแก่กรมประมงเพื่อแจกจ่ายราษฎรและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจนถึง สปป.ลาว

พวกเราทุกคนต่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ แม้พวกเรานักศึกษาจะมีโอกาสติดตามการดำเนินงานของคณะตัวแทนของพระองค์ท่านเพียงไม่กี่วัน พวกเราก็สัมผัสได้ถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระองค์ท่านที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยและประชาชนชาวลาว และนำมาซึ่งชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนชาวลาวความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนไทยและประชาชนลาวที่แน่นแฟ้นและยังยืนต่อไปในอนาคต 🌀

ยินดีต้อนรับ

សូមស្វាគមន៍

รองศาสตราจารย์นายพร จันทร์โอชา
กริยานายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย
และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ บุน รานี ฮานเซน
กริยานายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย
ณ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยภูมิบัณฑิตพนมเปญ
30 ตุลาคม 2557

លោកជំទាវស្រុកចាម ណាត់ផន ច័ន្ទអូនា
គរិយេនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង
សម្តេចគណ្តកើតមុនគ្រិស្ត ប៊ិន រ៉ាឌី ហ៊ុនសែន
គរិយេនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
នៅភ្នាក់ងារស្ថានីយ៍សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ
ថ្ងៃទី ៣០ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤

กริยานายกรัฐมนตรี เยี่ยมชมภาควิชาภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยภูมิบัณฑิตพนมเปญ

ในโอกาสที่ รองศาสตราจารย์นายพร จันทร์โอชา กริยานายกรัฐมนตรี
ของไทย ได้เยี่ยมชมภาควิชาภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยภูมิบัณฑิตพนมเปญ ขอเสนอ
เรื่องราวความเป็นมาของโครงการดังกล่าว ซึ่งเป็นความสำเร็จในการดำเนินงาน
ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่าง
ประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ

โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัย-
ภูมิบัณฑิตพนมเปญ เกิดขึ้นจากการที่รัฐบาลกัมพูชาได้เสนอคำขอโครงการจัดตั้ง
ศูนย์วิชาการกัมพูชา-ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรกัมพูชาในสาขาวิชา
ภาษาขแมร์ ภาษาไทย และการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะรัฐมนตรี
(ไทย) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๐ อนุมัติสนับสนุนโครงการดังกล่าว

ในการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย – กัมพูชา ครั้งที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ทั้งสองฝ่ายได้เห็นพ้องให้ปรับตัวอุปสรรคโครงการโดยเน้น การสอนภาษาไทย และเปลี่ยนชื่อเป็น “โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนภาษาไทย” การดำเนินโครงการในระยะแรกได้มีการเปิดเป็นหลักสูตร ระยะสั้นในลักษณะ Non-Degree โดยแบ่งการเรียนเป็น ๔ ระดับ

ต่อมาในปี ๒๕๕๕ กระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และกีฬา กัมพูชา อนุมัติ ให้เปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นระดับวิชาโท และรัฐบาลไทยได้สนับสนุน ทุนศึกษาระดับปริญญาโทให้กับบุคลากรกัมพูชาศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยใน ประเทศไทย เพื่อกลับมาเป็นอาจารย์สอนภาษาไทย จำนวน ๔ คน เป็นการเตรียม ความพร้อมสำหรับการเปิดเป็นภาควิชาภาษาไทย

เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗ กระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และ กีฬา กัมพูชา ได้อนุมัติให้การเรียนภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยภูมิพนมเปญ เป็นภาควิชาภาษาไทย ในระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี กำหนดรับนักศึกษา

จำนวน ๑๐๕ คน (๓ ห้องเรียน) ซึ่งได้เปิดรับสมัครนักศึกษาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และจะเปิดการเรียนการสอน ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยภูมิทร์ พนมเปญ จะสนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักศึกษาจำนวน ๑ ห้องเรียน และได้รับโอนอาจารย์ชาวกัมพูชามาปฏิบัติงานเป็นผู้รักษาการหัวหน้าภาควิชาภาษาไทยและมอบหมายอาจารย์อีก ๑ ท่านเป็นอาจารย์พิเศษเพื่อสอนภาษาไทยเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ฝ่ายกัมพูชามีให้การเรียนการสอนภาษาไทยอย่างยั่งยืน

แม้ว่าจะได้รับอนุมัติให้เปิดสอนภาษาไทยระดับปริญญาตรีแล้ว แต่โดยที่จำนวนผู้สนใจเรียนภาษาไทยมีเป็นจำนวนมาก มหาวิทยาลัยภูมิทร์พนมเปญ จึงยังคงเปิดสอนภาษาไทยหลักสูตรระยะสั้น โดยมีผู้สนใจเรียนขอใบสมัครมากจนไม่พอขาย ผู้สมัครเรียน ได้แก่ นักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรจากภาคธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานกับบริษัทไทย รวมทั้งผู้ที่เตรียมตัวสอบชิงทุนพระราชทานฯ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบันมีนิสิตและบุคคลทั่วไปที่เรียนหลักสูตรภาษาไทยแล้ว จำนวน ๑,๓๔๓ คน

สพร. ได้สนับสนุนโครงการด้วยการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญภาษาไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จัดส่งผู้ช่วยสอน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการปรับปรุงห้องพักอาจารย์และห้องเรียน

ในโอกาสที่เยี่ยมชมโครงการภริยานายกรัฐมนตรีของไทยได้กล่าวถึงโครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยว่า

ภริยานายกรัฐมนตรี เยี่ยมชมภาควิชาภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยภูมิทร์พนมเปญ : ๓๓

“ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้มาเยี่ยมชมภาควิชาภาษาไทยของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนพนมเปญในวันนี้ และขอขอบคุณรัฐบาลกัมพูชา รวมทั้งผู้บริหารและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนพนมเปญ ที่ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน และผลักดันให้มีการเปิดเป็นภาควิชาภาษาไทยได้สำเร็จ ซึ่งถือเป็นภาษาของประเทศในอาเซียนภาษาแรกที่เปิดเป็นภาควิชาที่มหาวิทยาลัยภูมิรัตนพนมเปญ

ดิฉันมีความยินดีที่ได้ทราบว่าภาษาไทยเป็นที่นิยมของนักศึกษาและประชาชนกัมพูชาทั่วไป เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาไทยจะช่วยให้มีโอกาสในการศึกษาต่อ และเพิ่มโอกาสในการทำงานได้มากขึ้น ขณะเดียวกันประเทศไทยเองก็ได้เห็นความสำคัญของภาษาขแมร์เช่นกัน โดยมีการเปิดสอนภาษาขแมร์ในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา รวมทั้งมีการเปิดสอนโดยภาคเอกชนด้วย

นอกจากการเรียนรู้ภาษาแล้ว โครงการนี้ ยังได้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ อันนำไปสู่การพัฒนาเครือข่ายความสัมพันธ์หรือการทูตภาคประชาชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยและกัมพูชาในปี ๒๐๑๕ ด้วย

สุดท้ายนี้ ดิฉันขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ทั้งฝ่ายกัมพูชาและฝ่ายไทยที่ได้ดำเนินงานด้วยความอุตสาหะจนสามารถนำไปสู่การเปิดภาควิชาภาษาไทยได้สำเร็จ และในโอกาสนี้ รัฐบาลไทยได้เตรียมหนังสือพจนานุกรม และสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบ e-learning หลักสูตรภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๖ มามอบให้กับภาควิชาภาษาไทยไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป”

โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัย
ภูมิฬพนมเปญเป็นหนึ่งในโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาล
กัมพูชาที่จะมีส่วนในการเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่าง
สองประเทศ นำไปสู่การเพิ่มพูนความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ระหว่างกันเพื่อ
ความเจริญรุ่งเรืองของประชาชนและของประเทศทั้งสองและภูมิภาคนี้สืบไป

ส่งเสริมสันติภาพโลก ตามวิถีพุทธ

ฐาการ พานิช

ภูมิหลัง

ผู้เขียนมีโอกาสดันหาเอกสารที่เก็บไว้สมัยที่เป็น
เอกอัครราชทูตประจำประเทศต่าง ๆ และเห็นว่าบทความนี้น่าจะเป็น
ประโยชน์กับท่านผู้อ่านได้บ้าง

บทความนี้แปลจากสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษที่ผู้เขียนใน
ฐานะเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา ในขณะที่
ได้รับเชิญจากนักรหนังสือพิมพ์อาวุโสของหนังสือพิมพ์ Daily News
ของศรีลังกาให้ไปกล่าวในที่ประชุมของ The World Buddhist
Peace Foundation เมื่อ ค.ศ. ๑๙๙๘ เขาให้เวลาเตรียมสุนทรพจน์
เพียงสัปดาห์เดียว ซึ่งผู้เขียนคิดว่าให้เวลาน้อยนิดเท่านั้น เขาเลย
อ้างเซอร์วินสตัน เชอร์ชิล อดีตนายกรัฐมนตรีอังกฤษที่เคยกล่าวไว้ว่า
“หากให้เวลาข้าพเจ้า ๒ สัปดาห์เพื่อเตรียมสุนทรพจน์เรื่องหนึ่งนั้น
ข้าพเจ้าไม่สามารถทำได้ หากให้เวลาสัปดาห์เดียวข้าพเจ้ายัง
ไม่แน่ใจว่าจะทำได้หรือไม่แต่หากจะให้ข้าพเจ้ากล่าวสุนทรพจน์
ในบัดนี้ ข้าพเจ้าสามารถทำได้ทันที!” ดังนั้น ที่ให้เวลาผู้เขียน
หนึ่งสัปดาห์ จึงอาจมากเกินไปด้วยซ้ำ ผู้เขียนไม่ทราบว่เซอร์วินสตัน
กล่าวไว้เช่นนั้นจริงหรือไม่เพราะยังไม่เคยอ่านพบ

สุนทรพจน์นี้ต่อมาถูกนำไปพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ Daily News
ของศรีลังกา ฉบับวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๑๙๙๘ และฉบับวันที่
๑ มกราคม ๑๙๙๙

ข้าพเจ้า

จะขอกล่าวถึงข้อคิดเห็น

บางประการในเรื่องว่าจะส่งเสริม

สันติภาพโลกอย่างไรดี ซึ่งในเรื่องนี้ข้าพเจ้า

ได้แรงบันดาลใจมาจากการอ่านบทความสั้น ๆ เรื่อง

พระพุทธศาสนาและสันติภาพโลก ในหนังสือ “The Spectrum

of Buddhism” ที่พระปิยะทัสสีชาวศรีลังกาเป็นผู้ประพันธ์ ข้าพเจ้าจะ

อธิบายข้อคิดเห็นต่าง ๆ โดยใช้ความรู้อันจำกัดที่ได้จากการสังเกตความเป็นไป

ในสหประชาชาติในฐานะของนักการทูตผู้หนึ่ง โดยเฉพาะในช่วง ๔ ปี ระหว่าง

ค.ศ. ๑๙๙๓ – ๑๙๙๖ ที่ข้าพเจ้าเป็นรองผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ

ณ นครนิวยอร์ก ข้าพเจ้าหวังอย่างจริงใจว่าท่านคงจะได้ประโยชน์ในการนำไปใช้

“ต่อยอด” ในการดำเนินงานตามเป้าหมายอันสูงส่งของ The World

Buddhist Peace Foundation

คำว่า “**สันติภาพ**” หรือสันตินั้น ไม่ได้หมายถึงเพียงสภาวะที่ไร้สงครามหรือไร้การเป็นปฏิปักษ์ต่อกันเท่านั้น แต่จะต้องหมายถึง “**สันติสุข**” ซึ่งเป็นสภาวะที่ประกอบด้วยความสงบราบรื่นและความผาสุกไปพร้อม ๆ กัน สันติภาพในชาติมิได้แปลว่าชาตินั้นไม่มีการสู้รบเท่านั้น แต่ต้องปล่อยให้ประชาชนสามารถพัฒนาความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคมของพวกเขาที่นำไปสู่ชีวิตที่เป็นสุขด้วย ดังนั้น จึงต้องมีสันติภาพและความสุขควบคู่กันไป จะมีสันติภาพที่แท้จริงไปไม่ได้หากไร้ซึ่งความอยู่เย็นเป็นสุข

ในระดับระหว่างประเทศนั้น ชาติต่าง ๆ ควรต้องพัฒนาในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการพึ่งพาตนเอง เพื่อความผาสุกของพลเมืองในชาตินั้น ๆ ในขณะเดียวกันชาติต่าง ๆ ต้องตระหนักต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นไปนอกเขตแดนของตนและช่วยจรรโลงสันติภาพโลกไปด้วยกัน หากโลกเราไร้สันติภาพ เราจะขาดความสงบราบรื่นอันจำเป็นต่อการพัฒนาและความก้าวหน้าของชาติเหล่านั้น

ทุกชาติในโลกน่าจะพอใจในผลงานการรักษาความมั่นคงและสันติภาพโลก ของสหประชาชาติในช่วงกว่า ๖๐ ปีที่ผ่านมา องค์กรหลักของสหประชาชาติที่ดูแลเรื่องสำคัญยิ่งนี้ โดยตรงคือ คณะมนตรีความมั่นคง ที่ปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิก ๑๕ ประเทศ และในจำนวนนี้มี ๕ ประเทศ ที่เป็นสมาชิกถาวร แม้เราจะเห็นในรายงานข่าวซีเอ็นเอ็น หรือบีบีซี หรือในสื่ออื่น ๆ ว่าในการดำเนินงานจะมีการถกเถียง ชิงดีชิงเด่น ใช้กลวิธีของการเป็น “**พี่เบิ้ม**” และการวิโต้ (ใช้สิทธิยับยั้ง) แต่ยังคงกล่าวโดยรวมได้ว่าคณะมนตรีความมั่นคงนี้มีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าสมาชิกสหประชาชาติแทบทุกประเทศเคารพกฎหมายและกฎบัตรสหประชาชาติ มีเพียงไม่กี่ประเทศที่ไม่ปฏิบัติตาม และแทบทุกประเทศไม่ปรารถนาให้คณะมนตรีความมั่นคงสั่งดำเนินมาตรการลงโทษตน ยิ่งไปกว่านั้นแทบทุกประเทศตั้งความหวังไว้กับสหประชาชาติว่าจะช่วยพวกเขาหากความมั่นคงของเขาถูกคุกคามหรือถูกละเมิด

พระพุทธธรรมคำสอน จะช่วยส่งเสริมสันติภาพโลกได้อย่างไร?

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนเราในเรื่องของการมีสติควบคุมตนเอง การอดกลั้นการให้อภัยและอื่น ๆ ซึ่งเรื่องเหล่านี้ในเวทีระหว่างประเทศแล้ว ถือว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีและการอยู่ร่วมกัน โดยสันติในหมู่มวลประชาชาติ ปัจจุบันนี้ไม่มีประเทศใดสามารถอยู่ได้เอง อย่างโดดเดี่ยวอีกต่อไป โลกเรานั้นต้องพึ่งพากัน (interdependent) มากขึ้น ดังนั้น การควบคุมตนเองและความอดกลั้นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งยวด กล่าวโดยสรุป คือ ประเทศต่าง ๆ ต้องประพฤติตัวดีเพื่อที่จะมีความสัมพันธ์อันสงบสุขกับ ประเทศอื่น ๆ

ในทัศนะของข้าพเจ้า บุคคลจะประพฤติตนดีได้เมื่อละเว้นจากการ กระทำ ๕ ประการ หรือ เบญจศีล (Pancasila) นั่นเอง เบญจศีลทำให้เกิด ความสงบสุขในหมู่ชน เราจะรู้สึกสบายใจและปลอดภัยเมื่ออยู่ใกล้กับคนที่รักษา เบญจศีล เพราะเราทราบว่าเขาเหล่านั้นไม่ใช่ฆาตกร โจรผู้ร้าย คนไร้ศีลธรรม คนโกหกหรือคนติดสุรายาเมา มีคำโบราณกล่าวไว้ว่า “สงครามเริ่มจากในใจ ของมนุษย์” และ “ในใจของมนุษย์นี้เองที่เราต้องปลูกฝังให้ช่วยกันปกป้อง สันติภาพ” ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าในใจของมนุษย์ที่รักษาเบญจศีลนั้น จะไม่ยอมให้

เกิดการสู้รบฆ่าฟันกัน กล่าวง่าย ๆ ได้ว่า ถ้าสมาชิกในครอบครัวทุกคนรักษาศีลห้าครอบครัวนั้นจะมีความสุข หากคนทุกคนในชาติได้รักษาเบญจศีลชาตินั้นจะมีความสุข หากทุกชาติในโลกรักษเบญจศีลไม่ว่าชาตินั้นจะเชื่อในเรื่องพระพุทธศาสนาหรือไม่ สันติภาพย่อมบังเกิดขึ้นในโลก

ในความเป็นจริงนั้นคำว่า เบญจศีล หรือ “ปัญจะสีลา-Pancasila” มิใช่คำแปลกใหม่ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในแถบนี้ของโลก ปัญจะสีลาเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับนับถือในการประชุมบันดุงประเทศอินโดนีเซียเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๕ ซึ่งผู้นำและรัฐบุรุษของประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียและแอฟริกาได้มาประชุมเพื่อตกลงกันกำหนดกฎเกณฑ์ เพื่อให้ประชาชาติต่าง ๆ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ (peaceful coexistence) ช่วงเวลานั้นเป็นยุคที่สงครามเย็นหรือความขัดแย้งระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออกกำลังดำเนินไปอย่างรุนแรง หลักการสำคัญของปัญจะสีลานั้นประกอบด้วย การไม่ก้าวร้าวในกิจการภายในของประเทศอื่น และการเคารพในอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของประเทศอื่น เป็นต้น การประชุมบันดุงนี้ถือได้ว่าเป็นต้นกำเนิดของขบวนการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Non-Aligned Movement) ในยุคนั้น

แต่สิ่งที่เรากำลังพิจารณากันในขณะนี้คือ แนวคิดในเรื่องสันติภาพตามวิธีเบญจศีลในพระพุทธศาสนา ได้แก่ ละเว้นจากการฆ่า (killing) การลักทรัพย์ (theft) การประพฤติผิดในกาม (misconduct) การพูดเท็จ (false speech) และการมัวเมา (intoxicants) เราจะนำมโนคติของวิธีเบญจศีลมาประยุกต์ใช้อธิบายสภาพความสัมพันธ์ของประเทศต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันได้อย่างไร?

๑. ละเว้นจากการฆ่า (ปาณาติบาต) หากผู้นำของชาติยึดถือศีลปฏิบัติในข้อนี้ก็จะไม่มีนโยบายรุกรานประเทศเพื่อนบ้านโดยส่งทหารของตนไปฆ่าฟันทหารของประเทศอื่น เขาจะไม่ส่งเครื่องบินทิ้งระเบิดหรือเครื่องบินรบเพื่อไปสังหารผู้นำประเทศอื่นที่เขาถือว่าเป็นศัตรูตัวฉกาจ หรือเขาจะไม่ส่งสายลับไป

สังหารฝ่ายค้านของตนที่หลบไปลี้ภัยอยู่ในประเทศอื่น ตัวอย่างของการกระทำ
ผิดศีลข้อนี้ โดยประเทศต่าง ๆ มีให้เห็นได้ไม่ยาก มันเกิดขึ้นบ่อยเกินไป
ด้วยซ้ำ

๒. ละเว้นจากการลักทรัพย์ (อทินนาทาน) ผู้นำโลกที่มีศีลปฏิบัติใน
ข้อนี้จะไม่พยายามบากบั่นในการนำความมั่งคั่งและทรัพยากรของประเทศอื่น
มาเป็นของตนโดยที่เขาไม่ยินยอม มันจะไม่มีข้อกล่าวหากันว่าประเทศหนึ่ง
“ขโมย” น้ำจากแม่น้ำร่วมกับอีกประเทศหนึ่งมากเกินไป ทำให้อีกประเทศหนึ่ง
ได้ส่วนแบ่งน้ำที่ไม่ยุติธรรมเป็นผลให้เกิดความเสียหายร้ายแรงในภาค
เกษตรกรรม สงครามในอดีตเกิดขึ้นหลายครั้ง เมื่อผู้นำชาติหนึ่งเพียงต้องการ
สมบัติหรือทรัพยากรธรรมชาติสำคัญของอีกชาติหนึ่ง จึงส่งกองทัพเข้าไป
“ปล้น” เอาสิ่งที่ตนปรารถนา

๓. ละเว้นจากการประพฤติดินในกาม (กาเมสุมิจฉาจาร)
ในความเข้าใจของข้าพเจ้า ศีลข้อนี้ครอบคลุมมากกว่าเพียงการประพฤติด
ทางโลกีย์เท่านั้น แต่หมายถึงการไปยึดเอาสิ่งอันเป็นที่รักหรือหวงแหนของ
ผู้อื่นมาเป็นของตน โดยที่เจ้าของไม่ยินยอม ในความเป็นจริงนั้นแม้แต่ตาม
ความหมายในทางกามโลกีย์ เราได้เรียนรู้ถึงสงครามในอดีตกาลที่เกิดขึ้น
เพราะราชอาณาจักรหนึ่งประสงค์ที่จะได้เจ้าหญิงของอีกราชอาณาจักรหนึ่ง
มาเป็นคู่ครอง ในโลกปัจจุบันรัฐบาลของประเทศหนึ่งไม่ควรยอมให้คนสัญชาติ
ตนครอบครองโบราณวัตถุอันเป็นที่รักของอีกประเทศหนึ่งโดยวิธีการอันไม่

สุจริต หรือประเทศมหาอำนาจหนึ่งบีบบังคับให้ประชากรของประเทศที่อ่อนแอ
กว่าเลิกเชื่อและปฏิบัติตามศาสนาของพวกเขา เราได้เห็นปรากฏการณ์เช่นว่านี้
เกิดขึ้นทั่วไปในยุคของการมีอาณานิคม หากผู้นำประเทศมหาอำนาจในยุคนั้น
มีศีลข้อนี้ โลกของเราคงจะน่าอยู่มากกว่านี้

๔. ละเว้นจากการพูดเท็จ (มุสาวาท) ผู้นำรัฐบาลที่ปฏิบัติศีลข้อนี้จะ
ดำเนินการเจรจา หรือมีความร่วมมืออย่างจริงจังกับรัฐบาลประเทศอื่น พวกเขา
จะเคารพในความตกลงหรือสนธิสัญญาที่ได้ลงนามร่วมกับผู้นำคนอื่น ๆ พวกเขา
จะไม่เอาไรต์เอาเปรียบประเทศอื่นด้วยการหลอกลวงหรือใช้เล่ห์กล หรือใช้
หลุมพรางให้อีกฝ่ายตกลงไป กล่าวโดยย่อคือ ผู้นำเหล่านี้จะต้องทำความตกลงกัน
โดยบริสุทธิ์ใจ (in good faith) ความตกลงเหล่านี้ควรจะยุติธรรมและเป็น
ประโยชน์ร่วมกันต่อทั้งสองฝ่าย ความตกลงที่ไม่ยุติธรรมจะไม่จีรัง เพราะ
ฝ่ายที่เสียเปรียบจะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะยกเลิกมันให้ได้

๕. ละเว้นจากการมัวเมา (สุราเมรัยมัชฌมาทฏฐาน) ความมึนเมา
ทำให้จิตใจสับสน ไม่สามารถแยกแยะระหว่างสัมมาทิฐิกับมิจฉาทิฐิ และระหว่าง
การตัดสินใจที่ถูกต้องกับที่ไร้เหตุผล ผู้นำที่มึนเมาย่อมตัดสินใจไปในทางที่
ไม่ถูกต้อง อันจะเป็นผลเสียต่อสันติภาพและความเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ดี
ต่อกัน การมัวเมานี้มิได้หมายถึงเพียงแต่ที่เกิดจากฤทธิ์แอลกอฮอล์หรือ

สิ่งเสพติดอื่น ๆ เท่านั้น แต่หมายถึงการมัวเมาในลัทธิอุตมการณ์ และความเชื่อนิยมคลั่งคลั่งอื่น ๆ ด้วย ผู้นำประเทศที่มัวเมาในลัทธิอุตมการณ์ทางศาสนาทางเศรษฐกิจ หรือทางการเมือง อาจจะเชื่อมั่นอย่างแท้จริงว่าพวกเขาดีกว่าคนอื่น พวกเขามีศีลธรรมที่สูงส่งยิ่งกว่าผู้อื่นมากจนเป็นหน้าที่อันชอบธรรมของพวกเขาก็จะต้องเปลี่ยนให้ผู้อื่นหรือประเทศอื่นมาน้อมรับความเชื่อของตนไม่ว่าจะโดยสมัครใจหรือโดยการบังคับก็ตาม “สงครามเย็น” ที่เราเรียกกัน อาจอธิบายได้ว่าเกิดจากความมึนเมาทางอุตมการณ์ สงครามทางศาสนาหลายแห่ง ซึ่งบ่อยครั้งเกิดขึ้นภายในศาสนาเดียวกันเพียงแต่ต่างนิกายเกิดจากความเชื่อผิด ๆ ว่าตนมีศีลธรรมสูงส่งกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง ผู้นำประเทศที่ไม่ยอมให้ตนเองมึนเมาไร้ยัดเยียดไม่มีนโยบายที่เป็นอันตรายเช่นที่กล่าวมา

จากประเด็นต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้สาธยายมา เบญจศีลควรจะช่วยจรรโลงให้ประเทศต่าง ๆ อยู่ร่วมกันอย่างสันติเป็นสุข แต่เราไม่ได้รู้เพียงสาที่จะเชื่อว่าสภาวะอุดมคตินี้จะทำได้โดยง่าย มนุษย์เรา ชาติของเราหรือแม้แต่โลกของเรายังไม่สมบูรณ์แบบ (perfect) และผู้นำบางประเทศที่วิกลจริตยังคงมีให้เราเห็นกันอยู่

ข้าพเจ้าขอจบคำบรรยายสั้น ๆ นี้ด้วยการยกคติพจน์ที่พระอาจารย์ปิยะทัสสีผู้ล่วงลับได้เขียนไว้คือ

“สันติภาพจะได้มาก็ด้วยการดิ้นรนที่ห่มเทและจริงใจ มันไม่ได้มาจากการพูดถึงแต่อย่างเดียว เราจะต้องคิดเพื่อสันติภาพ พูดเพื่อสันติภาพ และดำเนินการเพื่อสันติภาพ”

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคติพจน์ของพระอาจารย์ และข้าพเจ้าเชื่อด้วยว่า **“การคิดเพื่อสันติภาพ พูดเพื่อสันติภาพ และดำเนินการเพื่อสันติภาพ”** นี้เป็นวัตถุประสงค์สำคัญของมูลนิธิสันติภาพแห่งชาวพุทธโลกด้วยเช่นกัน ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความชื่นชมอย่างจริงใจต่อท่านทั้งหลาย ณ ที่นี้ 🌐

งานการกงสุลของกระทรวงการต่างประเทศ :

การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอก ราชอาณาจักรสามารถจะขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ประเทศที่ตนมี ถิ่นที่อยู่ได้ และรัฐต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้สิทธิ เลือกตั้ง กระทรวงการต่างประเทศได้จัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง นอกราชอาณาจักร (ศปลง.)” ขึ้น เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๑ โดยมีอำนาจ หน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรและเป็นหน่วยประสานงาน ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หน่วยงานภายในประเทศที่ เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย บริษัทไปรษณีย์ไทยจำกัด บริษัทการบินไทย (มหาชน) จำกัด เป็นต้น ตลอดจนสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ การเตรียมการเลือกตั้งและการจัดการเลือกตั้ง นอกราชอาณาจักร

บทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในการจัดการเลือกตั้ง นอกราชอาณาจักรจึงประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก คือ

(๑) บทบาทการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศโดยมี ศปสน. ดำเนินการ อันได้แก่ การจัดทำปฏิทินหรือแผนการจัดการเลือกตั้งโดยดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภานอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๖ การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดส่งเอกสารและบัตรเลือกตั้งให้สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ เป็นต้น การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์ กรมการกงสุล facebook แผ่นพับ โปสเตอร์ เป็นต้น การเร่งรัดและจัดส่งงบประมาณการจัดการเลือกตั้ง การให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรให้กับสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ทั่วโลกอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บรรยากาศการเตรียมการ
จัดการเลือกตั้ง ณ สอท./สภญ.

ภาพเอกสารการเลือกตั้งเตรียมจัดส่ง
ทางไปรษณีย์

บรรยากาศการลงคะแนนเลือกตั้ง สภญ. ณ นครคุณหมิง

บรรยากาศการเตรียมเอกสารเพื่อจัดส่งให้กับ
การลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์

บรรยากาศการลงคะแนนสัณจร สภญ. ณ เมืองฮ่องกง

(๒) บทบาทผู้จัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรโดยมีสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ทั่วโลกเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างทั่วถึง อาทิ การกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการจัดการเลือกตั้ง โดยอาจให้มีสถานที่ลงคะแนนเลือกตั้งหรือไม่มีการลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์หรือการจัดหน่วยเคลื่อนที่ (วิธีอื่น) โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของประเทศนั้น ๆ การประชาสัมพันธ์รณรงค์การลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งและการมาใช้สิทธิฯ ให้คนไทยในพื้นที่ทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ website facebook line ติดประกาศหน้าสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ เป็นต้น การรับลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้ง การให้คำแนะนำและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการใช้สิทธิเลือกตั้ง การจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย การจัดส่งบัตรเลือกตั้งที่ได้มีการลงคะแนนเรียบร้อยแล้วกลับประเทศไทย

ภาพมุมกว้างของการทูตบรรจูกองการเลือกตั้งเตรียมส่งไปยัง สอท./สกก. ๙๒ แห่ง

นับปี ๒๕๔๓ จนกระทั่งถึงปัจจุบันปี ๒๕๕๗ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ดำเนินการจัดเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรมาแล้วทั้งหมด ๑๐ ครั้ง แบ่งเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร ๖ ครั้ง และสมาชิกวุฒิสภานอกราชอาณาจักร ๔ ครั้ง แม้ว่า ในการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. ครั้งที่ผ่านมา (๒ ครั้งหลังในปี ๒๕๕๗) การเลือกตั้ง ส.ส. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ถือเป็นโมฆะและการเลือกตั้ง ส.ว. ถูกยกเลิกโดยประกาศ คสช. แต่โดยเฉลี่ยของการจัดการเลือกตั้งมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งเกินกว่าร้อยละ ๔๐ ของผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ซึ่งประเทศที่มีคนไทยมาใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก ได้แก่ เยอรมนี สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ อังกฤษ จีน (ไต้หวัน) เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การที่คนไทยในต่างประเทศยังมาใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรในจำนวนที่ไม่มากอย่างที่หลายคนคาดหวังเนื่องมาจากคนไทยที่พำนักอยู่ในต่างประเทศซึ่งแบ่งได้ ๓ กลุ่มใหญ่ ได้แก่ คนไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ และนักเรียนนักศึกษา ซึ่งในทุกกลุ่มกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ และจำเป็นต้องหาเลี้ยงชีพและประกอบกิจการในต่างประเทศทำให้ไม่ตระหนักถึงความสำคัญหรือเห็นประโยชน์ของการเลือกตั้ง รวมทั้งไม่ได้รับข้อมูลหรือ

การประชาสัมพันธ์อย่างทันท่วงที ประกอบกับบางครั้งการจัดการเลือกตั้ง
ดำเนินการในช่วงเวลาปิดภาคเรียน วันหยุดยาว เช่น คริสมาสต์ ตรุษจีน ฯลฯ
ทำให้คนไทยส่วนใหญ่ไม่สามารถจะลงทะเบียนขอใช้สิทธิฯ ได้ทันเวลา
ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศจะเร่งทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อส่งเสริมการสร้างตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้งและ
ประชาธิปไตยตลอดจนเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งของ
คนไทย ชุมชนไทยในต่างประเทศ และเร่งการปรับปรุงพัฒนาระบบการ
ลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรให้อำนวยความสะดวกและ
ตอบสนองความต้องการของคนไทยในต่างประเทศให้มากที่สุดต่อไป 🌐

การขอทำ หนังสือเดินทางไทย

(ตอนที่ ๑ การเตรียมหลักฐานประกอบการขอ)

.....
ดร.วิไกร ธนเดชธิมัทธ วาสวลี วรรณทวี และดร.รัชฎา จิวาลัย

การเดินทางไปต่างประเทศนั้น สิ่งหนึ่งที่ต้องมีคือหนังสือเดินทาง ใช้สำหรับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนระหว่างการเดินทาง ซึ่งเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ผู้เดินทางต้องมีหนังสือเดินทางติดตัวตลอดการเดินทาง โดยปกติหนังสือเดินทางจะถูกออกให้จากหน่วยงานของรัฐบาลในแต่ละประเทศ เพื่อที่หน่วยงานนั้นรับรองตัวตนและสัญชาติของผู้ร้องขอทำหนังสือเดินทางของประชาชนในประเทศตนได้ สำหรับประเทศไทย หนังสือเดินทางถูกออกให้โดยกระทรวงการต่างประเทศ และหนังสือเดินทางไทยจัดเป็นเอกสารราชการอย่างหนึ่ง ซึ่งออกให้แก่บุคคลสัญชาติไทยใช้สำหรับการเดินทางในต่างประเทศ หนังสือเดินทางสามารถใช้ในหลายกรณี เช่น

- นำหนังสือเดินทางไปขอตรวจลงตราหรือวีซ่าจากสถานทูตของประเทศที่ต้องการเดินทางไป แต่บางประเทศที่มีข้อตกลงกับประเทศไทย อาจจะยกเว้นการตรวจลงตราให้กับหนังสือเดินทางไทย
- แสดงการตรวจลงตราในหนังสือเดินทางกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้า-ออกประเทศ ณ ประเทศไทย และประเทศปลายทาง

- ใช้หนังสือเดินทางเพื่อทำธุรกรรมในต่างประเทศ เช่น เช่ารถยนต์ เข้าพักที่โรงแรม ใช้บริการที่ธนาคาร หรือประกอบการขออนุญาตทำงาน

ประเภทหนังสือเดินทาง

โดยทั่วไปสามารถแบ่งหนังสือเดินทางได้ ๓ ประเภทคือ หนังสือเดินทางทูต หนังสือเดินทางราชการ และหนังสือเดินทางธรรมดาของบุคคลทั่วไป ขณะที่แต่ละประเทศอาจมีการแบ่งประเภทหนังสือเดินทางเพิ่มตามลักษณะการใช้งานได้ สำหรับหนังสือเดินทางไทยมี ๔ ประเภท ซึ่งสามารถอ้างอิงได้จาก “ระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยการออกหนังสือเดินทาง พ.ศ. ๒๕๔๘”^๑ ส่วนสาระสำคัญโดยสรุปของแต่ละประเภทมีดังนี้

๑) หนังสือเดินทางทูต

เป็นหนังสือเดินทางที่ออกให้แก่บุคคลที่ถูกระบุไว้ในระเบียบฯ^๒ เช่น ผู้มีตำแหน่งทางการทูต ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ ณ ส่วนราชการในต่างประเทศ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หนังสือเดินทางทูตมีอายุไม่เกิน ๕ ปี และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือเดินทางทูตหรือผู้ถือขาดคุณสมบัติที่จะถือหนังสือเดินทางทูต ให้ส่งหนังสือเดินทางทูตนั้นคืนแก่กระทรวงการต่างประเทศ

๑ ระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยการออกหนังสือเดินทาง พ.ศ. ๒๕๔๘

๒ (<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2548/00159885.PDF> และ <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2549/00183230.PDF> เข้าถึงล่าสุด ๒๒ ส.ค. ๕๗)

๒) หนังสือเดินทางราชการ

เป็นหนังสือเดินทางที่ออกให้แก่บุคคลที่ถูกระบุไว้ในระเบียบฯ เพื่อเดินทางไปราชการในต่างประเทศ เช่น ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดตั้งตามรัฐธรรมนูญและสมาชิกรัฐสภา หนังสือเดินทางราชการมีอายุไม่เกิน ๕ ปี และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจที่เกี่ยวกับการใช้หนังสือเดินทางราชการ หรือผู้ถือขาดคุณสมบัติที่จะถือหนังสือเดินทางราชการ ให้ส่งหนังสือเดินทาง

ราชการนั้นคืนแก่กระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้ผู้ถือหนังสือเดินทางราชการจะนำหนังสือเดินทางไปใช้ในการเดินทางส่วนตัวมิได้

๓) หนังสือเดินทางบุคคลทั่วไป

จะออกให้แก่บุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น และหนังสือเดินทางบุคคลทั่วไปมีอายุไม่เกิน ๕ ปีโดยไม่สามารถต่ออายุได้อีก

๔) หนังสือเดินทางชั่วคราว

เป็นหนังสือเดินทางที่ออกให้กับบุคคลที่ถูกระบุไว้ในระเบียบฯ การออกหนังสือเดินทาง เช่น บุคคลที่หนังสือเดินทางสูญหายระหว่างอยู่ต่างประเทศ แต่มีหลักฐานประกอบการขอออกหนังสือ

เดินทางครบถ้วน และประสงค์จะเดินทางไปประเทศอื่นเป็นการเร่งด่วนโดยไม่อาจรอการออกหนังสือเดินทางเล่มใหม่ให้แทนได้ หนังสือเดินทางชั่วคราวมีอายุ ๑ ปี และไม่สามารถต่ออายุได้อีก ทั้งนี้ ผู้ถือหนังสือเดินทางชั่วคราวอาจถูกปฏิเสธจากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้า-ออกประเทศปลายทางได้ เนื่องจากประเด็นด้านการพิสูจน์และยืนยันตัวตนในต่างประเทศ

อย่างไรก็ดี หากบุคคลที่หนังสือเดินทางสูญหาย หรือเสียหายจนใช้การไม่ได้ หรือหนังสือเดินทางขาดอายุระหว่างอยู่ต่างประเทศ แต่มีหลักฐานเพียงพอที่จะทำให้เจ้าหน้าที่กงสุลประจำสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยเชื่อได้ว่าบุคคลผู้นั้นมีสัญชาติไทย และประสงค์จะเดินทางกลับประเทศไทยเป็นการเร่งด่วนโดยไม่อาจรอการออกหนังสือเดินทางเล่มใหม่ให้แทนได้ เจ้าหน้าที่กงสุลฯ อาจออกหนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity: CI) ให้แก่บุคคลผู้นั้น และหนังสือสำคัญประจำตัวจะมีอายุตามความจำเป็น แต่ไม่เกิน ๖ เดือน เพื่อใช้เดินทางกลับประเทศไทยได้ครั้งเดียว และเมื่อถึงประเทศไทยแล้วเป็นอันหมดอายุไม่สามารถต่ออายุได้อีก

หลักฐานประกอบการขอทำหนังสือเดินทาง

การขอทำหนังสือเดินทางนั้น ผู้ยื่นคำร้องฯ จำเป็นต้องยื่นด้วยตนเอง พร้อมนำหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการยื่นคำร้องฯ ด้วยโดยจะอธิบายวิธีขอและหลักฐานประกอบที่เกี่ยวข้องกับการขอทำหนังสือเดินทางบุคคลทั่วไปเป็นอันดับแรกเพื่อความสะดวกแก่การเข้าใจต่อประเภทหนังสือเดินทางอื่น ๆ

หนังสือเดินทางบุคคลทั่วไป

๑. กรณีผู้ยื่นคำร้องฯ บรรลุนิติภาวะแล้ว (อายุตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป) ให้ยื่นคำร้องฯ ด้วยตนเองพร้อมเตรียมหลักฐานดังนี้
 ๑. บัตรประชาชนของผู้ยื่นคำร้องฯ
 ๒. หนังสือเดินทางของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่ยังมีอายุการใช้งาน (หากมี) หรือ ใบแจ้งความกรณีหนังสือเดินทางเล่มที่มีอายุการใช้งานสูญหาย
๒. กรณีผู้ยื่นคำร้องฯ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี) ให้บิดาและมารดา หรือผู้มีอำนาจปกครองมาพร้อมกับผู้ยื่นคำร้องฯ และเตรียมหลักฐานตามแต่ละกรณีด้านล่างนี้

หากบิดาและมารดามาแสดงตนพร้อมกันไม่ได้

- ให้บิดาหรือมารดาที่ไม่มา ทำหนังสือแสดงความยินยอมผ่านเขตหรืออำเภอเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้องฯ หรือ
- กรณีบิดาและมารดาไม่สามารถมาแสดงตนได้ทั้งคู่ให้ทั้งบิดาและมารดาทำหนังสือแสดงความยินยอมผ่านเขตหรืออำเภอ
 - หากผู้ยื่นคำร้องฯ มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ให้นำหนังสือแสดงความยินยอมของทั้งบิดาและมารดาเป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้องฯ หรือ

- หากผู้ยื่นคำร้องฯ มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ให้บิดาและมารดา ทำหนังสือมอบอำนาจเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้แทนมาแสดงตน พร้อมกันกับผู้ยื่นคำร้องฯ
- กรณีบิดาและมารดาจดทะเบียนสมรส
 ๑. บัตรประชาชน หรือสูติบัตรไทยของผู้ยื่นคำร้องฯ
 ๒. บัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทางของบิดาและมารดา หรือผู้มีอำนาจปกครองผู้ยื่นคำร้องฯ
 ๓. หนังสือเดินทางของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่ยังมีอายุการใช้งาน (หากมี) หรือ ใบแจ้งความกรณีหนังสือเดินทางเล่มที่มีอายุการใช้งาน สูญหาย
- กรณีบิดาและมารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส
 ๑. บัตรประชาชน หรือสูติบัตรไทยของผู้ยื่นคำร้องฯ
 ๒. หนังสือรับรองปกครองบุตร (ป.ค.๑๔) ซึ่งมารดาหรือผู้มีอำนาจปกครองผู้ยื่นคำร้องฯ สามารถดำเนินการได้ที่เขตหรืออำเภอ หรือบิดาและมารดาที่ปรากฏชื่อตามสูติบัตรของผู้ยื่นคำร้องฯ สามารถมาแสดงตนพร้อมกันกับผู้ยื่นคำร้องฯ หรือกรณีผู้ยื่นคำร้องฯ อยู่กับบิดาหรือบุคคลอื่นที่มีชื่อมารดา ต้องฟ้องศาลไทยเพื่อให้ศาลแต่งตั้งบุคคลอื่นที่มีชื่อมารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรหรือผู้ยื่นคำร้องฯ และนำคำสั่งศาลเป็นหลักฐานประกอบ
 ๓. บัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทางของบิดาและมารดา หรือของผู้มีอำนาจปกครองผู้ยื่นคำร้องฯ
 ๔. หนังสือเดินทางของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่ยังมีอายุการใช้งาน (หากมี) หรือ ใบแจ้งความกรณีหนังสือเดินทางเล่มที่มีอายุการใช้งาน สูญหาย

● กรณีบิดาและมารดาจดทะเบียนหย่าแล้ว

๑. บัตรประชาชน หรือสูติบัตรไทยของผู้ยื่นคำร้องฯ

๒. บันทึกการหย่าของบิดาและมารดา ที่ระบุผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร หากมิได้ระบุผู้ใช้อำนาจปกครองผู้ยื่นคำร้องฯ ในบันทึกการหย่า จะต้องมีคำสั่งศาลไทยแต่งตั้งผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรหรือผู้ยื่นคำร้องฯ หรือบิดาและมารดาที่ปรากฏชื่อตามสูติบัตรของผู้ยื่นคำร้องฯ สามารถมาแสดงตนพร้อมกันกับผู้ยื่นคำร้องฯ ซึ่งถือว่ายังมีอำนาจปกครองร่วมกัน

๓. บัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทางของบิดาและมารดา หรือของผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรหรือผู้ยื่นคำร้องฯ

๔. หนังสือเดินทางของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่ยังมีอายุการใช้งาน (หากมี) หรือใบแจ้งความกรณีหนังสือเดินทางเล่มที่มีอายุการใช้งานสูญหาย

● กรณีผู้ยื่นคำร้องฯ เป็นบุตรบุญธรรม

๑. บัตรประชาชน หรือสูติบัตรไทยของผู้ยื่นคำร้องฯ

๒. ทะเบียนรับบุตรบุญธรรม

๓. บัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทางของผู้รับบุตรบุญธรรม

๔. หนังสือเดินทางของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่ยังมีอายุการใช้งาน (หากมี) หรือใบแจ้งความกรณีหนังสือเดินทางเล่มที่มีอายุการใช้งานสูญหาย

๓. กรณีผู้ยื่นคำร้องฯ เป็นผู้ถูกศาลไทยสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ให้ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ตามแต่กรณี มาพร้อมกับผู้ยื่นคำร้องฯ พร้อมเตรียมหลักฐานดังนี้

๑. บัตรประชาชนของผู้ยื่นคำร้องฯ

๒. คำสั่งศาลแต่งตั้งผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ตามแต่กรณี

๓. บัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทางของผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ตามแต่กรณี

๔. หนังสือเดินทางของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่ยังมีอายุการใช้งาน (หากมี) หรือใบแจ้งความกรณีหนังสือเดินทางเล่มที่มีอายุการใช้งานสูญหาย

๔. กรณีผู้ยื่นคำร้องฯ เป็นพระภิกษุและสามเณรในพุทธศาสนา ให้ยื่นคำร้องฯ ด้วยตนเองพร้อมเตรียมหลักฐานดังนี้

๑. ใบสุทธิพระภิกษุสามเณร

๒. สำเนาทะเบียนบ้าน/วัด

๓. สำเนาใบตราตั้ง กรณีประสงค์ให้ระบุสมณศักดิ์ในหนังสือเดินทาง

๔. เอกสารแสดงการได้รับอนุญาตให้เดินทางไปต่างประเทศ ซึ่งในปัจจุบันอ้างอิง ผลการอนุมัติจากศูนย์ควบคุมการไปต่างประเทศ สำหรับพระภิกษุสามเณร (ศ.ต.ภ.)

๕. หนังสือเดินทางของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่ยังมีอายุการใช้งาน (หากมี) หรือ ใบแจ้งความกรณีหนังสือเดินทางเล่มที่มีอายุการใช้งานสูญหาย

๕. กรณีผู้ยื่นคำร้องฯ ขอหนังสือเดินทางเพื่อไปประกอบพิธีฮัจญ์ให้ยื่นคำร้องฯ ด้วยตนเองและเตรียมหลักฐานเหมือนกับข้อ ก. ข. หรือ ค. ตามแต่กรณี พร้อมแสดงหลักฐานเพิ่มเติมดังนี้

๑. หนังสือจากสำนักจุฬาราชมนตรี หรือหนังสือจากคณะกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัดรับรองสถานการณ์เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

อนึ่งกรณีที่เจ้าหน้าที่รับคำร้องมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสถานะของผู้ยื่นคำร้องฯ อาจแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องฯ แสดงเอกสารหรือหลักฐานอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ตามที่เห็นสมควร เช่น อาจขอให้นำทะเบียนบ้านมาเป็นหลักฐานประกอบเพิ่ม เพื่อแสดงความเกี่ยวพันของบุคคลที่เกี่ยวกับผู้ยื่นคำร้องฯ และหากหลักฐานใดที่นำมาใช้ประกอบเป็นภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย หลักฐานนั้นจะต้องถูกแปลเป็นภาษาไทยและผ่านการรับรองจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการกงสุล หรือ สอท./สภญ. ก่อนที่จะยื่นขอทำหนังสือเดินทาง

หนังสือเดินทางทูตและหนังสือเดินทางราชการ

ผู้ยื่นคำร้องฯ ต้องยื่นด้วยตนเองและเตรียมหลักฐานเหมือนกับหนังสือเดินทางบุคคลทั่วไป พร้อมหลักฐานเพิ่มเติมดังนี้

๑. หนังสือจากหน่วยราชการหรือหน่วยงานต้นสังกัด อนุมัติให้เดินทางไปต่างประเทศโดยมีภารกิจเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบ^๒
๒. เอกสารหรือบัตรประจำตัวข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติให้ถือหนังสือเดินทางประเภทนั้น ๆ ได้ตามระเบียบ^๓

๒ (<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2548/00159885.PDF> และ <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2549/00183230.PDF> เข้าถึงล่าสุด ๒๒ ส.ค. ๕๗)

หนังสือเดินทางชั่วคราว

ผู้ยื่นคำร้องฯ ต้องยื่นด้วยตนเองพร้อมเตรียมหลักฐานเหมือนกับหนังสือเดินทางบุคคลทั่วไป

สิ่งที่ควรทราบก่อนการขอทำหนังสือเดินทาง

หนังสือเดินทางไทยในปัจจุบันอ้างอิงข้อมูลบุคคลไทยจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของกรมการปกครอง ซึ่งชื่อและสกุลภาษาไทยของผู้ยื่นคำร้องฯ ที่จะปรากฏในหนังสือเดินทางจะตรงกันกับข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง หากผู้ยื่นคำร้องฯ ต้องการให้แสดงชื่อและ/หรือสกุลไทยเป็นอย่างอื่น ผู้ยื่นคำร้องฯ จำเป็นต้องติดต่อเขตหรืออำเภอเพื่อแก้ไขข้อมูลบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนกลางก่อนที่จะยื่นขอทำหนังสือเดินทาง

อนึ่ง สถานะบุคคลของผู้ยื่นคำร้องฯ ในฐานข้อมูลทะเบียนกลางก็มีส่วนสำคัญ สถานะบุคคลต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในบ้าน หากสถานะบุคคลเป็นอื่น เช่น อยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หรืออยู่ระหว่างการย้าย หรือจำหน่ายด้วย ทร.๔๔ หรือ ทร.๔๗ ผู้ยื่นคำร้องฯ จำเป็นต้องติดต่อเขตหรืออำเภอเพื่อขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้านก่อนที่จะยื่นขอทำหนังสือเดินทาง

สรุป

สิ่งหนึ่งที่สำคัญก่อนการขอทำหนังสือเดินทางไทยคือ การเตรียมหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการยื่นคำร้องขอทำหนังสือเดินทาง ซึ่งมีความแตกต่างกันตามประเภทหนังสือเดินทางและภาวะของผู้ยื่นคำร้องฯ เช่น ผู้ยื่นคำร้องฯ สัญชาติไทยที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ต้องการขอทำหนังสือเดินทางบุคคลทั่วไป จะต้องมายื่นคำร้องฯ ด้วยตนเองพร้อมหลักฐานเพียงบัตรประชาชนของตน และหนังสือเดินทางของตนที่ยังมีอายุการใช้งานอยู่ (หากมี) สำหรับตอนต่อไปจะเป็นส่วนเกี่ยวกับการดำเนินการขอทำหนังสือเดินทาง ซึ่งอธิบายถึงสถานที่รับคำร้องขอทำหนังสือเดินทางและการดำเนินการ ณ วันที่ยื่นคำร้องฯ จนถึงวิธีการรับหนังสือเดินทาง 🌐

งานวิชาไทย

กับโจทย์ท้าทายรูปแบบใหม่ในปัจจุบัน

.....
ณัฐพล สอนเจริญ

กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว

กรมการกงสุล

**“เรากำลังจะมีรถไฟความเร็วสูง วิ่งจากคุนหมิง ผ่านลาว พุ่งเข้า
หนองคาย แล้วเราจะต้องตรวจอนุญาตเข้าเมืองให้แก่คนต่างชาติด้วย
ความเร็วสูงตามด้วยไหมนี้?”**

พ.ต.อ. ชูฉัตร ธารีฉัตร รองผู้บังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๒ สำนักงาน
ตรวจคนเข้าเมือง เกริ่นนำอย่างติดตลก แต่น่าคิด ระหว่างการบรรยายเกี่ยวกับการ
เพิ่มประสิทธิภาพงานวิชาของไทย ในการสัมมนาเจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลก
ปี ๒๕๕๗ ขณะฉายภาพสถิติผู้โดยสารเดินทางเข้าประเทศไทย เฉพาะสนามบิน
สุวรรณภูมิที่ทะยานจาก ๖.๓๐ ล้านคน ในปี ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นปีแรกที่สนามบิน
เปิดทำการ เป็น ๓๖.๘๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๖ และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง

ในขณะเดียวกัน งานวิชาหรือการตรวจลงตราของไทยก็มีความท้าทาย
นานาประการที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นกรอง และสกัดกั้นการเข้าเมืองที่ผิดกฎหมาย

ดังเช่นมาตรการกวดขัน จัดระเบียบชาวต่างชาติกลุ่มวีซาร์ันเนอร์ (visa runner) ที่แอบเข้ามาทำงานในไทยโดยอาศัยสิทธิตามความตกลงยกเว้นวีซ่าเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น รวมถึงงานตรวจลงตราในมิติใหม่ ๆ เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบ Medical Hub การอำนวยความสะดวกให้นักธุรกิจในกลุ่มประเทศ APEC การใช้ชีวิตในบั้นปลายของผู้เกษียณอายุชาวต่างชาติในไทย (Long Stay) การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและ ASEAN Connectivity ที่ส่งเสริมการไปมาหาสู่ระหว่างผู้คนในชาติอาเซียน เป็นต้น

ภาพดังกล่าว สะท้อนถึงความสำคัญของการดำเนินงานด้านวิชาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะสามารถอำนวยความสะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ ในขณะเดียวกัน ยังจะต้องสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างยืดหยุ่น แต่ถูกต้อง รัดกุม เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของไทย ท่ามกลางบริบทโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

เพื่อตอบโจทยความท้าทายนี้ กรมการกงสุลจึงปรับปรุงยกระดับงานวิชาทั้งระบบให้มีความทันสมัย พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงโดยผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีสมัยใหม่และวิธีบริหารจัดการงานวิชา ซึ่งปัจจุบันได้มุ่งพัฒนาใน ๓ โครงการหลัก คือ (๑) Visa Data Center (๒) E-Visa และ (๓) Visa Application Outsourcing โดยกำหนดช่วงปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ เป็นจุดหมายการเปลี่ยนผ่านครั้งใหญ่ของระบบวิชาไทย

กรมการกงสุลได้ริเริ่มโครงการทั้งสามดังกล่าวขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ อำนวยความสะดวกด้านการออกวีซ่าให้กับผู้ติดต่อที่ได้มาตรฐานในระดับสากล ลดข้อผิดพลาดและความเสี่ยงที่มีต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านวีซ่าของเจ้าหน้าที่กงสุลซึ่งปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบ ตลอดจนบูรณาการกับหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานวีซ่าของไทยครบวงจรและดำเนินต่อไปได้โดยไม่สะดุดลงเมื่อเผชิญกับความท้าทาย

ในด้านหนึ่ง โครงการ Visa Application Outsourcing จะเปลี่ยนจากการยื่นเอกสารที่สถานเอกอัครราชทูต / สถานกงสุลใหญ่โดยตรง เป็นการยื่นเอกสารผ่านบริษัทรับคำร้องที่น่าเชื่อถือ ก่อนนำส่งให้สถานเอกอัครราชทูต / สถานกงสุลใหญ่พิจารณาอนุมัติ เพื่อช่วยขยายจุดรับคำร้องไปสู่ผู้ติดต่อในพื้นที่ที่ไม่มีสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ของไทยตั้งอยู่ให้ได้รับการบริการ และขณะเดียวกัน ก็ทำหน้าที่รวบรวม คัดกรองขั้นต้น (pre-checking) รับ-ส่ง รักษาความลับและความปลอดภัยของเอกสาร เพื่อให้มั่นใจได้ว่างานวิชาจะดำเนินไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมั่นคงปลอดภัยในเวลาเดียวกัน

ในอีกด้านหนึ่ง โครงการ Visa Data Center ริเริ่มขึ้นเพื่อให้มีศูนย์รวมข้อมูลการตรวจลงตราเพื่อให้ระบบงานวีซ่าของไทยมีความรัดกุม ผ่านการบูรณาการข้อมูลด้านวีซ่าอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกรมการกงสุลในฐานะฝ่ายอำนวยการ สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ในฐานะผู้ออกวีซ่าจากต้นทาง รวมถึงหน่วยงานความมั่นคง เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และโดยเฉพาะสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งทำหน้าที่ตรวจอนุญาตคนต่างชาตินที่ปลายทาง นอกจากนี้จะช่วยให้การตรวจสอบข้อมูลวีซ่าระหว่างกันทำได้อย่างรวดเร็วหรือ real-time แล้ว ยังช่วยกลั่นกรองและสกัดกั้นกลุ่มชาวต่างชาติผู้ไม่หวังดีที่อยู่นอกสารบบข้อมูล ไม่ให้เดินทางเข้าประเทศไทยได้โดยง่าย

สำหรับโครงการ E-Visa นั้น ริเริ่มขึ้นเพื่อเปลี่ยนผ่านงานวีซ่าจากรูปแบบ paper – based application ไปสู่รูปแบบ electronic – based application เพื่อให้การยื่นคำร้องและงานบริการเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ครบวงจรที่ฉับไว ทันสมัย ลดการใช้ทรัพยากร ลดข้อผิดพลาดของข้อมูลและป้องกันปัญหาการทุจริต เพื่อให้การบริหารทรัพยากรของงานกงสุลมีประสิทธิภาพ

.....
อธิบดีกรมการกงสุลและคณะเดินทางไปศึกษาระบบการออกวีซ่าผ่านการดำเนินงาน Visa Application Outsourcing ณ กรุงอาบูจา ประเทศไนจีเรีย ระหว่างวันที่ ๓ – ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

พร้อมรองรับสนับสนุนนโยบายภาครัฐที่ผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว การศึกษา การติดต่อธุรกิจ การแพทย์และสาธารณสุข และอื่น ๆ ซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้ว่า จะเป็นผลให้มีความต้องการเดินทางเข้าประเทศไทยของชาวต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณ

จากโครงการหลักทั้ง ๓ โครงการที่กำลังเดินหน้าไปอย่างต่อเนื่อง จึงไม่อาจปฏิเสธได้เช่นกันที่จะต้องเพิ่มขีดความสามารถให้กับทรัพยากรบุคคลในงานวิชา โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพด้านงานไอซีทีที่เกี่ยวข้องกับวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการต่อยอดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติเฉพาะด้านแบบ Know – How เพื่อตอบโจทย์ความท้าทายใหม่ ๆ ในงานวิชา ที่ไหลบ่าเข้ามาพร้อม ๆ กับโลกที่ไม่หยุดนิ่ง

การเตรียมความพร้อมและการเปลี่ยนผ่านเพื่อปฏิรูปและยกระดับงานวิชาไทยของกรมการกงสุลจากนี้ไป จึงนับเป็นก้าวอย่างครั้งสำคัญที่จะแสวงหาจุดสมดุลสมการระหว่างการลดทอนอุปสรรคการขอวีซ่าและการรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงปลอดภัยของชาติ ท่ามกลางตัวแปรนานัปการที่เพิ่มขึ้น เพราะย่อมเป็นที่แน่นอนว่า トラบใดที่โลกยังไม่หยุดหมุน ความท้าทายจึงยังคงอยู่ และงานวิชาจึงย่อมต้องก้าวต่อไป

รู้จักเม็กซิโกบ้างไหม

เบญจภา ทับทอง

ถ้าพูดถึงประเทศเม็กซิโก หลายคนคงนึกถึงที่ตั้งก่อนอย่างอื่น หลายคนไม่รู้ว่เม็กซิโกอยู่ไหน ต้องเฉลยไหมนะว่า อยู่ในทวีปอเมริกากลาง ครั้งหนึ่งเมื่อนานมา เป็นดินแดนของชาวมายา มีอารยธรรมเจริญรุ่งเรือง ดาษต้นไปด้วยทองคำ ปิรามิดทรงแปลกตา ภาพติดตาที่เป็นโลโก้ของใครหลายคน คือ ต้นกระบองเพชร หมวกปีกกว้าง เครื่องดื่ม Tequila (เตกิล่า) ดูเหมือนจะเป็นประเทศที่ไกลมากที่จะคิดไปเที่ยว ลองมารู้จักเม็กซิโกสักหน่อยไหมคะว่าเป็นอย่างไรบ้าง จากคำบอกเล่าของชาวเม็กซิโกสองคน คือ คุณ Daniel Jhair Sanchez Gonzalez และคุณ Jorge Bernal ที่มาอยู่เมืองไทยเนิ่นนานแล้วเหลือเกิน

เริ่มที่คำภาษาเม็กซิโกในหมวดอาหารที่แผ่อิทธิพลไปยังภาษาสเปน โดยคำที่ลงท้ายด้วย “ATE” ส่วนใหญ่เป็นคำที่สเปนยืมไป เช่น คำว่า “Tomate” ซึ่งถูกยืมและผันไปเป็น “Tomato” มีการนำคำหลายคำที่เกี่ยวข้องกับอาหาร

ในภาษาอินคานำไปใช้ในยุโรป เช่น ช็อกโกแลต(chocolate) อโวคาโด (avocado) โกโก้ (cacao) นอกเหนือจากนี้ ดูเหมือนว่าเผ่ามายาไม่ได้ทิ้งร่องรอยอารยธรรมอื่นไว้ นอกจากปฏิทินซึ่งมีความสำคัญสำหรับสังคมเกษตรกรรม เพื่อให้ทราบเวลาช่วงฤดูการปลูกและการเก็บเกี่ยวข้าวในช่วงเวลาที่ชาวมายามีอิทธิพลเหนือเม็กซิโกนั้น มีการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างกันอย่างมาแต่ น่าเสียดายที่การเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมในปัจจุบันของเม็กซิโกกับของชาวมายาในอดีตมีน้อยมากโดยวัฒนธรรมเม็กซิโกในปัจจุบันเกิดจากการผสมผสานของวัฒนธรรมจากหลาย ๆ ชนชาติที่ย้ายเข้ามาอยู่ด้วยกัน คงเป็นเพราะเช่นนี้กระมัง ชาวเม็กซิโกจึงมีความยืดหยุ่น มีความอบอุ่น (คล้าย ๆ ชาวเอเชีย) ชาวเม็กซิโกให้ความสำคัญกับครอบครัวและถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เม็กซิโกเป็นสังคมที่มีครอบครัวใหญ่แต่ก็มีขนาดเล็กลงมาตามกาลเวลา ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นต้องยึดเหนี่ยวครอบครัวไว้ก่อน เดิมเป็นครอบครัวใหญ่ที่มีลูกหลายคน หลัง ๆ ไม่ใช่แล้ว บางทีอาจเป็นเพราะเม็กซิโกมีการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมสูงมาก ชาวเม็กซิโกจึงรับความแตกต่างได้ค่อนข้างมาก โดยมักไม่ตัดสินใครง่าย ๆ

ถ้าจะถามว่าอะไรคือสิ่งที่ส่งต่อมาจากอดีตที่เราเห็นหรือสัมผัสได้ปัจจุบัน ไม่ใช่การแสดงหรือการแต่งตัว แต่มันคือ **“ความใกล้ชิด”** การกอด การหอมแก้มทักทาย ฯลฯ ถ้าจะแบ่งอย่างกว้าง ๆ วัฒนธรรมเม็กซิโกแบ่งได้เป็น ๓ กลุ่มใหญ่ได้แก่ วัฒนธรรมดั้งเดิม วัฒนธรรมจากยุคอาณานิคม และวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่ต่างอยู่เคียงกันในดินแดนเดียวกัน ยกตัวอย่างคุณอาจเห็นปิรามิดตึกเก่าสมัยอาณานิคมและตึกใหม่ไฮเทคอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน ใครหลายคนมักนึกว่าวัฒนธรรมการสวมหมวกใบใหญ่ ๆ เป็นของเม็กซิโก แต่แท้จริงแล้วมาจากควาบอยเป็นวัฒนธรรมที่นำมาโดยชาวสเปนและฝรั่งเศสในยุคอาณานิคม และเป็นส่วนหนึ่งของการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่กล่าวถึงการใส่หมวกเป็นไปเพื่อกันเชื้อราจากการตากแดด อีกตัวอย่างของการผสมผสานทาง

วัฒนธรรม คือ เพลงพื้นบ้าน “Mariachi” ซึ่งเป็นการร้องรำแบบดั้งเดิมและมีการพัฒนามาในปัจจุบัน มีการฝึกฝนและแสดงโดยกลุ่มเฉพาะคล้าย ๆ โขน/ละครหุ่นที่เมืองไทย อนึ่ง คำว่า “Mariachi” น่าจะพัฒนามาจากคำว่า “Marriage” ซึ่งน่าจะสะท้อนว่าการแสดงลักษณะนี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในงานแต่งงานมาก่อน

ถ้านึกหน้าตาชาวอเมริกากลางไม่ออก ขอให้นึกถึงหน้าคนเอเชีย แต่ไม่ใช่ ออกลักษณะขาว ตาดี ชาวเม็กซิโกรวมถึงชาวอเมริกาใต้มีหน้าตาคมคายและผิวพรรณคล้ายคนเอเชีย ภายหลังยุคอาณานิคมชาวสเปนอยู่ในเม็กซิโกเป็นเวลา ๒,๐๐๐ ปี และเกิดประชาคมชาวสเปนที่เกิดในเม็กซิโกที่เรียกว่า “Mestizo” และเป็นชนส่วนสำคัญในการเรียกร้องเอกราช จริง ๆ แล้ว ชาวเม็กซิโกคือชนผสมเชื้อชาติที่มีความหลากหลายมาก ส่วนใหญ่เป็นคนมาจากยุโรป

รวมถึงชาวยิปซีที่หนีมาหาความร่มเย็นในเม็กซิโกด้วยและชาวเม็กซิกันที่
มาขายชีส ทางใต้ก็มีการผสมกับชาวเอเชียเยอะ ที่ชาวเอเชียเข้ามาเยอะ
ก็เพื่อเข้าไปสหรัฐอเมริกา แต่หลายครั้งเข้าไม่ได้ก็อยู่เลย คนที่เข้าสหรัฐฯ
ไม่ได้ จะอยู่ในเม็กซิโกไปพลาง ๆ ก่อน นอกจากนี้มีชาวสเปนอพยพมาอยู่ใน
เม็กซิโกเพิ่มขึ้นในสมัยสงครามกลางเมืองในสเปน เม็กซิโกและสเปนจึงมี
สายสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด (common link) ปัจจุบัน มีคนพูดภาษาสเปนในเม็กซิโก
มากกว่าที่ประเทศสเปนอีก แต่อาจมีศัพท์และสำนวนที่ใช้ต่างกันไป

อาหารเม็กซิโกมีรากเหง้ามาตั้งแต่เมื่อ ๒๐๐ ปีมาแล้ว อาหารไม่มีลักษณะ
คล้ายอาหารสเปนหรืออิตาลีในปัจจุบัน วัตถุดิบสำคัญ ขาดไม่ได้ คือ มะเขือเทศ
ใช้ในสมัยอาณานิคม ชาวเม็กซิโกในปัจจุบันนิยมกินข้าว ได้รับอิทธิพลมาจาก
ชาวเอเชียผ่านทางการค้าโดยชาวเดินเรือสเปนและโปรตุเกส ทำให้เกิดการ
แลกเปลี่ยนสินค้าอาหารจากมุมต่าง ๆ ของโลกผ่านมาสู่เม็กซิโก รวมไปถึงชีส
กระทียม ฯลฯ จึงไม่น่าจะมีอะไรที่คงความดั้งเดิมแบบแท้จริง ปุศุสัตว์ (วัว หมู ไก่)

ก็ไม่มี มีเพียงไถ่ดวงและอาหารทะเล อาทิ หอย ปลา ปลาหมึกยักษ์ ปู หนุ่
ปลาน้ำจืด กบ เป็นต้น แต่ที่สำคัญอีกอย่าง คือ ข้าวโพด ซึ่งชาวมายาเชื่อว่า
มนุษย์เกิดมาจากข้าวโพดเช่นที่คัมภีร์ไบเบิลบอกว่าอดัมเกิดมาจากโคลนและ
อีวามาจากกระดูกซี่ข้างของอดัม ชาวเม็กซิโกคือลูกของข้าวโพด ข้าวโพด
จึงมีความสำคัญในการกินเหมือนข้าวของชาวเอเชีย นอกจากนี้มีมะเขือเทศ
พริก อโวคาโด ซ็อกโกแลต (cacao seed) ซึ่งชาวมายาเคยปลูกต้นโกโก้
อยู่เยอะ ทั้งนี้ มีการใช้โกโก้เป็นเงินตราในสมัยมายาด้วย รวมถึงข้าว โดยไม่ได้
มีการใช้ทองหรือเงิน ใครจะไปเชื่อว่าอาหารจะเป็นสิ่งที่ประเทศอาณานิคม
มาไล่ล่า แต่ชาวเม็กซิโกเขาบอกว่า **“you cannot survive if you have
gold but you survive if you have food”** (คุณจะไม่มีชีวิตอยู่รอดถ้ามี
ทองคำ แต่คุณจะอยู่รอดหากมีอาหาร) แต่ถ้าสมัยนั้นเรามีวัตถุดิบเหมือนที่
ชาวอินคา มี ขายได้ก็โลละหลายบาท คงไม่ต้องวิ่งไปร่อนทองที่ไหนให้เหนื่อย
ยาก

ชาวเอชเทค มายา และอินคาค่อนข้างร่ำรวยทองคำ (เข้าใจว่าจากการ
ค้าขายวัตถุดิบ) แต่สำหรับเขามันไม่ใช่ของมีค่า สิ่งมีค่ากลับเป็นสินค้าอาหาร
โกโก้ อโวคาโด แต่พอชาวสเปนมากลับต้องการทอง ซึ่งการมาของชาวสเปน
แม้พร้อมอาวุธ ชาวมายาก็ไม่ได้กลัวเพราะเคยมีตำนานของพระเจ้าเล่าว่า
วันหนึ่งจะกลับมาในรูปชาวผิวขาวที่มีหนวดเครามาเยือนจากทะเล ชาวเม็กซิโก
กลัวการปรากฏกายดังกล่าว จึงได้ให้การต้อนรับโดยมอบโกโก้ผสมน้ำให้ดื่ม

ซึ่งชาวเม็กซิโกเรียกว่า น้ำขม chocolate means bitter water ถือเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุด บุคคลในระดับราชวงศ์เท่านั้น ที่มีสิทธิดื่ม หลังจากนั้นก็มีการแลกเปลี่ยนสินค้ากัน โดยชาวมายาต้องการกระจกเงาในขณะที่ชาวสเปน ต้องการทอง พอชาวสเปนนำทองกลับยุโรปไม่ช้านาน หลังจากนั้น ชาวอังกฤษและฝรั่งเศสก็เข้ามาตามล่าหาทองในเม็กซิโกเช่นกัน และเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหาเมืองแห่งทอง ที่เรียกว่า El dorado เพื่อล่าทองคำที่เชื่อว่า อยู่ในอเมริกาใต้ สรุปล่าย ๆ ว่า เป็นประเทศที่มีสินค้าเทียบค่าเท่าทองคำ และมีทองคำมากมายอยู่ในประเทศ

ชาวมายามีอารยธรรมที่ค่อนข้างยิ่งใหญ่ คล้าย ๆ ชาวอียิปต์โบราณ ซึ่งหลาย ๆ อย่างในปัจจุบันเราอธิบายไม่ได้ว่าเขาสร้างมาได้อย่างไร เช่น การสร้างปิรามิดที่ใหญ่โต บางคนจึงคิดว่าน่าจะเป็นวิทยาการที่มาจากมนุษย์ต่างดาว อย่างที่หลายคนเคยตั้งข้อสังเกต

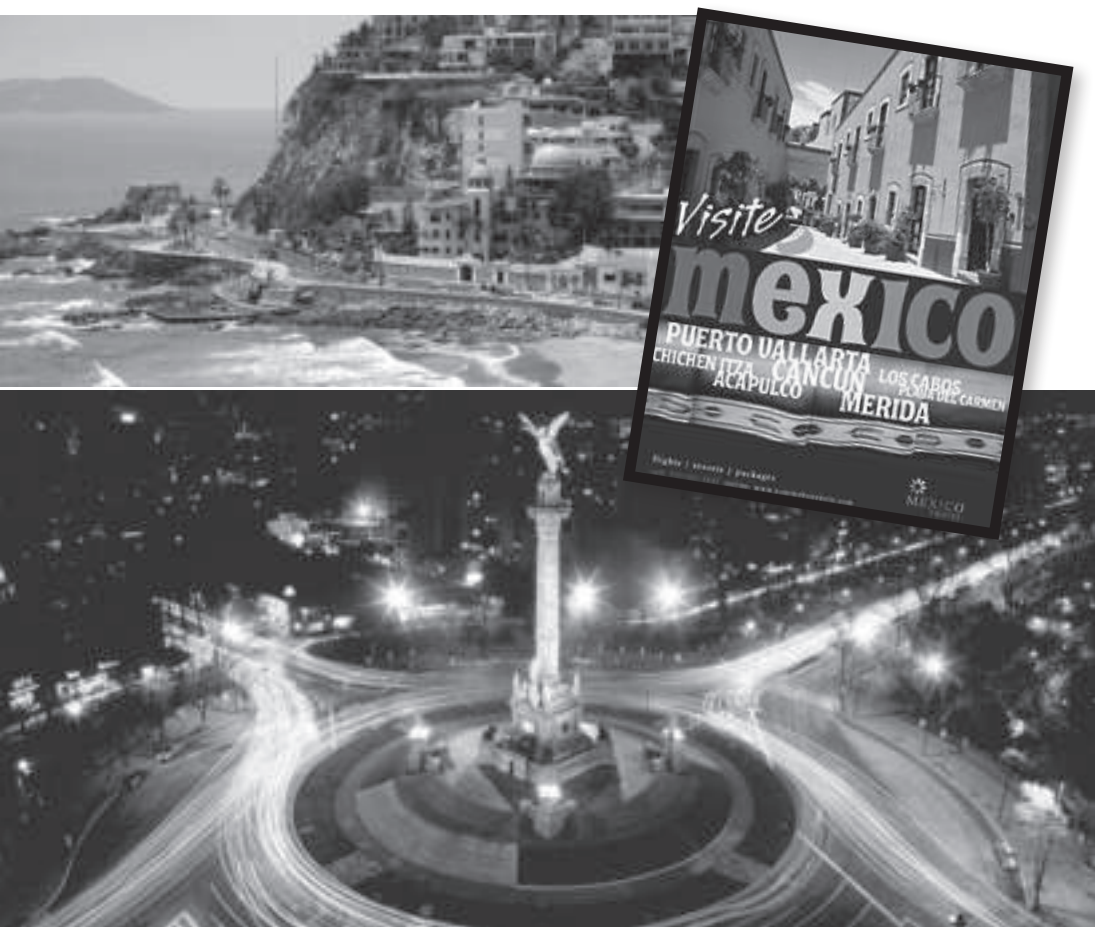

ความเป็นเม็กซิโกในปัจจุบันนั้น มาจากการเดินเรือโดยชาวยุโรป ซึ่งเริ่มมาจากการเดินเรือของนายโคลัมบัส ชาวอิตาลีที่ตายโดยไม่รู้ว่าดินแดนที่เขาค้นพบนั้นไม่ใช่อินเดียแต่ คือ ทวีปใหม่ ทั้งนี้ โคลัมบัสได้ขอรับการสนับสนุนจากพระราชินีของสเปนเพื่อหาเส้นทางเดินเรือใหม่ไปอินเดียตามทฤษฎีว่าโลกกลมและไม่ได้แบน ใช้เวลาสามเดือนจึงพบเจอแผ่นดิน ซึ่งเข้าใจผิดว่าเป็นอินเดีย จึงนำตัวอย่างอาหารและชาวพื้นเมืองกลับไปอวดพระราชินีของตนเพื่อขอให้มีการสำรวจที่เข้มแข็งกว่านี้มาสำรวจให้ลึกกว่านี้ และเริ่มวางแผนที่จะยึดครอง โดยคิดเพียงว่าจะฆ่าและเข้ายึด ต่อมาเมื่อนักเดินเรือชื่อ Amerigo Vespucci เดินเรือมาสำรวจพื้นที่ จุดเดียวกับโคลัมบัส และได้ขึ้นเหนือ ลงใต้สรุปได้ว่าแผ่นดินนี้ไม่ใช่อินเดีย มีทะเลขนานข้าง แต่เป็นแผ่นดินใหม่ ซึ่งชื่อของเขาก็ถูกใช้เรียกชื่อทวีปนี้ในเวลาต่อมา (Amerigo เป็นที่มาของชื่อทวีปอเมริกา)

เม็กซิโกเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่กว่าไทย ๔ เท่า มีประชากรประมาณ ๑๑๐ ล้านคน กว่า ๒๕ ล้านคนอาศัยอยู่ในเมืองหลวงชื่อ เม็กซิโกซิตี ซึ่งมีลักษณะคล้ายยุโรป มีระเบียบและทางเดินแคบ ๆ สวยงาม ประเทศเม็กซิโกมีเมืองที่น่าท่องเที่ยวเยอะมากและไม่ห่างไกลจากเมืองหลวงมากนักหากขับรถในระยะเวลา ๒-๔ ชั่วโมงก็มีแหล่งท่องเที่ยวมาก อาทิ ปิรามิดทางใต้ Acapulco หรือเมืองโคคุนเป็นต้น ประชาชนประกอบอาชีพค่อนข้างหลากหลาย อาทิ หมอ วิศวกร ครู หนายความ ซึ่งวิศวะเคยได้รับความนิยมในช่วงเปลี่ยนผ่านจากสังคมเกษตรมาเป็นสังคมการผลิต อย่างไรก็ดี อาชีพหมอยังขาดแคลนแต่ยังมีอาชีพอื่น ๆ อีก ด้านสังคมสงเคราะห์ คนส่วนใหญ่นับถือคาทอลิกร้อยละ ๘๐-๘๐ มีคนนับถือศาสนาหลากหลาย ทั้งมุสลิม ยิว

ชาวเม็กซิโกเติบโตมาในครัวก็ได้ ครัวสำคัญที่สุด เพราะความทรงจำในวัยเด็กทั่วไป คือ การกลับบ้านจากโรงเรียนและเข้าไปนั่งทำการบ้านบนโต๊ะกินข้าวร้อนในขณะที่แม่ทำอาหารให้กิน ซึ่งภาพนี้จะตราตรึงอยู่และหลายคนก็ประกอบอาหารเป็นเพราะเห็นแม่ทำมาตลอด นักออกแบบชาวเม็กซิโกส่วนใหญ่จะเริ่มออกแบบโดยใช้ครัวเป็นจุดศูนย์กลางหรือหัวใจ

“ผมไม่ใช่พ่อครัวที่มาจากการศึกษาแต่มาจากการประสบการณ์ล้วน ๆ ลูกของผมก็โตมาในสิ่งแวดล้อมของวัฒนธรรมไทยและเม็กซิโก ผมเห็นว่าวัฒนธรรมไทย-เม็กซิโก มีความคล้ายกันอยู่ค่อนข้างมาก ซึ่งเพื่อนชาวไทยของผมที่เคยไปเม็กซิโกก็มีความเห็นสอดคล้อง เราเหมือนประเทศพี่น้องไทยคือ เม็กซิโกในเอเชีย อาทิ ความอบอุ่น ความสบาย การให้ความสำคัญกับครอบครัว แม้แต่งงานแล้วก็ไม่ทิ้งพ่อแม่ แต่จะอยู่ในละแวกเดียวกัน”

ท้ายที่สุด คือ อยากให้รู้จักเม็กซิโกเพิ่มขึ้น เพราะคนไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้จักเม็กซิโก เอกลักษณ์ของเม็กซิโก คือ กระบองเพชร นำมาใช้ทำ Tequila ไม่ต้องกลัวเม็กซิโก เราอยู่คนละด้านของโลก ที่สำคัญ ขออย่าให้ตัดสินเม็กซิโกจากภาพข่าวที่มักจะให้ภาพลักษณ์เกินจริง ดูเป็นเมืองที่อันตรายมีการลักพาตัวหรือการค้ายาเยอะมาก เม็กซิโกก็เหมือนเมืองใหญ่ทั่ว ๆ ไปที่มีทั้งเรื่องดีและไม่ดี อย่าไปสังเกตอะไรมากเกินไป เม็กซิโกมีสภาพแวดล้อมเหมาะกับคนไทยมากที่สุด คุณสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติและควรระวังตัวดังเช่นที่คุณควรระวังในการใช้ชีวิตทั่วไป ☸

การบริการ ด้านการคุ้มครองและ ดูแลผลประโยชน์ คนไทยและแรงงานไทย ในต่างประเทศ

กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ

ภารกิจและบทบาทหนึ่งของกรมการกงสุลที่ว่า “การทูตเพื่อประชาชน คุ้มครองคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ” เป็นการรักษามูลประโยชน์ของคนไทย นั่นก็หมายถึงผลประโยชน์ของชาติเช่นกัน ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงได้ดำเนินการให้บริการประชาชนไทย ด้วยงานกองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

การคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทย ในต่างประเทศ

ปัจจุบันมีคนไทยเดินทางไปหรือมีถิ่นพำนักในต่างประเทศประมาณ ๒.๕ ล้านคน และมีแรงงานไทยที่ทำงานในประเทศต่าง ๆ อีกมากกว่าแสนคน ดังนั้น ภารกิจสำคัญของกระทรวงการต่างประเทศ คือ การให้ความคุ้มครองและดูแลคนไทยที่พำนักอยู่ในต่างประเทศ และที่เดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ รวมทั้งคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนไทยที่ถูกหลอกเป็นผู้เสียหายในขบวนการค้ามนุษย์ เช่น ค้าประเวณี ลูกเรือประมงไทย และแรงงานไทยที่ประสบปัญหาในต่างประเทศ

ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา มีคนไทยตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศเฉลี่ยแล้ว ไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ คนต่อปี อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งกระทรวง การต่างประเทศได้ริเริ่มดำเนินโครงการเวทีชุมชนร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรอิสระ และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินทางไปต่างประเทศอย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเตือนภัยต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง อาทิ ภัยจากขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ การกระทำผิดกฎหมายในต่างประเทศ ฯลฯ รวมทั้งการเสริมสร้างและ ขยายเครือข่ายป้องกันภัยของประชาชนในพื้นที่ ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ของไทย ทำให้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปในทิศทางที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความตื่นตัวและองค์ความรู้ที่จำเป็นในชุมชน

ในปี ๒๕๕๖ กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๓,๒๖๕ คน ประกอบด้วย (๑) การให้ความช่วยเหลือคนไทยตกทุกข์ได้ยากทั่วไป จำนวน ๑,๔๒๐ คน ได้แก่ การช่วยเหลือส่งตัวกลับประเทศไทย โดยออกเอกสารเดินทางชั่วคราว นักโทษ/นักโทษคดียาเสพติด (๒) การช่วยเหลือคนไทยที่ประสบปัญหาอื่น ๆ จำนวน ๖๒๖ ราย ได้แก่ แรงงานที่ประสบปัญหาหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากนายจ้าง ลูกเรือประมงถูกจับกุมในน่านน้ำต่างประเทศ สตรีถูกล่อลวงไปค้าประเวณี คนไทยเสียชีวิตและการติดตามสิทธิประโยชน์พึงได้ตามกฎหมาย (๓) การช่วยเหลืออพยพคนไทยจากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในต่างประเทศ จำนวน ๑,๒๑๙ คน ได้แก่ ประเทศอียิปต์ ซีเรีย และไนจีเรีย

ส่วนในปี ๒๕๕๗ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๖ – กรกฎาคม ๒๕๕๗ กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๓,๒๖๕ คน ประกอบด้วย

(๑) การให้ความช่วยเหลือคนไทยตกทุกข์ได้ยากทั่วไป จำนวน ๑,๑๖๔ คน ได้แก่ การช่วยเหลือส่งตัวกลับประเทศไทย โดยออกเอกสารเดินทางชั่วคราว นักโทษ/นักโทษคดียาเสพติด

(๒) การช่วยเหลือคนไทยที่ประสบปัญหาอื่น ๆ จำนวน ๓๕๔ ราย ได้แก่ แรงงานที่ประสบปัญหาหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากนายจ้าง ลูกเรือประมงถูกจับกุมในน่านน้ำต่างประเทศ สตรีถูกล่อลวงไปค้าประเวณี คนไทยเสียชีวิตและการติดตามสิทธิประโยชน์พึงได้ตามกฎหมาย นักเรียน/นักศึกษา การติดตามหาญาติ และการต่อใบอนุญาตขับขี่ในต่างประเทศ

(๓) การช่วยเหลืออพยพคนไทยจากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในลิเบีย จำนวน ๑,๑๕๒ คน

กระทรวงการต่างประเทศได้ติดตามสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองที่เกิดขึ้นในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาอย่างใกล้ชิดเพื่อประเมินผลกระทบด้านความปลอดภัยต่อชีวิต ทรัพย์สิน และความเป็นอยู่ของคนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยในพื้นที่เพื่อจัดเตรียมแผนอพยพ และให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นในเบื้องต้น ซึ่งในปี ๒๕๕๖ กระทรวงการต่างประเทศได้ช่วยเหลือคนไทยในสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ดังนี้

- ซีเรีย ในเดือนมิถุนายน ดำเนินการอพยพคนไทยจำนวน ๒๓ คน กลับประเทศเนื่องจากเกิดสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง
- ไนจีเรีย ในเดือนสิงหาคม ดำเนินการช่วยเหลือแรงงานไทยจำนวน ๔ คน ซึ่งถูกกองกำลังติดอาวุธจับเป็นตัวประกัน และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูจา ได้ประสานเพื่อช่วยเหลือและส่งตัวกลับประเทศไทยอย่างปลอดภัย
- อียิปต์ ระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน ดำเนินการอพยพคนไทย และนักศึกษาไทย จำนวน ๑,๑๕๒ คน กลับประเทศไทย เนื่องจากเกิดสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง

ส่วนในปี ๒๕๕๗ ได้ดำเนินการช่วยเหลือคนไทย นักเรียนไทยและแรงงานไทยออกจากลิเบีย จำนวน ๑,๑๕๗ คนระหว่างเดือน กรกฎาคม – กันยายน จากเหตุการณ์ความไม่สงบ ในปี ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๗ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ดำเนินมาตรการเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนบูรณาการความร่วมมือกับส่วนราชการ/หน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศ เพื่อจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ และข้อมูลเตือนภัยในต่างประเทศแก่สาธารณชน ดังนี้

๑) ดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ โดยการจัดบรรยายให้ความรู้ตามสถานที่ราชการ สถาบันการศึกษา และภูมิภาคต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคนไทย/แรงงานไทยก่อนเดินทางไปต่างประเทศ โดยเน้นกลุ่มเสี่ยงในจังหวัดที่มีคนไทยเดินทางไปทำงานต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ตลอดจนให้ข้อมูลความรู้ เพื่อให้สามารถเผชิญกับกรณีต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งถือเป็นนโยบายหลักในการรับมือและป้องกันปัญหาการถูกหลอกลวงได้แก่

(๑) โครงการเวทีชุมชน “การเดินทางไปทำงานต่างประเทศอย่างไรให้ปลอดภัยจากการค้ำมนุษย์” ร่วมกับ FOCUS/TRAFCORD ช่วงที่ ๑ – ๖

(๒) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการอาสาสมัคร เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาการค้ำมนุษย์ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน ๓ แห่ง ร่วมมือกับ FOCUS/TRAFCORD

(๓) โครงการเสริมสร้างทักษะแรงงานอีสานก่อนการย้ายถิ่นไปทำงานต่างประเทศ ช่วงที่ ๑ – ๒ ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

(๔) โครงการเสวนาการเดินทางไปต่างประเทศอย่างปลอดภัย (work and travel) ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

(๕) สัมมนาเชิงปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างทักษะของแรงงาน ภาคเหนือตอนบน ก่อนย้ายถิ่นไปทำงานต่างประเทศช่วงที่ ๑ - ๓ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

(๖) โครงการเวทีสัญจร “ก่อนตัดสินใจเดินทางไปทำงาน ต่างประเทศ” ช่วงที่ ๑ - ๔ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร่วมกับมูลนิธิ กระจกเงา

(๗) โครงการแคมป์สัญจร ก่อนตัดสินใจเดินทางไปทำงาน ต่างประเทศ (work and travel) ในสถาบันการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับมูลนิธิกระจกเงา อีกทั้งยังเพิ่มเติมโครงการนำความรู้สู่ชุมชน “**เรื่องราวรู้เท่าทันภัยอันตรายก่อนตัดสินใจไปเมืองนอก**” และโครงการเวทีสาธารณะ สานฝันนักศึกษาไทยไป Work and Travel ในสถาบันการศึกษาทางภาคเหนือ ร่วมกับภาคีต่อต้านการค้าเด็กและหญิงประเทศไทย

๒) ร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการคุ้มครอง คนไทยในต่างประเทศโดยการสร้างพันธมิตรกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน สถาบันการศึกษา

และองค์กรอิสระ ฯลฯ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล จัดทำยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและจัดตั้งเครือข่ายป้องกันการตกเป็นผู้เสียหายจากการค้าแรงงาน/ค้ามนุษย์ ตลอดจนส่งเสริมการร่วมมือกับต่างประเทศในประเด็นเหล่านี้ อาทิ

(๑) โครงการเครือข่ายชุมชนร่วมรณรงค์ป้องกันการหลอกลวงและลักลอบไปทำงานในต่างประเทศ

(๒) โครงการเตรียมความพร้อมให้กับแรงงานไทยเพื่อไปทำงานต่างประเทศและการป้องกันการหลอกลวงคนหางานที่จังหวัดอุดรธานี

(๓) การประชุมทวิภาคีไทย – เวียดนาม เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการตามบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและเวียดนามว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการค้ามนุษย์

(๔) โครงการศึกษาสภาพปัญหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคนไทยในประเทศมาเลเซีย เพื่อป้องกันการค้ามนุษย์

(๕) การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจร่วมไทย – ญี่ปุ่นว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (JT-CTP) สมัยพิเศษ

(๖) โครงการให้ความรู้หญิงไทยเพื่อป้องกันภัยค้ามนุษย์ในต่างประเทศ ที่ จ.เพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นโครงการที่จัดโดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ฯลฯ

๓) การประชาสัมพันธ์เตือนภัยและให้ข้อมูลผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ได้แก่ นิตยสาร “คู่สร้างคู่สม” หนังสือพิมพ์ “คม ชัด ลึก”

รายการโทรทัศน์ เคเบิลทีวี และรณรงค์ผ่านวัสดุ/สิ่งของต่าง ๆ เช่น คู่มือแผนที่ พัด แบนเนอร์ ถุงผ้า และปากกา เพื่อประชาสัมพันธ์ช่องทางการให้ความคุ้มครองคนไทย ไม่ให้ถูกล่อลวง ล่องลอย และตกเป็นผู้เสียหายในขบวนการค้ามนุษย์ ค่าประเวณี และอาจถูกลำเลียงไปสู่ขบวนการขนยาเสพติดข้ามชาติและกระบวนการที่ผิดกฎหมายด้านอื่น ๆ

๔) การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศ :

สถานเอกอัครราชทูต (สอท.) และสถานกงสุลใหญ่ (สกง.) ของไทยในต่างประเทศ
ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาทิ

- โครงการสนับสนุนกิจกรรมของอาสาสมัครเครือข่ายคนไทย/แรงงานไทย/สังคมไทยในต่างประเทศ เพื่อขยายเครือข่ายชุมชนไทยเข้มแข็งให้ช่วยเหลือและเป็นตัวแทนในการประสานความร่วมมือด้านข้อมูลต่าง ๆ เช่น ที่ดำเนินการโดย สอท. ณ กรุงโตเกียว สอท. ณ บันดาร์เสรีเบกาวัน สอท. ณ กรุงสตอกโฮล์ม สกญ. ณ นครซิดนีย์ สอท. ณ กรุงออตตาวา สอท. ณ กรุงเฮลซิงกิ สอท. ณ กรุงสตอกโฮล์ม และ สสญ. ณ นครลอสแอนเจลิส ฯลฯ
- โครงการเสริมสร้างเพิ่มพูนทักษะและความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศเพื่ออบรมทักษะการทำงานให้แก่แรงงานไทย เช่น ที่ดำเนินการโดย สอท. ณ กรุงปารีส สอท. ณ กรุงปารีส และ สอท. ณ กรุงปารีส สอท. ณ บันดาร์เสรีเบกาวัน สกญ. ณ นครนิวยอร์ก และ สอท. ณ กรุงโซล

- โครงการพัฒนาคุณภาพกาย-จิต/คุณภาพชีวิตของชุมชนไทยในต่างประเทศ โดยหน่วยแพทย์และสาธารณสุขเคลื่อนที่ เพื่อตรวจสอบสุขภาพให้แก่คนไทย/แรงงานไทยในต่างประเทศ ได้แก่ สอท. ณ กรุงปราก สอท. ณ กรุงออสโล สกญ. ณ นครซิดนีย์ สอท. ณ กรุงเฮลซิงกิ สอท. ณ กรุงริยาด สอท. ณ กรุงโตฮา สอท. ณ กรุงอัสตานา และสอท. ณ สิงคโปร์ ฯลฯ รวมถึงโครงการส่งเสริมสุขภาพด้วยการแข่งขันกีฬา โดย สอท. ณ กรุงเฮก สอท. ณ สิงคโปร์ และ สอท. ณ คูเวต

- โครงการว่าจ้างที่ปรึกษาทางกฎหมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่แรงงานไทย และชุมชนไทยในต่างประเทศ ด้านการคุ้มครองและรักษาประโยชน์คนไทย ให้ความรู้และข้อมูลด้านกฎหมายที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ และให้คำปรึกษาด้านคดีความ เช่น สอท. ณ กรุงฮานอย สอท. ณ กรุงมานามา สกญ. ณ นครโอจีมินท์ สกญ. ณ นครซิดนีย์ สอท. ณ กรุงเฮลซิงกิ และ สอท. ณ กรุงอัมมาน

- โครงการเสริมสร้างความรู้/ภาษาและศิลปวัฒนธรรมไทยให้แก่ชุมชนไทยในต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทยให้แก่ลูกหลานไทยในต่างประเทศ เช่น สอท. ณ กรุงโรม สกญ. ณ นครซิดคาโก สอท. ณ กรุงโคเปนเฮเกน สอท. ณ กรุงเบิร์น สกญ. ณ เมืองฮ่งกง สอท. ณ กรุงเฮก สกญ. ณ นครซิดนีย์ สอท. ณ กรุงเบอร์ลิน และ สอท. ณ กรุงโตเกียว รวมถึงโครงการจัดทำคู่มือคนไทยในต่างประเทศ สอท. ณ กรุงเบิร์น และ สอท. ณ กรุงลอนดอน

- โครงการธรรมะเพื่อชุมชนไทย โดย สอท. ณ กรุงลิสบอน สอท. ณ กรุงมาดริด สอท. ณ กรุงบูดาเปสต์ สอท. ณ กรุงโรม สอท. ณ กรุงเฮลซิงกิ และ สอท. ณ กรุงเฮก

● โครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายและสุขภาพจิตแก่ชุมชนไทยในยุโรปเหนือ รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา โดยความร่วมมือของสำนักงานอัยการสูงสุด กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข สอท. ณ กรุงโคเปนเฮเกน สอท. ณ กรุงออสโล สอท. ณ กรุงมอสโก และ สกญ. ณ นครลอสแอนเจลิส ในการจัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ด้านสิทธิทางกฎหมายและการเป็นที่ปรึกษาแก่คนไทยในประเทศดังกล่าว ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗

การบริการด้านการคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยและ
แรงงานไทยในต่างประเทศ : ๘๓

กองสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล

นายมุฮัมหมัด อายุ ๓๐ ปี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ถือเป็นตัวอย่างของคนไทยกว่าพันคนที่เกิดและเติบโตในเมืองมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย นายมุฮัมหมัดไม่ถนัดในการสื่อสารเป็นภาษาไทย เนื่องจากไม่เคยเดินทางกลับไปประเทศไทยซึ่งพ่อแม่วของนายมุฮัมหมัดเดินทางจากมาเมื่อกว่า ๔๐ ปีที่แล้ว ชีวิตประจำวันใช้ภาษายาวีและภาษาอาหรับเป็นหลัก การดำเนินชีวิตที่เมืองมักกะห์ค่อนข้างลำบาก แม้นายมุฮัมหมัดจะได้ชื่อว่าเป็นคนไทย แต่ไม่มีชื่อในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก และไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน อีกทั้งชื่อพ่อแม่วของนายมุฮัมหมัดก็ถูกคัดชื่อออกจากทะเบียนบ้าน และย้ายชื่อเข้าไปอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ทำให้มีปัญหาในการขอเอกสาร

ประจำตัวกับทางราชการ และด้วยความกลัว ไม่กล้าติดต่อกับทางราชการ การขาดเอกสารประจำตัวจึงส่งผลต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เพราะด้วยความที่สังคมไทยในชาวดิอาร์เอเบียเป็นสังคมค่อนข้างปิด จึงไม่ค่อยเป็นที่รับรู้ทั่วไปถึงข้อจำกัดและความยากลำบากในการดำรงชีวิต เช่นกรณีของนายมุฮัมมัด

ในขณะที่อีกซีกโลกหนึ่ง คนไทยในสหรัฐฯ ถือเป็นชุมชนคนไทยในต่างประเทศที่ใหญ่ที่สุด มีการรวมกลุ่มตั้งเป็นสมาคมต่าง ๆ อย่างแข็งขัน เสียงของคนไทยที่นี่จึงมักมีน้ำหนักมากกว่าคนไทยในประเทศอื่น หลายครั้งที่กระทรวงการต่างประเทศได้รับทราบปัญหาความเดือดร้อนจากคนไทยในสหรัฐฯ มากกว่าคนไทยในส่วนอื่นของโลก

เมื่อปี ๒๕๔๘ คนไทยในนครลอสแอนเจลิสเรียกร้องภาครัฐให้ช่วยเหลือคนไทยที่อาศัยอยู่ในสหรัฐฯ แบบผิดกฎหมาย ซึ่งไม่มีตัวเลขที่แน่ชัดแต่คาดว่าจะมีเป็นจำนวนมาก บุคคลกลุ่มดังกล่าวประสบความเดือดร้อน ไม่สามารถเปิดบัญชีธนาคาร ไม่สามารถขอรับประกันสุขภาพ และไม่มีสิทธิขอใบอนุญาตขับขี่จากทางการสหรัฐฯ ได้ เนื่องจากไม่มีหลักฐานทางการที่ยืนยันตัวบุคคล เช่น

โครงการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนในต่างประเทศ :
“การทูตเพื่อประชาชน ทุกแห่งหนเราดูแล” : ๘๕

หนังสือเดินทาง บัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น เพราะเดินทางออกจากประเทศไทยมาเป็นเวลานานและไม่มีโอกาสเดินทางกลับไปประเทศไทยอีก เอกสารประจำตัวต่าง ๆ สูญหายหรือหมดอายุไปนานแล้ว สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในสหรัฐฯ อย่างไรก็ตามการระดับรัฐในสหรัฐฯ ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงได้ออกบัตรประจำตัวให้ชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในบางรัฐ เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ และบริการสาธารณะพื้นฐานอื่น ๆ เป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของชาวต่างชาติรวมถึงคนไทยในสหรัฐฯ ได้ในระดับหนึ่ง

จากจุดเริ่มต้นของปัญหาความเดือดร้อนจากการไม่มีเอกสารประจำตัวของคนไทยในต่างประเทศ รัฐบาลไทยจึงได้มีแนวคิดให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทยทุกแห่งสามารถออกบัตรประจำตัวประชาชนในต่างประเทศได้ด้วย โดยจะเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับประเทศไทยเพื่อไปขอต่ออายุบัตรประจำตัวประชาชน อีกทั้งภาครัฐได้ปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยที่มีถิ่นพำนักในต่างประเทศเป็นเวลานานจนขาดการติดต่อกับภาครัฐและเป็นการป้องกันปัญหาการทุจริตงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ครอบคลุมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

นวัตกรรมการให้บริการภาครัฐ

ปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ มีการจัดเก็บข้อมูลบุคคลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก จากที่สมัยก่อนจัดเก็บในรูปกระดาษเอกสาร เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร ทะเบียนครอบครัว หรือแม้แต่การเก็บข้อมูลหนังสือเดินทาง เป็นต้น ข้อมูลมีเป็นจำนวนมากแต่ขาดความสมบูรณ์และไม่มีการนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประโยชน์เท่าที่นักทั้งต่อภาครัฐ และประชาชนเอง ก็ไม่ได้รับความสะดวก รัฐบาลจึงมีความมุ่งหวังให้ประชาชนมีบัตรหลักบัตรเดียว ในการขอรับบริการจากรัฐได้ทุกที่ ด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกว่าบัตร Smart Card และเพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการภาครัฐที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ในการเชื่อมโยงข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานจัดเก็บในฐานข้อมูลของตนให้หน่วยงานอื่นที่มีความร่วมมือระหว่างกันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ปัจจุบัน คนไทยสามารถใช้บัตรประจำตัวประชาชนเพียงใบเดียวขอทำหนังสือเดินทาง ขอใบอนุญาตขับรถ เข้ารับการรักษายาบาลที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ รวมทั้งสามารถทำธุรกรรมทางการเงินกับธนาคาร ซึ่งปัจจุบันธนาคารทุกแห่งใช้บัตรประจำตัวประชาชนเพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล

ในกรณีเบิก-ถอนเงิน การเปิดบัญชีเงินฝาก ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้โดยการอ่านข้อมูลผู้ถือบัตรจากหน่วยความจำ (IC Chip) โดยใช้เครื่องอ่านบัตร (Smart Card Reader) ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะร่วมกันจัดเก็บข้อมูลให้ถูกต้องและปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย สิ่งเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้การใช้บัตร Smart Card เกิดประโยชน์ในภาพรวม ที่ผ่านมามิเคยมีการจัดเก็บข้อมูลทางการเกี่ยวกับคนไทยที่ไปอาศัยอยู่ในต่างประเทศ หากจะมี ก็เป็นการจัดเก็บไม่เป็นระบบและไม่ทั่วถึงนัก

โครงการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนในต่างประเทศถือเป็นส่วนหนึ่งที่เชื่อมโยงเข้ากับนวัตกรรมภาครัฐนี้ โดยได้เปิดโอกาสให้คนไทยสามารถขอมิบัตรประจำตัวประชาชน ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ได้ในประเทศที่ตนมีถิ่นพำนักอยู่ ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กรณี ได้แก่

- กรณีขอมิบัตรใหม่ ได้แก่ กรณีบัตรเดิมหมดอายุ หรือกรณีบัตรเดิมสูญหาย หรือถูกทำลาย
- กรณีขอเปลี่ยนบัตร ได้แก่ กรณีบัตรเดิมชำรุดในสาระสำคัญในส่วนของรูปถ่าย หรือรายการบุคคลเจ้าของบัตรหรือวัสดุเคลือบบัตรป้องกันการปลอมแปลง กรณีผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัวหรือสกุลหรือเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล

สำหรับผู้ที่ยังไม่เคยยื่นคำขอมิบัตร (ไม่เคยทำบัตร) จะยังไม่สามารถยื่นขอทำบัตรในต่างประเทศได้ ยังจะต้องดำเนินการยื่นขอในประเทศไทยเท่านั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าหน้าที่กงสุลในต่างประเทศมีข้อจำกัดและความซับซ้อนมากกว่านายทะเบียนที่ปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอ ด้วยปัจจัยจากลักษณะที่ตั้งและสังคมที่อาศัยอยู่ซึ่งยากในการสอบหาข้อมูลเพื่อยืนยันตัวบุคคล รวมทั้งข้อจำกัดในด้านหลักฐานทางเอกสารและพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ เป็นเวลา ๒ ปีเต็มแล้วที่ได้เปิดให้บริการจัดทำบัตรประจำตัว

ประชาชนในต่างประเทศ โดยเริ่มนำร่องที่สถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส เป็นแห่งแรกในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ จนถึงวันนี้มีสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ที่เปิดให้บริการแล้วจำนวน ๒๐ แห่ง และมีผู้ได้รับการรวมแล้วกว่า ๒๒,๐๐๐ ราย

ภารกิจกงสุลกับความท้าทาย

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและอินเทอร์เน็ต เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยการทำงานในด้านกงสุล ทั้งต้องตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ขอรับบริการที่เพิ่มมากขึ้น และการแก้ปัญหาในเชิงลึกที่มีความซับซ้อนเช่นกรณีของนายมุฮัมหมัด การทำงานด้านกงสุลจึงต้องมีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ และมุ่งผลลัพธ์ที่ประชาชนจับต้องได้มากขึ้น จากปัจจัยต่าง ๆ ในปัจจุบันที่เอื้อต่อการย้ายถิ่นที่อยู่ของคนไทยไปทำงาน ศึกษาต่อ หรืออยู่อาศัยในต่างแดน เช่น การสมรสกับชาวต่างชาติมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านกงสุลต้องมีทักษะรอบด้านที่จะปฏิบัติงานได้สำเร็จ งานบริการด้านบัตรประจำตัวประชาชนถือเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่คนไทยในต่างประเทศจะได้ประโยชน์และเป็นภารกิจของงานด้านกงสุลที่เพิ่มขึ้นมา หลายประเทศใช้บุคลากรท้องถิ่นมาช่วย หากแต่งงานด้านบัตรประจำตัวประชาชนมีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ บุคลากรที่ปฏิบัติงานต้องไวใจได้ ซื่อสัตย์ แม้แต่การทำบัตรฯ ในประเทศไทยเอง ปัญหาการทุจริตงานบัตรฯ ก็มักเกิดจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานไปมีส่วนร่วมกับการทุจริต ดังนั้น สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ รวมถึงกระทรวงการต่างประเทศคงต้องหาจุดสมดุลระหว่างจำนวนบุคลากรที่ส่งจากส่วนกลางและการสรรหาบุคลากรท้องถิ่นให้พอเหมาะด้วย

กระทรวงการต่างประเทศและสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ทุกแห่ง ถือเจตนารมณ์อันแน่วแน่ร่วมกันที่จะส่งเสริมและพัฒนางานให้บริการ

ประชาชน เพื่อให้ชาวไทยในต่างประเทศได้รับบริการจากภาครัฐไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าบริการที่คนไทยได้รับในประเทศไทย การให้ความเคารพประชาชนผู้มาขอรับบริการโดยไม่คำนึงถึงฐานะความเป็นมิตรต่อทุกคนที่มาขอรับบริการ เป็นนักแก้ปัญหา มีประสิทธิภาพในการให้บริการ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นทัศนคติที่สำคัญยิ่งต่อการทำงานด้านกงสุล ผลที่ตามมาคือการได้รับความไว้วางใจ และส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ รวมถึงภาพลักษณ์ของประเทศไทยด้วย แม้กรณีของนายมุฮัมหมัดจะยังไม่ได้รับการแก้ไขในครั้งนี้ แต่การเริ่มให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ก็เป็นการวางรากฐานที่สำคัญที่จะมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านทะเบียนราษฎรอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนไทยที่รอการยืนยันและพิสูจน์ตัวบุคคลก่อนที่จะขอรับบัตรประจำตัวประชาชนคนไทยโดยสมบูรณ์ต่อไป

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน
สำหรับคณะครูจากราชอาณาจักรภูฏาน
ตามพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

.....

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ ให้สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนสำหรับคณะครูจากราชอาณาจักรภูฏาน จากโรงเรียนเป้าหมาย ๖ โรงเรียน รวมจำนวน ๒๑ คน ภายใต้โครงการความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนของราชอาณาจักรภูฏาน

การฝึกอบรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของโรงเรียนในการผลิตอาหารและสนับสนุนให้นักเรียนและชุมชนทำการเกษตรในโรงเรียน สนับสนุนโรงเรียนให้รู้จักการถนอมอาหารและการแปรรูปอาหารเพื่อใช้เป็นแหล่งอาหารของโรงเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนมีภาวะโภชนาการที่ดี การฝึกอบรมประกอบด้วยภาคทฤษฎี ณ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และภาคปฏิบัติ รวมทั้งการศึกษาดูงาน ณ สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน จังหวัดราชบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และค่ายพระราม ๖ จังหวัดเพชรบุรี

สพร. สนับสนุนโครงการดังกล่าวตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ โดยกิจกรรมหลักประกอบด้วย การสร้างแปลงเพาะปลูกในโรงเรียนและระบบน้ำสำหรับทำการเกษตร สร้างโรงเรือนและมอบอุกรณ์สำหรับการถนอมอาหารและแปรรูปอาหาร การจัดทำระบบโภชนาการและระบบติดตามสุขภาพ รวมถึงการจัดการฝึกอบรมดังกล่าว

★ ในจอหนัง ร้านยาหอม

.....
ศรีพงศ์ บุณนาค เขียนและสัมภาษณ์
เบญจภา ทับทอง จัดและสัมภาษณ์
หิรัญ สุวรรณเทศ ภาพ

ในช่วงวันหยุดวันหนึ่ง ผมได้ไปเดินเที่ยวในพระนคร ใจกลางของกรุงเทพมหานครด้วยอยากเปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อนบ้าง ได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่เคยไปแล้วและยังไม่เคยไป เดินเลาะไป เลาะมา ไปเรื่อย ๆ จนถึงเสาชิงช้า แม้ว่าเคยมาแล้ว แต่ไม่ได้เยี่ยมชมครบทุกจุด เลยตัดสินใจลองเดินสำรวจรอบ ๆ ปรากฏว่าไปเจอบ้านหลังหนึ่งในซอยที่ไม่ลึกมากนัก เห็นได้ทันทีว่ามีความโดดเด่นกว่าตึกอื่น ๆ สถาปัตยกรรมมีความเป็นยุโรป เมื่อเข้าไปดูใกล้ ๆ พบว่าตึกดังกล่าวคือร้านขายยา เพราะเห็นขวดยาประดับอยู่หน้าร้านและป้ายร้านชื่อ “บำรุงชาติสาสนายาไทย” แต่ไม่รู้ว่าเป็นยาอะไร จึงลองเดินเข้าไปในร้านและได้พบกับคุณภาสินี ญาโณทัยเจ้าของร้านซึ่งได้อธิบายให้ผมฟังคร่าว ๆ เกี่ยวกับที่มา ที่ไปของร้าน ทำให้ผมเข้าใจว่าสินค้าของร้านนี้คือยาหอม ยาที่ถูกกำหนดให้เป็นยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณสามารถจำหน่ายได้ทุกสถานที่ หอมแผนโบราณใช้รักษาอาการไข้ บำรุงหัวใจ บำรุงครรภ์ แก่ลมวิงเวียน

หลังที่ได้ฟังเรื่องราวสั้น ๆ จึงค้นพบว่ายาหอมมีประวัติยาวนาน สามารถอยู่รอดและรักษาความดั้งเดิมมาได้จนวันนี้ ผมจึงกลับไปค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมและขอสัมภาษณ์คุณภาสินีอย่างเป็นทางการในสัปดาห์ถัดมาซึ่งข้อมูลที่รวบรวมมานั้น มีประโยชน์อย่างยิ่ง

ยาหอมและยาโบราณนั้น มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ไม่มีใครสามารถบอกได้ว่ามีมาตั้งแต่ยุคใด แต่ต้นกำเนิดของร้านบำรุงชาติสาสนาเริ่มต้นในปี พ.ศ. ๒๔๖๗ สมัยปลายรัชกาลที่ ๖ ช่วงที่มีการประกาศใช้มาตรา ๑๑ ซึ่งระบุว่าการแพทย์และยาของไทยต้องมีมาตรฐานตามสากล ยาโบราณและยาหอมจึงไม่ใช่ยามาตรฐานสากล หอมยาหลายท่านเชื่อว่าการทำยาโบราณและยาหอม

๑ คุณภาสินี ญาโณทัย เป็นทายาทรุ่นที่ ๔ ของนายหวาน รอดม่วง หรือหมอหวาน โดยมุ่งเน้นปรุงยาหอม ๔ ตำรับดั้งเดิม พร้อมกับคิดค้น “ลูกอมยาหอม” ซึ่งมีรสชาติและรูปแบบโดนใจคนรุ่นใหม่ ช่วยให้ยาโบราณตำรับนี้คงมีอายุยืนยาวสืบไปออกจากร้านยาหมอหวาน

เป็นวิถีชีวิตที่ไม่มั่นคงจึงทอดทิ้งความรู้โดยทำลายตำรายา ถึงแม้ว่าสถานการณ์ในช่วงนั้น เป็นช่วงที่ตกต่ำของยาโบราณและยาหอม นายหวาน รอดม่วง หรือ หมอหวาน^๒ แพทย์แผนโบราณมีความมุ่งมั่นและเจตนารมณ์ในการรักษายาหอม

.....
๒ นายหวาน รอดม่วง แพทย์แผนโบราณ มีชีวิตอยู่ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๑๑ ถึง พ.ศ. ๒๔๘๘

ให้อยูรอดในยุคนั้น เพราะถือว่ายาหอมเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นไทย จึงมีการปรับปรุงร้านให้เป็นทั้งร้านขายยาหอมและศูนย์รักษา (Clinic) เปลี่ยนสถาปัตยกรรมของตัวอาคารให้เป็นแบบโคโลเนียล เพื่อให้เข้ากับ ความนิยมในสมัยนั้น และปรับปรุงผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้ง เปลี่ยนชื่อร้านเป็น “บำรุงชาติสาสนายาไทย” สื่อถึงการรักษาเอกลักษณ์และความหมายของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ไปในคราวเดียวกัน

ในสมัยนั้น ยาหอมเป็นสินค้าของกลุ่มคนชั้นสูงและเจ้านายในวัง จึงถือว่าเป็นสินค้าที่หรูหรา (Luxury goods) เพราะวิธีการทำมีขั้นตอนที่ยาก อาศัยแรงงาน ความเชี่ยวชาญและต้องใช้เครื่องมือที่หายาก ยาจึงมีราคาสูง แต่ในที่สุดประชาชนทั่วไปสามารถซื้อสินค้าเหล่านี้ได้เช่นเดียวกัน ยุคที่ตกต่ำจึง กลายเป็นยุคทองของยาหอม เพราะทุกบ้านมียาหอม สำนวน “ไปรยยาหอม”

๓ สถาปัตยกรรมรูปแบบโคโลเนียลสไตล์เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เริ่มแพร่ขยายเข้ามาสู่ประเทศไทยเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ ๕- ๖ ซึ่งผู้คนในสมัยนั้นมักจะเรียกกันอย่างติดปากว่า “ตึกฝรั่ง” ซึ่งรูปแบบของอาคารแบบโคโลเนียลนั้นจะมีความหลากหลายตามอิทธิพลที่มาจากต่างแหล่งกลุ่มชนกัน เนื่องจากในเบื้องต้นนั้น รูปแบบโคโลเนียล ก็คือ การนำเอาสถาปัตยกรรมของประเทศแม่ไปก่อสร้างในดินแดนอาณานิคม แล้วจึงค่อยปรับรูปแบบสู่ลักษณะที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ตามสภาพอากาศในแต่ละพื้นที่น หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://maiaunyo.wordpress.com/2010/09/14/colonial-style>

จึงกำเนิดขึ้น เป็นสำนวนเรียกง่ายที่คนไทยใช้กล่าวถึงคำพูดอันไพเราะยามสนทนา ทั้งนี้เพราะยาหอมเป็นตัวแทนของความชื่นอกชื่นใจเคียงข้างคนไทยมาช้านาน ความนิยมและคุณค่าของยาหอมเดินทางร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมาโดยตลอด คล้ายดังลมหายใจที่ไม่สามารถแยกออกจากชีวิตคนไทยตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

ปัจจุบัน คนมีทัศนคติต่อยาหอมแตกต่างกันไป บางคนเชื่อว่ายาหอมสามารถรักษาได้ทุกโรค อันที่จริงข้อดีของยาหอมคือ เป็นยาบำรุงสุขภาพสามารถใช้ได้ทุกเมื่อ ไม่จำเป็นต้องเจ็บไข้ได้ป่วยก่อน เนื่องจากยาหอมมีมานาน ความนิยมจึงลดลงตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม คนรุ่นใหม่จึงเข้าใจว่ามีแต่ผู้สูงอายุที่ใชยาหอม อันเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

ช่วงหนึ่ง คุณภาสินีและครอบครัวได้ปรึกษาหารือเรื่องการปิดกิจการร้าน เพราะเหตุผลหลายข้อ แต่ได้ข้อสรุปว่าครอบครัวจะเปิดร้านต่อไป โดยมีลูกค้าเฉพาะกลุ่ม เพราะเหตุนี้ ครอบครัวจึงต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน คุณภาสินีอธิบายต่อว่าความตั้งใจที่จะปรับปรุงร้านเป็นสิ่งที่ไม่ยาก แต่คำถามคือจะต้องปรับตัวอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพ การหาคำตอบนั้น ต้องอาศัยการวิจัยและค้นคว้าข้อมูลใน ๓ หัวข้อคือเข้าใจสรรพคุณของยา ซึ่งอาศัยการค้นคว้าข้อมูลที่มีอยู่ เช่น เปิดค้นตำรายาโบราณ หรือผลิตยาที่เคยผลิตมาแล้ว

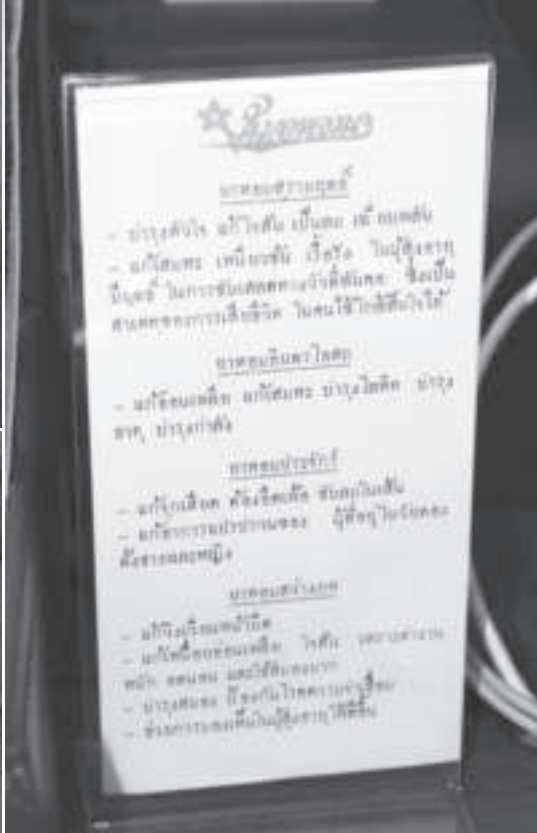
ต้องแก้ปัญหาโดยการไปเก็บข้อมูลอย่างจริงจังและลึกซึ้ง โดยไปถามความคิดเห็นจากกลุ่มอายุต่าง ๆ เกี่ยวกับยาหอม และนำข้อมูลนี้มาใช้ เพื่อพัฒนายาให้ตรงกับความ ต้องการ โดยต้องพัฒนาในด้านต่าง ๆ นับแต่วิธีการผลิตยาโดยการค้นคว้าหาวิธีใหม่ ๆ ในการผลิตยาให้มีประสิทธิภาพและง่ายต่อการบริโภคคุณภาสินีอธิบายว่าการขายยาเป็นสิ่งที่ยาก เพราะสังคมถูกปลูกฝังมาว่า ยามีรสชาติดีที่ไม่อร่อยและใช้เฉพาะตอนที่ป่วยเท่านั้นนอกจากนี้ ความเชื่อถือของยาหอมก็ลดน้อยลงเมื่อเทียบกับการแพทย์สมัยใหม่ ต้องพัฒนา Branding ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เนื่องจาก Branding ไม่เป็นเพียงการนำเสนอสินค้า แต่เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์และผู้บริโภคด้วย คุณค่าที่

ผู้บริโภคให้ความไว้วางใจ จงรักภักดี และคาดหวังได้ ทั้งด้านอรรถประโยชน์ อารมณ์ และความรู้สึก ช่วยลดระยะเวลาในการตัดสินใจซื้อจากตัวเลือกที่มีอยู่ในตลาดมากมาย แต่สำหรับครอบครัว จุดประสงค์หลักของ Branding คือ การสื่อสารที่ดีกับผู้บริโภคเป็นหลัก ตัวอย่างที่ชัดเจนในการนำ Branding และวิธีการผลิตยายุคใหม่มาใช้ร่วมกันคือ “ลูกอมขึ้นจิตต์” ซึ่งเป็นยาหอมที่ถูกดัดแปลงให้เป็นลูกอมสรรพคุณของลูกอมคือช่วยย่อย แก้อืดท้องเฟ้อให้ความสดชื่น และขับลมในเส้น ใช้เมื่อมีอาการท้องอืดเฟ้อหรือก่อนนอน เมื่อต้องการให้ลมในเส้นเดินสะดวกขึ้น หรือเมื่อต้องการความสดชื่น“ซึ่งมีคำโฆษณาว่า “ขึ้นจิตต์ ยามอ กินง่าย” ทั้งหมดนี้ช่วยสร้างความไว้วางใจในสินค้า เพราะเหตุนี้ลูกอมจึงได้รับการสนับสนุนและคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในสิบของนวัตกรรมสมุนไพร จากโครงการพัฒนามาตรฐานและศักยภาพธุรกิจ สปาไทย สถาบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงอุตสาหกรรม^๔

คุณภาสินีอธิบายว่ายาตำรับหนึ่งมีสมุนไพรมากกว่า ๑๐ ชนิด ซึ่งในการเตรียมสมุนไพรนั้น เป็นเรื่องยาก เพราะต้องหาและคัดเลือกอย่างละเอียดถี่ถ้วน เช่น มีการนำเข้าสมุนไพรจากประเทศสเปน และจีน เป็นต้น แม้แต่คุณภาสินีเองต้องเดินทางไปดูผลิตภัณฑ์ที่แหล่งผลิตด้วยเพื่อให้สมุนไพรตรงกับสูตรของตำรับดั้งเดิม นอกจากนี้ การตำและผสมยาต้องใช้เวลาอย่างน้อย ๑ วัน เมื่อเสร็จแล้วต้องมีการพิมพ์เม็ดยา โดยสามารถพิมพ์ได้ ๓๐๐ เม็ดเป็นอย่างมาก ทั้งหมดนี้คือวิธีที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องยนต์อุตสาหกรรมใด ๆ การผลิตในจำนวนดังกล่าวถือว่าเยอะพอสมควรแล้ว หากอยากจะทำผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่หรือในจำนวนมาก กระทรวงอุตสาหกรรมได้ให้การสนับสนุนโดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้การผลิตยาเร็วขึ้น

๔ หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.mowaan.com>

๕ หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.mowaan.com>

สำหรับคุณภาสินีการจัดการธุรกิจของร้านไม่มีกฎตายตัว แต่ทางร้านพยายามที่จะศึกษาเรื่องนี้อย่างละเอียดถี่ถ้วน แต่สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนในแง่ธุรกิจคือการเพิ่มชนิดของสินค้าโดยค้นคว้าตำรายาเก่าและศึกษาเพิ่มเติมถึงความเป็นไปได้ว่ายາเหมาะสมหรือไม่ สำหรับยุคปัจจุบันนอกจากการขายยาแล้วตัวร้านเองก็เป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจเช่นเดียวกัน โดยตีความความสวยงามและมีประวัติที่น่าสนใจ ร้านจึงกลายเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์

ที่สำคัญในพระนครย่านเสาชิงช้า^๖ “บำรุงชาติศาสนายาไทย” หรือ “บ้าน-
หมอหวาน” อาคารเก่าแก่สไตล์โคโลเนียล จวบจนปัจจุบัน บ้านหลังนี้ได้
ตกทอดสู่ทายาทรุ่นเหลน และยังคงทำหน้าที่เป็นทั้งบ้านและสถานที่ปรุ้งยา
แผนโบราณของหมอหวานสืบต่อกันมากกว่า ๔ ชั่วอายุคนโดยภายในตัวอาคาร
ยังคงเต็มไปด้วยโบราณวัตถุนานาชนิด อาทิ ขวดแก้วสำหรับเก็บยา บางขวดยัง
มียาหลงเหลืออยู่ กันขวดมีฉลากเขียนด้วยลายมือที่ดั้งเดิมและยังอยู่ในสภาพที่
สมบูรณ์อีกทั้งฉลากถูกเคลือบอยู่ด้านในขวด ซึ่งมีการตั้งข้อสงสัยว่า คนสมัยก่อน
ใช้วิธีการใดถึงเป็นเช่นนั้น นอกจากร้านได้ผ่านยุคสมัยรัชกาลที่ ๖ บำรุงชาติ
ศาสนายาไทยมีหลักฐานว่าได้มีโอกาสรักษาบุคคลสำคัญในยุคนั้นอีกด้วย
หนึ่งในนั้น คือสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเทวะวงศ์วโรปการฯ
เมื่อหมอหวานถวายยาหอมให้กรมพระยาเทวะวงศ์วโรปการฯ ท่านตอบแทน
โดยให้กล่องเก็บของพร้อมข้อความสลักบนฝาไม้เป็นของที่ระลึกแก่หมอหวาน
ซึ่งกล่องนี้ยังอยู่ที่ร้านในสภาพที่สมบูรณ์ กล่องดังกล่าวมีความสำคัญต่อร้าน
เพราะถือว่าเป็นสมบัติสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ครอบครัว อีกทั้งกล่อง
จุดประกายความคิดในการเปลี่ยนรูปแบบของสินค้าอีกด้วย โดยที่ร้านได้นำ
รูปแบบของกล่องดังกล่าวมาใช้เป็นตัวอย่างสำหรับภาชนะใส่ยาหอม ซึ่งทำให้
สินค้าดูสวยงามและมีมูลค่า นอกจากนี้ การบรรจุยาลักษณะนี้สื่อความหรูหรา
และให้ความรู้สึกเหมือนย้อนไปในยุคก่อน การบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมา
ในอดีต ตลอดจนยาหอมโบราณกว่าร้อยปี ทั้ง ๔ ตำรับของหมอหวาน สื่อให้เห็น
ถึงค่านิยมของคนต่อยาหอมในอดีต และให้เห็นว่ากรรมวิธีและกระบวนการ
ผลิตยังใช้วิธีเดิมด้วยเครื่องมือโบราณที่ใช้ในการปรุ้งยาขายให้กับลูกค้าเก่าแก่
มากกว่า ๑๐๐ ปี บำรุงชาติศาสนายาไทยมีบทบาทสำคัญในการรักษาวัฒนธรรม
ไทย และสามารถอธิบายชีวิตความเป็นอยู่ในช่วงสมัยรัชกาลที่ ๖ ในมิติของ
ยาโบราณได้อย่างลึกซึ้ง

๖ หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.mowaan.com>

เป้าหมายหลักของร้านคือการทำให้คนเห็นคุณค่าของยา สร้างความมั่นใจ
เพื่อให้คนเปิดใจยอมรับ และสร้างความภาคภูมิใจในยาหอม ให้สมกับชื่อ
บำรุงชาติศาสนาไทย ดังนั้น ร้านจึงต้องอยู่รอดต่อไป เพราะเป็นส่วนหนึ่งของ
วัฒนธรรมไทย

สำหรับผมแล้ว การที่ได้พูดคุยกับคุณภาสินีฯ ร้านบำรุงชาติศาสนา
ไทยไม่ใช่แค่ร้านขายยาหอมเท่านั้น แต่เป็นสถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
สื่อให้เห็นถึงวิวัฒนาการของสังคมในยุครัชกาลที่ ๕ - ๖ และเป็นตัวอย่างให้เห็นว่า
ประเทศไทยไม่ว่าจะยุคไหนก็ตาม สามารถปรับตัวท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง
ที่รวดเร็วของโลก อีกทั้ง สามารถรักษาความเป็นไทยให้อยู่คงเดิมตามชื่อของ
ร้าน “บำรุง ชาติ และศาสนา” ได้อย่างยั่งยืน 🌀

ทีม มจธ. รับรางวัล

การแข่งขัน ออกแบบและสร้างบ้าน พลังงานแสงอาทิตย์ ณ ประเทศฝรั่งเศส

.....
โดย อรศิริ อมาตยกุล
แปลโดย สุภาศิริ อมาตยกุล

บทความนี้เขียนเป็นภาษาอังกฤษ โดย อรศิริ อมาตยกุล
(อาจารย์สอนวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ภาคภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี)
ซึ่งอาจารย์อรศิริฯ เป็น ๑ ในคณะอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการแข่งขันที่
ฝรั่งเศสดังกล่าว

สัญลักษณ์ทีม มจธ.
จากประเทศไทย

การแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ ณ ประเทศฝรั่งเศส : ๑๐๓

ตัวแทนของผู้เข้าร่วมแข่งขันจากประเทศต่าง ๆ

การแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Decathlon) เป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับการแข่งขันในระดับมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ การสร้าง และการบริหารจัดการบ้านที่พึ่งพาตนเองได้ (self-sufficient houses) โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และประกอบด้วยนวัตกรรมทางสถาปัตยกรรมและเทคโนโลยี จากนั้นนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ (ค.ศ. ๒๐๐๗) การแข่งขันนี้ได้ขยายไปสู่ยุโรป กล่าวได้ว่าการแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงาน

เอกอัครราชทูตอภิชาติ ชินวรโรณ และคณะนาฏศิลป์ไทย

แสงอาทิตย์เป็นการแข่งขันระดับนานาชาติที่รวมศาสตร์หลายแขนงเข้าไว้ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นสถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ การออกแบบ และอื่น ๆ

สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) ประเทศฝรั่งเศสได้เป็นเจ้าภาพการแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ที่เมืองแวร์ซายส์ (Versailles) ระหว่างวันที่ ๒๘ มิถุนายน ถึง ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จุดมุ่งหมายของการแข่งขัน Solar Decathlon Europe คือ การพัฒนาแนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ งานวิจัยและการทดลองต่าง ๆ ในสาขาพลังงานทดแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังงานแสงอาทิตย์ โดยการแข่งขันของยุโรปในปีนี้นั้นเน้นเรื่องหลัก ๖ ประการเพื่อสนองต่อผลกระทบของปัญหาทางด้านพลังงาน สิ่งแวดล้อมและสังคม หลักทั้ง ๖ ประการนี้ ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร และชุมชน (Density) ความคล่องตัวของสิ่งก่อสร้าง (Mobility) การใช้งานและปฏิบัติได้จริง (Sobriety) นวัตกรรมใหม่ ๆ (Innovation) การใช้เงินสร้างได้เพียงพอ (Affordability) และภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Context)

ในการแข่งขันปีนี้ มีทีมของมหาวิทยาลัยที่ได้รับเลือกเข้าแข่งขันที่ฝรั่งเศสทั้งหมด ๒๐ ทีม จาก ๑๘ ประเทศทั่วโลก โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (King Mongkut University of Technology, Thonburi :

การแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ ณ ประเทศฝรั่งเศส : ๑๐๕

KMUTT-มจร.) ของประเทศไทยได้รับคัดเลือกเข้าร่วมการแข่งขันด้วย นับเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวของไทยที่ได้รับคัดเลือก อีกทั้งเป็นหนึ่งในเดียวในประเทศอาเซียน และเป็นเพียง ๑ ใน ๔ จากทวีปเอเชีย (ญี่ปุ่น อินเดีย ไทย และไต้หวัน)

ทีมจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นความร่วมมือกันระหว่างนักศึกษา บุคลากร และอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการจากคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย คือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ (School of Architecture and Design) นำโดย ดร. วีระพันธุ์ ชินวัตร คณบดี นอกจากนี้ยังมีคณะอุตสาหกรรมศึกษาและเทคโนโลยี (School of Industrial Education and Technology) คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุศาสตร์ (School of Energy Environment and Materials) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (Faculty of Engineering) และภาควิชาปริญญาโท-เอกทางด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม (Joint Graduate School of Energy and Environment) รวมประมาณ ๑๐๐ กว่าคน (เดินทางไปร่วมการแข่งขัน ๔๐ คน) นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากภาคธุรกิจเอกชนและอุตสาหกรรมในสาขาต่าง ๆ ทั้งเรื่อง การวิจัย การออกแบบ วัสดุ และการก่อสร้างบ้านที่ยั่งยืนสำหรับอนาคต

คณะทำงานทีม มจร.

ดร. วีระพันธุ์ ชินวัตร คณบดีคณะสถาปัตยกรรมฯ มจร. และคณาจารย์ และคณาจารย์

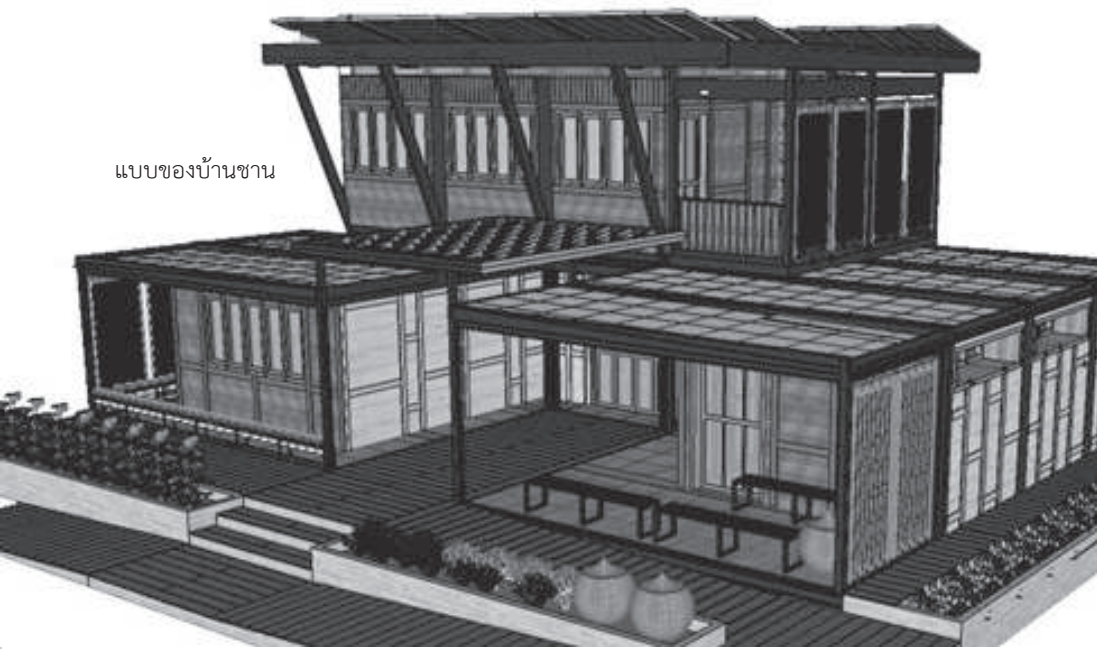
ทีมจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีได้ส่งผลงานการสร้างบ้านชื่อ บ้านชาน (Baan Chaan Adaptive House) เข้าแข่งขัน เป็นโครงการที่เน้นในเรื่องการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การประหยัดพลังงาน และความยั่งยืน นอกจากนี้ยังออกแบบให้สนองต่อการปรับตัวในภาวะน้ำท่วมของไทยและภาวะสิ่งแวดล้อมที่คล้ายกันในภูมิภาคเขตร้อนชื้น

ในการเตรียมสร้างผลงานเพื่อส่งเข้าแข่งขันดังกล่าวนี้ คณะนักศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะและแนวคิดในสาขาความรู้ของตน ร่วมเสนอแผนงานการออกแบบและก่อสร้างบ้าน ในขณะที่เดียวกันก็ได้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมในสาขาอื่น ๆ รวมทั้งเรื่องการจัดการ logistics และการ

ขนส่ง การติดต่อสื่อสาร การออกแบบสำหรับชุมชนเมือง (urban design) รุ่นใหม่ ๆ การทำให้เกิดความยั่งยืน การสร้างวัสดุอุปกรณ์ (building physics) การใช้เทคนิคที่หลากหลายและการใช้เทคโนโลยีก่อสร้างในรูปแบบต่าง ๆ ดังเช่น การสร้างบ้านตัวอย่าง (modular construction) หรือบ้านต้นแบบ (prototype house) เป็นต้น นอกจากนี้ทั้งทีมยังได้เรียนรู้ถึงการทำงานภายใต้ภาวะความกดดัน โดยเฉพาะเรื่องกำหนดเวลา งบประมาณและค่าใช้จ่ายที่จำกัด และการจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการที่ฝรั่งเศสในแต่ละขั้นตอนด้วย จึงนับเป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างยิ่ง เริ่มตั้งแต่การออกแบบ การประกอบ การทำให้บ้านดังกล่าวใช้งานได้จริง รวมถึงการนำเสนอต่อประชาชนทั่วไปและผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยภารกิจที่ท้าทายเช่นนี้จะมีโจทย์ที่ทดสอบความสามารถของผู้เข้าแข่งขันจำนวน ๑๐ ข้อ ซึ่งในช่วงการแข่งขันที่ฝรั่งเศสจะถูกพิจารณาให้คะแนนสะสมในแต่ละวันเพื่อตัดสินคัดเลือกแบบบ้านนวัตกรรมใหม่จาก ๒๐ ผลงานของทีมนักศึกษามหาวิทยาลัยจากประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าแข่งขันในครั้งนี้

แบบของบ้านซาน

ข้อกำหนดหนึ่งของการแข่งขันยังระบุว่า ทุกทีมที่ส่งผลงานเข้าประกวด จะต้องสร้างบ้านจริงในประเทศของตน แล้วรื้อส่วนประกอบ (disassemble) ของบ้านนั้น เพื่อส่งไปประกอบใหม่ในพื้นที่จัดการแข่งขันในฝรั่งเศส เช่นเดียวกับทีมของประเทศไทย ที่ต้องสร้างบ้านจริงที่เมืองไทย (ใช้พื้นที่ก่อสร้างบ้านต้นแบบที่จังหวัดชลบุรี) จากนั้นแยกส่วนประกอบรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งทางเรือไปยังฝรั่งเศส และนำไปประกอบใหม่ที่เมืองแวร์ซายส์ ดังนั้น นอกจากนักศึกษาจะต้องฝึกและเรียนรู้การแก้ไขปัญหาระหว่างการก่อสร้างบ้านต้นแบบที่ชลบุรี ตลอดจนปัญหาการจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว พวกเขายังต้องไปเผชิญและร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการนำส่วนประกอบของบ้านที่รื้อไปสร้างกลับขึ้นใหม่ในฝรั่งเศส ซึ่งเรื่องของการสื่อสารด้วยภาษาก็นับเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งเช่นกัน ทั้งนี้ การแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์นี้ เป็นผลงานที่ต้องสร้างและดำเนินงานโดยนักศึกษาเป็นหลัก ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเท่า ๆ กับผลงานที่สร้างขึ้นมานั่นเอง

บ้านชาน (Baan Chaan) – ภูมิปัญญาไทย สำหรับชีวิตและความเป็นอยู่ในอนาคต (Thai Wisdom of Future Living)

คำถามนำเพื่อเป็นกรอบสำหรับการวางแผนออกแบบของทีมนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) คือ “ทำอย่างไรที่จะสร้างชุมชนและสถาปัตยกรรมที่ยั่งยืน ด้วยจิตวิญญาณและภูมิปัญญาของความเป็นไทย

มมดนตรีไทยในบ้านชาน

พื้นที่ชานบ้านของบ้านชาน

สำหรับวิถีชีวิตในอนาคตที่สามารถรับมือกับปัญหาของความเป็นอยู่แบบใหม่ อีกทั้งยังสามารถรับมือผลเสียที่เกิดขึ้นจากน้ำท่วมได้” จะเห็นได้ว่า ประเด็นหนึ่งของคำถามนี้คือ ภัยจากน้ำท่วม ดังเช่นน้ำท่วมใหญ่ของไทยเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ที่ภาคกลางของประเทศ รวมทั้งกรุงเทพฯ ได้รับผลกระทบและเสียหายอย่างหนัก แม้ว่าจะมีมาตรการและความพยายามเพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายอันเกิดจากน้ำท่วมดังกล่าวแต่ปัญหาไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ก็ยังคงมีอยู่ ดังนั้น ทีมของ มจธ. จึงได้เน้นที่จะหาทางแก้ไขปัญหาระยะยาวสำหรับชุมชนเมือง

ส่วนสถานที่ที่เป็นเป้าหมายของการสร้างบ้านต้นแบบคือบริเวณเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นทางน้ำผ่าน (flood ways) เนื่องจาก

มีโครงข่ายของลำคลองมากมายที่สามารถกระจายน้ำเพื่อลดระดับความสูงของน้ำในช่วงหน้าฝนได้ แต่การพัฒนาชุมชนเมืองทำให้มีการถมคลองเหล่านี้เพื่อสร้างเป็นถนนแทน ขณะที่พื้นที่รอบบริเวณนั้นก็ได้รับการถมและขยายไปอย่างไม่มีมีการวางแผนและเป็นไปอย่างไม่ถูกระเบียบ ทีมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีจึงได้เสนอแผนการพัฒนาสำหรับเขตบางขุนเทียนเพื่อให้เป็นเขตต้นแบบสำหรับการวางแผนเมืองและชุมชนขนาดเล็กที่ยั่งยืน โดยผู้อยู่อาศัยสามารถอยู่กับน้ำอันเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของพวกเขาได้

ยุทธศาสตร์ทางด้านสถาปัตยกรรม (Architectural Strategy)

อีกประเด็นหนึ่งของกรอบการวางแผนออกแบบ คือ การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทยในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ปัจจุบันหรือร่วมสมัย ทีมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและรูปแบบของสถาปัตยกรรมบ้านไทยแบบดั้งเดิม (traditional vernacular architecture) เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างของการสร้างบ้านที่ยั่งยืน เพราะเป็นแบบที่สามารถนำไปใช้กับชีวิตความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทีมจึงได้ตั้งชื่อบ้านแบบอย่างนี้ว่า บ้านชาน (Baan Chaan) อันเป็นการนำปัจจัยและส่วนประกอบของบ้านไทยโบราณที่มีพื้นที่ชานบ้าน ที่สามารถปรับใช้พื้นที่ชานนั้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการได้ ทั้งนี้ บ้านชานได้รับการออกแบบเพื่อใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรธรรมชาติ ผ่านทางโครงสร้างพื้นฐาน (orientation) รูปแบบ (form) และการใช้พื้นที่ (space) โดยมีพื้นที่ชานเป็น

ส่วนหลักสำคัญของบ้าน ตัวอย่างเช่น รูปแบบตัวยู (U-shape form) ของบ้าน จะมีพื้นที่ชานอยู่ตรงกลาง เพื่อให้ช่องลมและแสงผ่านได้ เกิดการหมุนเวียน ถ่ายเทของอากาศและมีแสงส่องเข้าบ้านได้ทั้งหลัง

บ้านชานยังได้รับการออกแบบให้ทนทานต่อน้ำท่วมที่สูงได้ถึง ๖๐ เซนติเมตร โดยมีพื้นที่ที่ยกขึ้น (platform) ขณะที่หากระดับน้ำท่วมสูงถึง ๑๐๐ เซนติเมตร น้ำก็จะสามารถไหลผ่านบ้านไปสู่แอ่งเก็บน้ำของชุมชนและยังมีส่วนที่ไหลไปลง คลองต่างๆ ในบริเวณนั้นได้ด้วย ภายใต้สถานการณ์น้ำท่วมระดับนี้ ไฟฟ้าที่ชั้นล่าง ของบ้านจะดับลงโดยอัตโนมัติ ส่วนบนชั้นสองของบ้านนั้น จะกลายเป็นพื้นที่ ที่ผู้อาศัยสามารถอพยพขึ้นไปอาศัยอยู่โดยมีน้ำและไฟใช้อย่างพร้อมเพรียง

งานด้านวิศวกรรม การก่อสร้าง และพลังงาน (Engineering, Construction and Energy)

ทีมของประเทศไทยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีเวลาประมาณ ๑๘ เดือน (นับจากวันที่ได้รับคัดเลือก คือ เมื่อกลางเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒) ในการดำเนินการออกแบบ และสร้างบ้านประหยัด

บ้านชานที่ประกอบเสร็จแล้ว

พลังงานในอนาคต ขนาด ๔๕-๗๐ ตารางเมตร สำหรับบ้านหนึ่งชั้น และ ๑๑๐ ตารางเมตร สำหรับบ้านสองชั้น

ทีมจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้เลือกสร้างบ้านแบบสองชั้น ให้ชื่อว่า “บ้านชาน” ใช้แนวคิดที่นำบ้านไทยโบราณมาพัฒนาต่อยอดให้มีการใช้โซลาเซลล์ พร้อมทั้งให้สามารถรองรับครอบครัวใหญ่ที่มีสมาชิกได้ ๕-๖ คน เป็นบ้านขนาดเท่าตู้คอนเทนเนอร์ที่จะดัดแปลงปรับปรุงให้ใช้ได้ตามความต้องการของผู้อยู่อาศัย ทั้งนี้ บ้านที่ออกแบบและสร้างนี้ต้องพัฒนาไปใช้งานได้จริง โดยสามารถปรับสภาพการใช้งานได้ทั้งในประเทศไทยและรวมไปถึงสภาพแวดล้อมของต่างประเทศ การออกแบบและก่อสร้าง “บ้านชาน” เป็นไปเพื่อสนองต่อหลักการของความยืดหยุ่น ความคล่องตัว และการใช้เงินสร้างได้เพียงพอ

“Baan Chaan” ยังสามารถอ่านและมีความหมายได้ว่า “บ้านฉัน” ซึ่งเป็นบ้านต้นแบบสำหรับวิถีความเป็นอยู่ของครอบครัวแบบไทย ๆ ที่เป็นครอบครัวใหญ่ และมีญาติพี่น้องอาศัยรวมกัน

การออกแบบที่มีประสิทธิภาพ (cost-effective modular) ดังกล่าว จะช่วยให้คนรุ่นใหม่ ตลอดจนครอบครัวที่มีฐานะปานกลางมีบ้านที่สามารถปรับใช้ได้ตามสถานการณ์ โดยเพิ่มนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการประหยัดพลังงาน ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น พระอาทิตย์ขึ้นสูงเป็นส่วนใหญ่ตลอดทั้งปี ดังนั้น พลังงานทดแทนที่ดีที่สุดก็คือพลังงานแสงอาทิตย์นั่นเอง บ้านชานใช้ระบบโซลาเซลล์ (monocrystalized photovoltaic cell system) ในการเปลี่ยนรังสีพระอาทิตย์ให้เป็นไฟฟ้าสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้า และยังสามารถทำน้ำอุ่นในบ้านได้ด้วย แม้ว่าค่าใช้จ่ายในช่วงแรกสำหรับแผ่นโซลาเซลล์ (photovoltaic panels) จะสูงมาก แต่ก็จะมีประสิทธิภาพสำหรับการประหยัดค่าใช้จ่ายได้ในระยะยาว

ผู้เข้าเยี่ยมบ้านชาวนของไทย

กรรมการตรวจสอบการใช้งานของบ้านชาวน

ความสนับสนุนจากฝ่ายไทย

ในการแข่งขันการออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ที่ประเทศฝรั่งเศสนี้ นอกจากภาคอุตสาหกรรมและองค์กรเอกชนต่าง ๆ แล้ว รัฐบาลไทยยังได้ให้ความสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการเข้าร่วมแข่งขันของทีมประเทศไทยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยเฉพาะกระทรวงการต่างประเทศและสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตฯ นำโดยเอกอัครราชทูต อภิชาติ ชินวรรณ พร้อมด้วยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้ให้การดูแลอำนวยความสะดวกและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ แก่คณะของไทย รวมทั้งการให้ขวัญกำลังใจและจัดส่งอาหารไทยให้คณะตลอดช่วงการแข่งขัน

ในวันแรกของการเปิดงาน คือ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส ยังได้จัดงานประเทศไทย (Thailand Day) ขึ้นที่ La Cité du Soleil บริเวณใกล้เคียงกับสวนของพระราชวังแวร์ซายส์ ภายในงานมีการแสดงนาฏศิลป์ไทย การสาธิตมวยไทย และการแสดงดนตรีแจ๊สร่วมสมัยของวงดนตรีสยาม นอกจากนี้ในซุ้มประเทศไทยยังมีการขายอาหารไทยและเครื่องดื่ม การให้บริการนวดแผนโบราณ การสาธิตการแกะสลักผักและผลไม้ไทย การส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวไทย รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลและแจกเอกสารเกี่ยวกับการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวไทย อันรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับร้านอาหารในกรุงปารีสที่ได้รับเครื่องหมาย Thai Select ด้วยความสนับสนุน

ภายในบ้านซาน

การรื้อถอน
บ้านซานกลับเมืองไทย

เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส และทีม มจร.

ดังกล่าวได้มีส่วนช่วยกระชับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
ตลอดจนฝ่ายวิชาการต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามเพื่อช่วยกัน
แก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนในการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานทดแทน

สรุป

บัดนี้ หลังสิ้นสุดการแข่งขันที่ประเทศฝรั่งเศสแล้ว “บ้านซาน” ได้ถูก
นำกลับมาประกอบและตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี-
พระจอมเกล้าธนบุรี เขตบางขุนเทียน โดยพร้อมที่จะเป็นบ้านต้นแบบเพื่อใช้
ทดลองสำหรับนวัตกรรมใหม่ ๆ สำหรับการใช้พลังงานทดแทนและด้วยวิธีการ
ที่ยั่งยืน

พร้อมกับ “บ้านชน” ที่เป็นบ้านต้นแบบหลังนี้ ทีมของไทยยังได้นำรางวัลกลับมาอย่างภาคภูมิใจ นั่นคือ รางวัลที่สอง (2nd Prize) ที่ได้รับจากการเลือกโดยสาธารณชนทาง online ด้วย มีชื่อรางวัลว่า Public Choice Online

กล่าวได้ว่า การเข้าร่วมแข่งขันออกแบบและสร้างบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ที่ประเทศฝรั่งเศสในปีพ.ศ. ๒๕๕๗นี้ ประสบความสำเร็จในหลายๆด้านโดยเฉพาะสำหรับทีมของประเทศไทยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อาทิ ในเรื่องการศึกษาวิจัยและพัฒนาที่อยู่อาศัยแบบยั่งยืนที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้สร้างสรรค์ในระดับชาติ โครงการ “บ้านชน” ยังช่วยให้นักวิชาการและภาคอุตสาหกรรมของไทยเข้าถึงเวทีระหว่างประเทศ อีกทั้งยังได้รับความรู้และประสบการณ์อย่างมากที่จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาของไทยในอนาคตได้อย่างดี นอกจากนี้การเข้าร่วมแข่งขันครั้งนี้ยังเป็นการชี้ถึงจุดแข็ง (strengths) และจุดอ่อน (weaknesses) ของไทยเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วและประเทศอื่น ๆ ที่มีความคล้ายกับไทยในสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการแข่งขันดังกล่าวจึงเป็นเวทีสำหรับการเรียนรู้ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้เป็นที่น่ายินดีว่า ในระหว่างการแข่งขัน “บ้านชน” ได้รับความสนใจจากประชาชนและผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยต่างเข้าไปเยี่ยมชม ชักถาม และศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ขณะที่นักศึกษาของไทยก็ให้การต้อนรับ แนะนำ และตอบข้อซักถามได้อย่างทั่วถึงและครบถ้วน การแข่งขันครั้งนี้ทำให้เวทีนานาชาติได้เห็นความโดดเด่นและความสามารถของคนไทย ขณะเดียวกันการแข่งขันนี้ก็เป็โอกาสที่มีค่ายิ่งสำหรับทีมของประเทศไทยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ได้รับความรู้และประสบการณ์อย่างมาก การแข่งขันดังกล่าวยังช่วยในการกระจายความรู้ในเรื่องการประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานแสงอาทิตย์หรือโซลาเซลล์ ให้สังคมได้รับรู้ถึงการใชพลังงานอย่างฉลาด อีกทั้งสร้างความตระหนักในหมู่นักศึกษา และประชาชนชาวไทยในการใช้พลังงานอย่างฉลาดและยั่งยืน

สู่ทางการทำธุรกิจ ในอินเดีย

.....
สุทธิมา เสื่องาม
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจนไน

ช่วงนี้มีแต่คนกล่าวถึงประเทศอินเดียในฐานะของตลาดที่มีศักยภาพ ไม่ว่าจะเป็นด้วยประชากรราว ๑,๒๐๐ ล้านคน ที่มีอายุเฉลี่ย ๒๔-๒๕ ปี ซึ่งกำลังเป็นวัยทำงานหนุ่มสาว อีกทั้งความมุ่งมั่นของประเทศในการพัฒนาความเจริญด้านต่าง ๆ เห็นได้ชัดจากโครงการรถไฟที่กำลังผุดขึ้นในหลาย ๆ เมืองใหญ่ ตลอดจนนโยบายสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City) อีก ๑๐๐ เมืองทั่วประเทศ

แนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจดังกล่าวจะช่วยส่งผลให้ประชากรในเขตเมืองซึ่งคิดเป็นประชากรประมาณร้อยละ ๓๐ ของประชากรทั้งหมด มีกำลังซื้อสูงขึ้น และมีโอกาสไขว่คว้าหาความสำเร็จในชีวิตได้มากขึ้น ส่วนประชากรอีกร้อยละ ๗๐ ซึ่งอยู่ในชนบทจะเป็นฐานผู้บริโภคขนาดมหึมา อินเดียจึงเป็นตลาดที่มองข้ามไม่ได้ในทุกห้วงยาม

ถ้าดูจากมูลค่าการค้าระหว่างไทย-อินเดีย ในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ ตั้งแต่เดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๗ มีมูลค่ารวม ๔,๒๐๔.๒๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แยกเป็นการส่งออกจากไทยไปอินเดีย ๒,๗๙๑.๖๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๙๒) และไทยนำเข้าจากอินเดีย ๑,๔๑๒.๖๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

แม้ว่าอินเดียจะเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ ๑๐ และคู่ค้าอันดับที่ ๑๕ ของไทยซึ่งก็ดูดีอยู่ แต่ถ้าดูสิลารুকึบของประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซีย จะเห็นได้ว่าอินเดียต้องมีโอกาสสำคัญมหาศาล ซึ่งการที่มาเลเซียเข้าไปจับเข้าคู่กับอินเดีย จนบรรลุข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจแบบครอบคลุม (Comprehensive Economic Cooperation Agreement) เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ส่งผลให้มาเลเซียตั้งเป้าการค้าไว้ที่ ๑.๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยขยายกรอบความร่วมมือไปยังภาคเกษตรกรรม การศึกษา เทคโนโลยีชีวภาพ ไอที และการเกษตร

ขุมทองต้องออกแรงขุดฉนัใด ประเทศอินเดียอันเป็นขุมทรัพย์ขนาดใหญ่ ก็ต้องออกแรงขุดฉนันั้น ที่ผ่านมานักธุรกิจไทยพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “ยาก” และ “ยุ่งยาก” แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นไปไม่ได้ ไม่เช่นนั้นผู้ประกอบการไทยคงไม่ได้ตบเท้าเข้าไปทำธุรกิจในอินเดียกันหนาตาขึ้น

จากประเทศที่กีดกันบริษัทต่างชาติเข้ามาตีตลาดอย่างสุดโต่ง เมื่อ ๑๐-๑๕ ปีที่แล้ว วันนี้ เมื่อโลกของการสื่อสารก้าวไกล ก็ไม่มีอะไรมาหยุดยั้งกระแสความนิยมในการจับจ่ายใช้สอยในวิถีสมัยใหม่ ส่งผลให้แบรนด์ระดับโลกรุกคืบเข้าอินเดียได้สำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นแม็คโดนัลด์ ซึ่งมีมากกว่า ๒๕๐ สาขาทั่วประเทศ

กาแฟ Starbucks ซึ่งเข้าไปอินเดียไม่นานก็แบ่งบานไปถึง ๕๒ สาขา เฉพาะที่
มุมไบเมืองเดียวก็มีถึง ๒๐ สาขาแล้ว ส่วน KFC ก็ตั้งเป้าจะขยายให้ได้ ๕๐๐ สาขา
ภายในปี ๒๕๕๘

อินเดียได้ขยายเขตแดนให้ต่างชาติมาลงทุนตรง (FDI) ครั้งใหญ่ในปี ๒๕๕๖
ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเม็ดเงินลงทุนจากนานาชาติ มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของ
ประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาระหว่างไทย-อินเดียมีการเดินทางเจรจาขยายกรอบ
การค้าเสรีมาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำประโยชน์สูงสุดมาให้กับผู้ประกอบการ
ทั้ง ๒ ฝ่าย ส่งผลให้สินค้าบางตัวมีการขยายตัวด้านการส่งออกไปยังอินเดีย
อย่างมีนัยสำคัญ อาทิ ยางพารา ส่งออกเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๗๗.๑๗ ด้านเคมีภัณฑ์
ขยายตัวร้อยละ ๓๒.๘๘ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ขยายตัวร้อยละ
๓๑.๙๘ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ ขยายตัวร้อยละ
๒๒.๗๒

สำหรับผู้ประกอบการที่ยังไม่ได้วางแผนบุกอินเดีย อาจสงสัยว่าตลาด
ที่มีประชากร ๑,๒๐๐ ล้านคน ควรเริ่มต้นจากตรงไหน

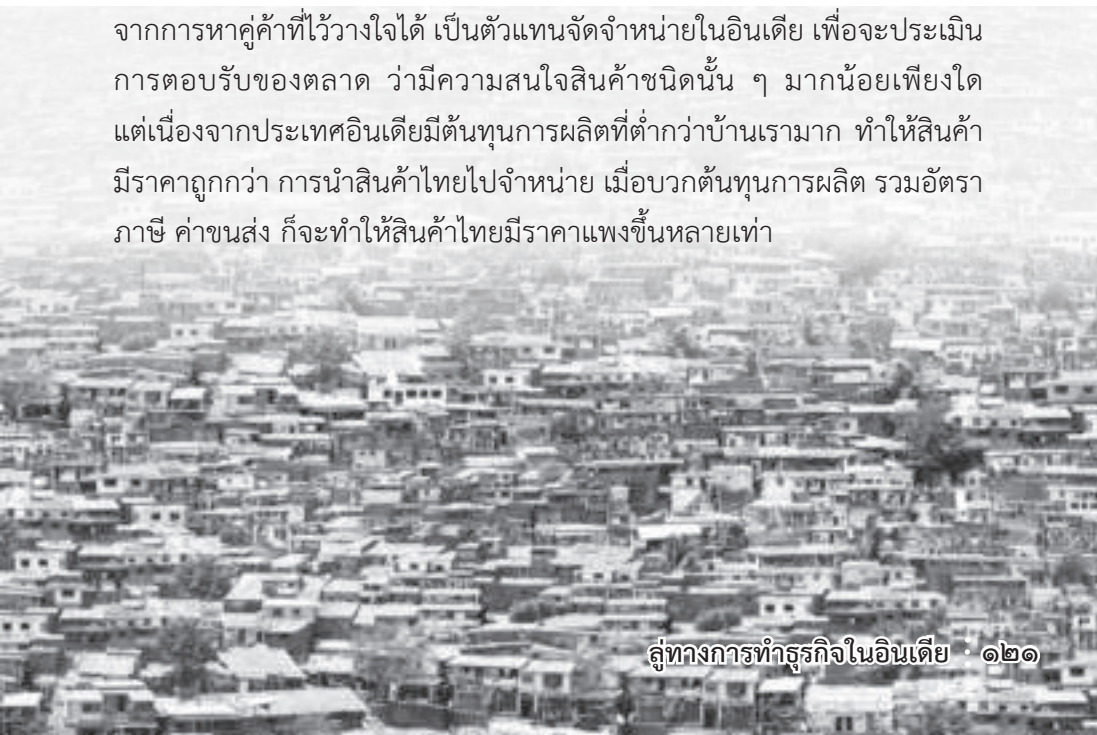
ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจก่อนว่า ประเทศอินเดียปกครองแบบสหพันธ์-
สาธารณรัฐ ประกอบด้วยรัฐต่าง ๆ ๒๙ รัฐ ซึ่งแต่ละรัฐก็มีศักยภาพในตัวเอง
วิธีเล็งเป้าหมาย อาจเริ่มจากรัฐที่มีเที่ยวบินตรง ซึ่งส่งเสริมให้ประชาชนไทย-
อินเดีย เดินทางค้าขายกันโดยสะดวก หรือเริ่มจากรัฐซึ่งตั้งอยู่ในพิกัดที่สนับสนุน
ความได้เปรียบของการขนส่งทางเรือ อย่างเช่นทางฝั่งตะวันออกของอินเดีย
มีรัฐทมิฬนาฑู มีท่าเรือน้ำลึกที่เมืองเจนไน รัฐอานธรประเทศกำลังยกระดับ

ทำเรือ่น้ำลึกและระบบการรองรับการขนส่งให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือทางตอนเหนือของประเทศก็มีรัฐเบงกอลตะวันตก ซึ่งมีท่าเรือที่เมืองหลวงของรัฐคือกัลกัตตา

ส่วนฝั่งตะวันออกของประเทศอินเดีย ก็มีรัฐมหาราษฏระ ซึ่งมีเมืองมุมไบเป็นเมืองเศรษฐกิจการค้าที่ฉายประกายเจิดจรัส มีรัฐคุชราต ซึ่งเป็น ๑ ใน ๒๕ เขตเศรษฐกิจพิเศษที่ดีที่สุดในโลก ประชากรในแต่ละรัฐอย่างน้อย ๆ ก็ประมาณ ๔๐ ล้านคน เฉพาะที่รัฐทมิฬนาฑูรัฐเดียวก็มีประชากรถึง ๗๒ ล้าน ซึ่งนำหน้าคนไทยทั้งประเทศไปแล้ว

ท่านผู้รู้แนะนำให้ผู้ประกอบการลองนำสินค้าไปขายที่อินเดียก่อน โดยเริ่มจากการหาคู่ค้าที่ไว้วางใจได้ เป็นตัวแทนจัดจำหน่ายในอินเดีย เพื่อจะประเมินการตอบรับของตลาด ว่ามีความสนใจสินค้าชนิดนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด แต่เนื่องจากประเทศอินเดียมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าบ้านเรามาก ทำให้สินค้ามีราคาถูกกว่า การนำสินค้าไทยไปจำหน่าย เมื่อบวกต้นทุนการผลิต รวมอัตราภาษี ค่าขนส่ง ก็จะทำให้สินค้าไทยมีราคาแพงขึ้นหลายเท่า

เอกชนไทยจึงควรพิจารณาช่องทางอื่น ๆ ยกตัวอย่าง บริษัทอิตัลไทย ซึ่งได้รับงานก่อสร้างขนาดใหญ่จากอินเดียมาแล้วหลายโครงการ อาทิ อาคารผู้โดยสารหลังใหม่ที่สนามบินนานาชาติกัลกัตตา โครงการสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำโคลแดม (Koldam) ในรัฐทมิฬนาฑู ประเทศ ทางตอนเหนือ ซึ่งเป็นเขื่อนที่สูงเป็นอันดับสองของอินเดีย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า อินเดียต้องการแต่ผู้รับเหมารายใหญ่ระดับโครงการหมื่นล้านเท่านั้น ยังมีโครงการก่อสร้างระดับกลาง และระดับเล็กอีกมากมาย ซึ่งอินเดียสนใจบริษัทรับเหมาก่อสร้างของคนไทย เพราะมีฝีมือได้มาตรฐาน ไว้วางใจได้ สอนงานให้คนอินเดียได้ ดังนั้น บริษัทรับเหมาก่อสร้างที่เห็นว่าตนเองมีศักยภาพอย่าได้นิ่งนอนใจ

นอกจากงานโครงการก่อสร้างใหญ่ ๆ แล้ว อีกช่องทางที่น่าสนใจคือการเข้าไปตั้งโรงงานสร้างฐานการผลิตในอินเดีย โดยเริ่มจากการทำ joint venture หรือถ้าสามารถไปตั้งโรงงานผลิตได้เองไม่ต้องร่วมทุนกับคนท้องถิ่น อย่างเช่นเครือซีพี ซึ่งบุกเดี่ยวมา ๒๐ ปีแล้ว ก็นับว่าเป็นทางเลือกที่ดีมาก เพราะนอกจากจะขายสินค้าในตลาดอินเดียได้แล้ว ยังส่งออกไปยังตะวันออกกลาง ได้ง่าย

นอกจากนี้ประชากรอินเดียยังนิยมสินค้าไทย โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับเด็ก หรืองาน ชาม ช้อน ส้อม ชัน เนื่องจากสินค้าไทยมีคุณภาพ ดีไซน์สวย ใช้งานได้ดี ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ถ้าพูดว่ากินข้าวแล้วช้อนไม่บาดปาก คงจะพอเห็นภาพ

ตอนนี้มีบริษัทไทยได้นำร่องไปเปิดตลาดในอินเดียหลายราย นำโดย เครือเจริญโภคภัณฑ์ ตามมาด้วยอิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นต์ ศรีไทย-ชูปเปอร์แวร์ พกษา เรียลเอสเตท ร็อกเวิช โรงแรมในเครือดุสิต ไทยซัมมิท เติลต้าอิเล็กทรอนิกส์ SCG กลุ่มบริษัทตะวันออกโปลีเมอร์ ถั่วทองการ์เด็น ยูเนี่ยนโฟรเซนส์ โปรดักส์ ผู้ผลิตอาหารทะเลแปรรูปแช่แข็ง พรานทะเล และที่กำลังมาแรงไปทั่วทุกหัวระแหงคือ ไก่ย่างห้าดาว ภายใต้ชื่อแบรนด์อินเตอร์ Five Star Chicken

หากท่านเป็นผู้ประกอบการที่มีความพร้อม และเห็นความเป็นไปได้ของการทำธุรกิจในประเทศอินเดีย อย่าได้รอช้า รีบประสานงานไปที่ สำนักงานส่งเสริมการค้าในประเทศอินเดีย ซึ่งตั้งอยู่ที่ ๓ หัวเมืองใหญ่ ได้แก่

สำนักงานส่งเสริมการค้า ณ เมืองเจนไน

Thai Trade Office, Chennai

21/22 Arunachalam Road, Kotturpuram, Chennai-600085

Tel: (61-44) 2447-0505 Fax: (61-44) 2447-1617

E-mail: thaitcchennai@eth.net

สำนักงานส่งเสริมการค้า ณ เมืองมุมไบ

11/A Tanna House Annexe,

Nathalal Parekh Marg, Colaba,

Mumbai 400039

Tel : +91 2222 830242 to 3, Fax : +91 2222 846859

Email: thaitrademumbai@gmail.com

สำนักงานส่งเสริมการค้า ณ กรุงนิวเดลี

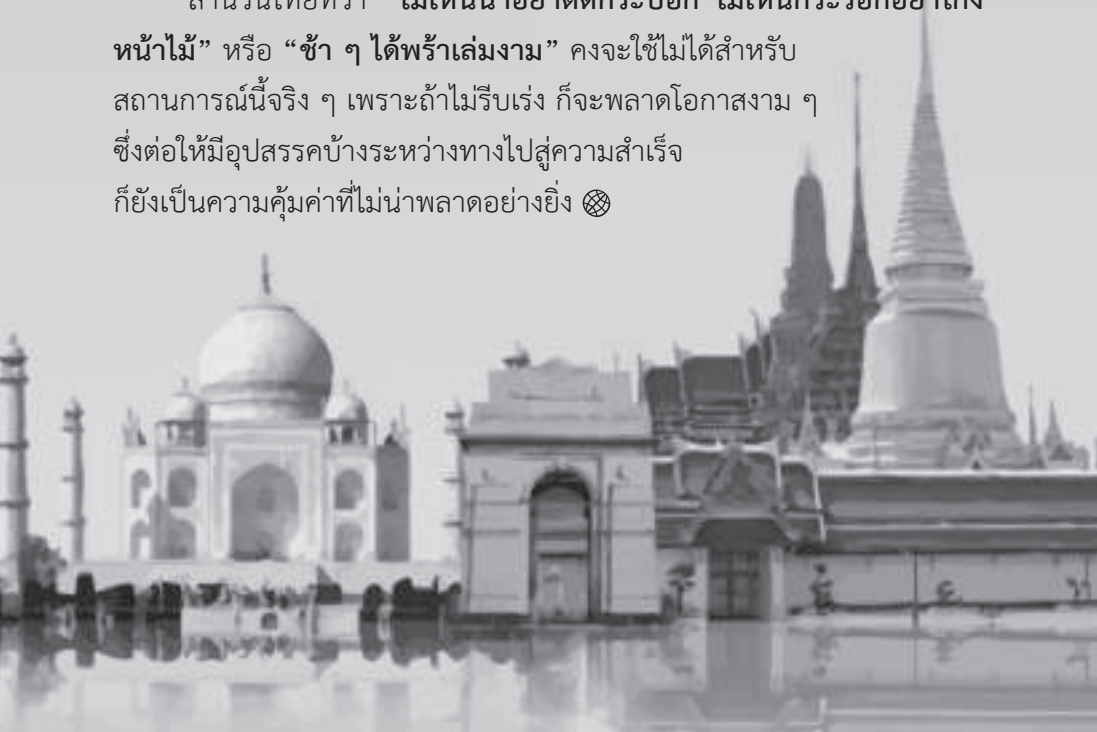
Thailand Trade Office, New Delhi

9, MunirkaMarg, VasantVihar,

New Delhi 110057

Tel : +91 11 4601 0406-9, Fax : +91 11 4601 0405, 2615 6862

สำนวนไทยที่ว่า “ไม่เห็นน้ำอย่าตัดกระบอก ไม่เห็นกระรอกอย่าโก่ง
หน้าไม้” หรือ “ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม” คงจะใช้ไม่ได้สำหรับ
สถานการณ์นี้จริง ๆ เพราะถ้าไม่รีบเร่ง ก็จะพลาดโอกาสงาม ๆ
ซึ่งต่อให้มีอุปสรรคบ้างระหว่างทางไปสู่ความสำเร็จ
ก็ยังเป็นความคุ้มค่าที่ไม่น่าพลาดอย่างยิ่ง ๕

ค้าขาย อินเดีย อย่าพลาดสิทธิประโยชน์ด้านภาษี

.....
สุทธิมา เสื่องาม
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจนไน

การทำธุรกิจบนพื้นฐานที่คู่ค้าได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ย่อมมีความยั่งยืนกว่าการที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ได้เปรียบ เช่นเดียวกันกับความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจการค้าที่ไทยกับอินเดียมีข้อตกลงร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย (Thailand-India Free Trade Agreement: TIFA) หรือกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (ASEAN-India Free Trade Agreement: AIFTA) ล้วนเกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ประกอบการทั้งสองประเทศ

แต่จนถึงปัจจุบันนี้ ก็ยังพบว่าอัตราการใช้สิทธิประโยชน์ด้านการลดหย่อนภาษีในการส่งออกสินค้าจากไทยไปยังอินเดียนั้นน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เพราะเหตุใดมาลองศึกษากันดู

ในปี ๒๕๕๖ ไทยได้ส่งออกสินค้าไปยังอินเดียมูลค่ารวม ๕,๑๐๔.๐๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่อินเดียส่งสินค้าเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย รวมมูลค่า ๓,๔๔๕.๓๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากมูลค่าของสินค้าส่งออกพบว่า มีรายการสินค้าที่ได้รับสิทธิ FTA ไทย-อินเดีย รวมมูลค่า ๗๙๕.๔๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่มีผู้ประกอบการใช้สิทธิภายใต้ FTA รวมมูลค่าเพียง ๕๙๐.๒๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับร้อยละ ๗๔.๒๑ และเมื่อดูจากสินค้าไทย ที่ได้รับสิทธิการลดหย่อนภาษีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (AIFTA) มีมูลค่าถึง ๔,๑๑๐.๘๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่มีการขอใช้สิทธิเพียง ๑,๖๕๑.๕๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑๘ หรือไม่ถึงครึ่งด้วยซ้ำ ทำให้จึงเป็นเช่นนั้น

อุปสรรคปัจจัยหลัก ๆ น่าจะมีอยู่ ๒-๓ ประการ ประการแรก ก็คือ ผู้ประกอบการไม่ทราบว่าสินค้าที่ส่งเข้าไปจำหน่ายในประเทศอินเดียได้รับสิทธิในการลดหย่อนภาษี ประการที่สอง คือเข้าใจว่าขั้นตอนการขอเอกสารยุ่งยาก จึงไม่ยอมทำ ประการที่สาม เคยทำเอกสารแล้ว แต่ก็ไปติดที่ด่านตรวจสินค้า เข้า เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบางประการ ซึ่งไม่ได้มีการชี้แจงให้ทราบกันล่วงหน้า

เพื่อให้ผู้ประกอบการมีช่องทางในการใช้สิทธิประโยชน์จากกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีมากที่สุด คำถามแรก รู้หรือไม่ว่าสินค้าของท่านได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี?

ขอเรียนว่าความตกลงเขตการค้าเสรีที่ไทยกับอินเดียที่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้มีอยู่ภายใต้กรอบความตกลง ๒ กรอบหลัก คือ

๑. ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย

(Thailand-India Free Trade Agreement: TIFA)

ผู้ประกอบการไทยได้รับการลดภาษีในรายการสินค้าเร่งลดภาษี (Early Harvest Scheme) จำนวน ๘๓ รายการ แบ่งเป็น กลุ่มสินค้าเกษตร ๗ รายการ กลุ่มสินค้าอาหารทะเลแปรรูป ๔ รายการ สินค้าเกลือ ๑ รายการ กลุ่มสินค้าแร่และเคมีภัณฑ์ ๕ รายการ กลุ่มสินค้าเม็ดพลาสติกและผลิตภัณฑ์ ๑๐ รายการ สินค้าไม้อัดบาง ๑ รายการ กลุ่มสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ๔ รายการ กลุ่มสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ ๙ รายการ กลุ่มสินค้าอะลูมิเนียม ๒ รายการ กลุ่มสินค้าเครื่องจักรกล เครื่องสูบของเหลว เครื่องระบายอากาศ เครื่องปรับอากาศ เครื่องจักรกลการเกษตร ๒๔ รายการ

๒. ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

(ASEAN-India Free Trade Agreement: AIFTA)

ประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนกับอินเดีย (Framework Agreement on Comprehensive Cooperation between ASEAN and India) เมื่อปี ๒๕๔๖ จากนั้นจึงได้มีการเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้านี้ระหว่างอาเซียนและอินเดียเมื่อปี ๒๕๔๗ และลงนามความตกลงการค้าสินค้านี้ระหว่างกันเมื่อปี ๒๕๕๒ โดยได้มีการลดภาษีด้าน

การค้าสินค้าเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ โดยมีสินค้ากว่า ๗,๗๗๕ รายการ หรือร้อยละ ๖๓.๘๙ ของรายการสินค้าทั้งหมดตามพิกัดศุลกากรที่เข้าข่ายได้รับการลดภาษีศุลกากรเป็นร้อยละ ๐ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป (สำหรับกลุ่มสินค้าที่จัดอยู่ในกลุ่ม Normal Track 1) จนเหลือร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๖๑ (สำหรับกลุ่มสินค้าที่จัดอยู่ในกลุ่มสินค้าอ่อนไหว หรือ Sensitive List 1)

ตัวอย่างสินค้าที่ยกเลิกภาษีแล้ว ได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์สี อะลูมิเนียมเจือเม็ดพลาสติก ผ้าใบยางรถ แชมพูและผลิตภัณฑ์ดับกลิ่น อัญมณีและเครื่องประดับ หลอดหรือท่อทองแดง เหล็กและผลิตภัณฑ์ สายไฟฟ้า สายเคเบิล ผลิตภัณฑ์ยาง ตู้เย็น พัดลม เต้าไมโครเวฟ สิ่งปรุงรสอาหาร ของเล่น ลิฟต์ บันไดเลื่อน และเครื่องจักร เป็นต้น

หลังจากตรวจสอบแล้วพบว่าสินค้าของท่านอยู่ในกลุ่มที่มีสิทธิได้รับการลดภาษี ขั้นตอนต่อไปก็คือ ทำเรื่องขอเอกสารรับรอง “ถิ่นกำเนิดสินค้า” หรือ Certificate of Origin ซึ่งเป็นหนังสือรับรองที่ออกให้ผู้ส่งออกเพื่อแสดงว่าสินค้านั้นมีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย และผลิตได้ถูกต้องตาม “กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิด

สินค้า” โดยกฎนี้ระบุไว้ว่า สินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศทั้งหมดจากผืนแผ่นดินของประเทศผู้ส่งออกทั้งหมด และสินค้าที่ผลิตจากวัตถุดิบนำเข้า ซึ่งจะต้องมี local content หรือวัตถุดิบในประเทศที่ส่งออก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ ซึ่งหมายความว่าจะไปซื้อสินค้าจากจีน หรือตลาดอื่นที่ถูกกว่า แล้วมาทำหีบห่อใหม่ โดยอ้างว่าผลิตจากประเทศไทยไม่ได้

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีสินค้าหลายตัวที่ผลิตได้ในประเทศไทยร้อยละ ๑๐๐ ก็เชื่อว่าจะได้รับการลดหย่อนภาษีไปเสียทั้งหมด ตัวอย่างเช่น ปลา กุ้ง ไก่ นม ผัก ผลไม้บางรายการ หัวหอม ข้าว น้ำตาล มันสำปะหลัง สุรา ยาสูบ น้ำยาพารายางแผ่นรมควัน เครื่องแต่งกาย ชุดชั้นใน รองเท้ากีฬา มอเตอร์ไฟฟ้า สตาร์ทเตอร์ เหล่านี้ไม่อยู่ภายใต้กรอบความตกลงเขตการค้าเสรี

จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศระบุว่า กว่าร้อยละ ๘๔ ของการส่งออกของไทยไปยังอินเดียเป็นการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม สินค้าส่งออกที่สำคัญ คือ เคมีภัณฑ์ โพลีเมอร์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่อง รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ อัญมณีและเครื่องประดับ และยางพารา เป็นต้น

สินค้าที่ไทยส่งออกไปอินเดีย ๑๐ อันดับแรกดังกล่าว มีการขยายตัวขึ้นทุกรายการและเป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูง จึงทำให้มูลค่าการส่งออกรวมจากไทยสูงเป็นอันดับต้น ๆ รวมทั้งสินค้าในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับด้วย ประกอบกับ ส่วนใหญ่แล้วสินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าที่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีตามความตกลง FTA ไทย-อินเดีย ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยจึงควรเร่งใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีที่มีอยู่ให้ได้อย่างเต็มที่ 🌐

กระทรวงบัวแก้ว เตรียมส่งอาสาสมัครเพื่อนไทย ไปปฏิบัติงานที่ภูฏาน

เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ นางสาวสุชาดา ไทยบรรเทา ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ ให้การต้อนรับอาสาสมัครไทยที่จะไปปฏิบัติงานภายใต้โครงการอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand) ณ ราชอาณาจักรภูฏาน ประจำปี ๒๕๕๗ จำนวน ๖ ราย เข้าพบ เพื่อเยี่ยมคารวะ และรับฟังโอวาท ณ สพร.

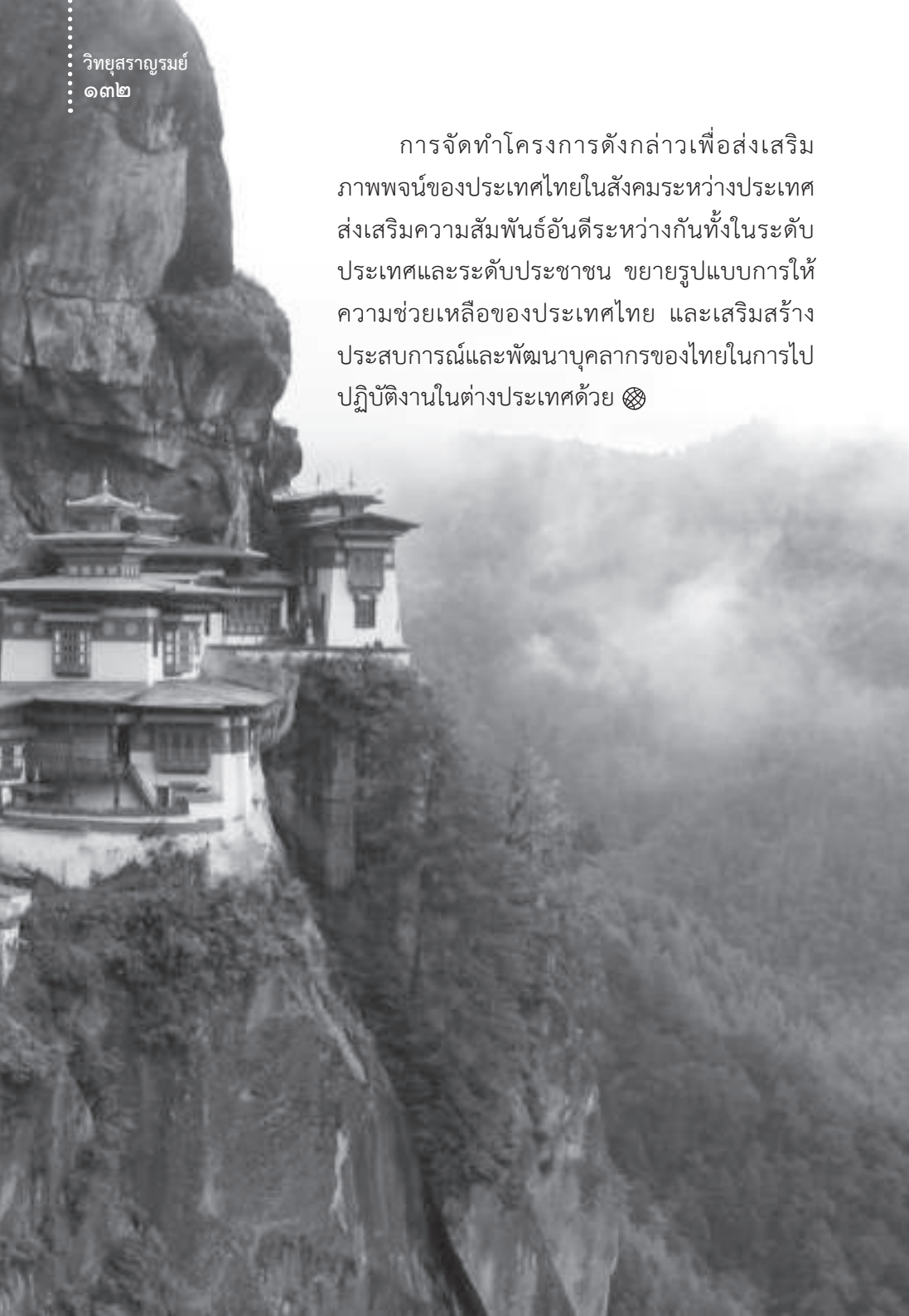

รัฐบาลไทย โดย สพร. กระทรวงการต่างประเทศ และรัฐบาลภูฏาน โดย Royal Civil Service Commission (RCSC) ได้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านอาสาศัมคร เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๐ และตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ ถึงปัจจุบัน สพร. สนับสนุนให้อาสาศัมครไทย ไปปฏิบัติงานในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นการต้องการของภูฏาน จำนวน ๑๖ คน สำหรับปี ๒๕๕๗ นี้ สพร. ร่วมกับสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คัดเลือกอาสาสมัครไทยเพื่อไปปฏิบัติงานดังกล่าว จำนวน ๖ คน ในสาขา Occupational Health and Safety Inspector, Social Protection Expert, Biomedical Engineer, Furniture Making and Designing Instructor, Analytical Chemist (Analyst) และ Food Toxicologist โดยในเบื้องต้นกำหนดการเดินทางไปปฏิบัติงานในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๗

นอกจากการสนับสนุนอาสาสมัครเพื่อนไทยไปปฏิบัติงานข้างต้นแล้ว ในปี ๒๕๕๕ และ ปี ๒๕๕๖ สพร. ได้สนับสนุนคำขอของสำนักเลขาธิการพระราชวังภูฏานเป็นกรณีพิเศษในด้านการสอนเต้น Modern Dance และ Hip Hop สำหรับเยาวชนภูฏานในช่วงปิดเทอมฤดูหนาว จำนวนรวม ๕ คน และปิดเทอมฤดูร้อน จำนวน ๔ คน รวมทั้งสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านกี้อีสัม จำนวน ๑ คน ในปี ๒๕๕๕ และผู้เชี่ยวชาญด้านการทำสบู่และเทียนหอม จำนวน ๔ คน ในปี ๒๕๕๗ ด้วย

การจัดทำโครงการดังกล่าวเพื่อส่งเสริมภาพพจน์ของประเทศไทยในสังคมระหว่างประเทศ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันทั้งในระดับประเทศและระดับประชาชน ขยายรูปแบบการให้ความช่วยเหลือของประเทศไทย และเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาบุคลากรของไทยในการไปปฏิบัติงานในต่างประเทศด้วย 🌐

ไทยส่งผู้แทนติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนงานความร่วมมือไตรภาคี ไทย-ภูฏาน-UNFPA ด้านสาธารณสุข

ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ นางสาวอังสนา สีหพิทักษ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ นำคณะผู้แทนไทย ประกอบด้วย ผู้แทนสถาบันพระบรมราชชนก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี้อุดรธานี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกทม. โดยมีผู้แทน UNFPA ประเทศไทย และสื่อมวลชน TPBS ร่วมเดินทางไปราชอาณาจักรภูฏาน เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานความร่วมมือไตรภาคีไทย-ภูฏาน-UNFPA ด้านสาธารณสุข และหารือแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานในอนาคต

ไทยส่งผู้แทนติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานความร่วมมือไตรภาคี : ๑๓๓
ไทย-ภูฏาน-UNFPA ด้านสาธารณสุข

การเดินทางในครั้งนี้ คณะฯ ได้พบหารือกับผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของภูฏาน ได้แก่ Dasho Nima Wangdi ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ภูฏาน Dr. Dorji Wangchuk, Director General of Department of Public Health, Mr. Yeshey Dorji, Deputy Resident Representative, UNFPA ภูฏาน, Mr. Karma Tshiteem, RCSC Chairman Commissioner, Dr. Chencho Dorjee, Dean of Faculty of Nursing and Public Health, Aum Chimi Wangmo, Executive Director ของ RENEW นอกจากนี้ คณะฯ ได้ติดตามการดำเนินงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรแม่และเด็ก จากประเทศไทย ซึ่งปฏิบัติงานที่ Basic Health Unit (BHU) ณ ที่ Ura และ Tang แขวง Bumthang ทางเหนือของภูฏาน โดยได้มีการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๘ คน เพื่อให้ทราบถึงความสอดคล้องของเนื้อหา หลักสูตรที่จัดฝึกอบรมกับการนำความรู้และทักษะที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ใน

การทำงาน การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่ประจักษ์แจ้ง รวมทั้ง
ข้อคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นและผู้บริหารเพื่อการปรับปรุงเนื้อหาใน
หลักสูตรที่จะจัดต่อไป

จากการติดตามผลในครั้งนี้ทั้งสามฝ่าย (ไทย ภูฏาน และ UNFPA) เห็นพ้อง
กันว่า เมื่อโครงการสิ้นสุดตามระยะเวลาที่กำหนด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ความร่วมมือ
ในระยะที่สองควรเน้นการสร้างศักยภาพของสถาบันด้านการผลิตบุคลากร
ทางการแพทย์โดย UNFPA/ภูฏาน จะเป็นภาคีคู่ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข
ภูฏาน ส่วน สพร. และสถาบันพระบรมราชชนกจะเป็นคู่ร่วมมือสนับสนุน
ผู้เชี่ยวชาญและการจัดฝึกอบรม ทั้งนี้ จะได้หารือรายละเอียดถึงแนวทาง
การดำเนินงานต่อไป สำหรับกิจกรรมสุดท้ายของปีนี้จะเป็นการจัดหลักสูตร
ฝึกอบรมด้าน Neonatal Care and Advanced Midwifery แก่เจ้าหน้าที่
สาธารณสุขภูฏานในท้องที่ชนบท จำนวน ๒๐-๒๒ ราย

โครงการความร่วมมือไตรภาคีดังกล่าวเป็นการนำร่องของความร่วมมือในการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ระหว่างประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน หรือที่เรียกกันว่า South-South Cooperation (SSC) ซึ่งเป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านบุคลากรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ก่อเกิดการสร้างสรรค์สัมพันธอันดีทั้งในระดับรัฐบาล องค์กร และระดับประชาชน ความสำเร็จของโครงการจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และสร้างความเชื่อมั่นต่อศักยภาพของไทยโดยรวม ๕

หมายเหตุ ท่านสามารถรับชมสารคดีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการไตรภาคีไทย-ภูฏาน-UNFPA ด้านสาธารณสุข ได้ที่
๑) <http://youtu.be/nZppYsANKtk>
๒) <http://youtu.be/BGTPsXfJ5DU>
๓) <http://youtu.be/quWNS7dVxCI>

รามเกียรติ์ ภาคตะ

.....
เบญ

เคยมีวันเจิบ ที่แม่สายลมยังเสียงดังกว่าความคิดบ้างไหม วันเจิบที่
นึกไม่ออกว่า ควรไปทำอะไรดีให้ใจเรงร่าและมีความสุขแทนการนั่งเฉย ๆ
ครุ่นคิดว่าควรไปทำอะไรดีในลมหายใจถัดไป ให้ชีวิตมันมีความหมาย
กว่านี้หน่อย จวบจนได้ยินเสียงร่นน้องถามว่า สนใจไปดูโซน ละครบ้างไหม

วิทยุสราญรมย์
๑๓๘

SHRIRAM BHARATIYA KALA KENDRA

|| श्री Ram ||

25 SEPTEMBER 2014 onwards
6.30 P.M. DAILY
SHRIRAM BHARATIYA
KALA KENDRA LAWNS

TICKETS: ₹ 500, 300, 200 & 100
AVAILABLE SOON AT THE KENDRA
ENQUIRIES: 43503333, 23386426 / 29

บัตรรามเกียรติ์ภารตะยังพอมิ คิดไปคิดมาไม่นาน ก็ตอบตกลง แต่เอ ไปดู
 อย่างเดียวท่าจะไม่ได้ที่ น่าจะสัมภาษณ์ผู้กำกับท่าเต้นด้วยดีกว่า เพื่อจะได้
 อะไรมาฝากสถานีวิทยุสราญรมย์บ้าง ด้วยความช่วยเหลือระหว่างผู้จัดและ
 กระทรวงการต่างประเทศ ทำให้ได้นั่งคุยกับคุณ Shashidharan Nair ผู้เป็น
 Choreographer ประจำคณะจากนิวเดลี อินเดีย ซึ่งเดินทางมาเพื่อแสดง
 รามเกียรติ์ที่เมืองไทยในงานเทศกาลดนตรีนานาชาติ

สงสัยมานานนักหนาว่ารามเกียรติ์ต้นฉบับแบบภารตะนั้น มีท่าร้ายรำ
 เช่นเดียวกับโขนไทยหรือไม่ ปรากฏว่า ยกเว้นความยาวในการแสดงแล้ว
 โขนภารตะไม่มีส่วนคล้ายโขนไทยเลยสักนิด โขนภารตะที่ได้ชมมีความยาว
 สองชั่วโมงสี่สิบห้า นาที ไม่มีการใส่หน้ากากให้มากความ แต่ดูเหมือนเรื่องราว
 จะคล้ายกัน แท้ความจากกำเนิดของพระรามและจบด้วยการสิ้นชีพของ
 ทศกัณฐ์ เรื่องทั้งเรื่องเน้นการเดินทางของพระรามที่รอนแรมไปในป่ากับบิรา

เนิ่นนานถึง ๑๔ ปี และการตามหานางสีดา พระชญา พระรามยอมรอนแรม
 ไปในป่าเพราะต้องการรักษาสัจจะของพระบิดา การเข้าป่าเป็นการจากไป
 จากโลกแห่งราชอาณาจักร ในตอนท้ายของเรื่อง นางสีดาถูกลักพาตัว อันเป็น
 ต้นกำเนิดของรามเกียรติ์ (ถ้าจะแปลความหมายของคำว่า รามเกียรติ์ คือ
 เกียรติของพระราม นั่นเอง – ผู้เขียน) รามเกียรติ์จึงเป็นเรื่องความสำคัญของ
 ครอบครัว อันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม อาทิ เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง
 พ่อและลูกชาย พี่และน้อง รวมทั้งสามีและภรรยา เรื่องราวของรามเกียรติ์
 ควรได้รับการรื้อฟื้นขึ้นมาเพราะคุณค่าทางวัฒนธรรมในเรื่องรามเกียรติ์เริ่ม
 ห่างหายไปจากสังคมสมัยใหม่ของอินเดีย คนรุ่นใหม่น่าจะได้รับรู้เรื่องราว
 เหล่านี้ เพื่อรักษาคูณค่าวัฒนธรรมของตนไว้

ถ้าจะถามว่ารามเกียรติ์สอดแทรกแนวคิดของศาสนาฮินดูไว้หรือไม่
 เพราะดูเหมือนว่าตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์เป็นเทพในศาสนาฮินดู แต่ใน
 ความเป็นจริง รามเกียรติ์ไม่ได้มีรากฐานมาจากศาสนาฮินดู เรื่องราวทั้งเรื่อง
 จะสื่อสารไปให้คนรุ่นใหม่ ตามหลักการของชีวิตหรือวงจรชีวิต ทุกคนมีจุดจบ
 ของตนเอง อาจจะจบแบบดีหรือไม่ดี เป็นผลมาจากการกระทำของแต่ละคน
 ดูเหมือนว่า แก่นของเรื่องจะโน้มเอียงไปทางพุทธศาสนามากกว่า ขึ้นอยู่กับ
 การตีความของแต่ละคน

น่าเสียดายที่ปัจจุบันนี้ ไม่ค่อยมีเด็กรุ่นใหม่รู้จักรามเกียรติ์มากนัก
โลกสมัยใหม่มาทดแทนวรรณคดีมหากาพย์เรื่องนี้ ยังดีที่มีการเผยแพร่โขน
ในหมู่เด็กเล็กมากขึ้น

พอถึงคำตอบตรงนี้ เลยอดถามไม่ได้ว่า โขนการตะเลือกตอนที่เล่น
ให้เหมาะกับโอกาสมงคลและอวมงคลหรือไม่ ในอินเดีย รามเกียรติ์มักเกี่ยวข้อ
กับโอกาสมงคล เล่นเพื่อความสนุกสนานมากกว่า ไม่เหมือนโขนไทยที่เล่นในงาน
อวมงคลด้วย ทุกฉาก ทุกตอนมีพลังในตัวเอง การร่ายระบำเรื่องรามเกียรติ์การตะ
เลือกทอดได้ถึง ๘ องค์ เป็นการร่ายรำแบบคลาสสิก รวมไปถึงการแสดงท่า
ป้องกันตัว อาทิ การฟันดาบ เพื่อทำให้การแสดงน่าชมมากขึ้น

ก่อนไปชมโขนภารตะ วาดหวังไว้ว่า จะได้ดูโขนที่ชินตามาแต่เด็ก มีหัวโขน แบ่งเป็นตัวยักษ์ลิง พระราม พระลักษมณ์ ด้วยเครื่องแต่งกายที่อลังการ แต่แวบแรกที่โขนภารตะออกมาฉายรำ กลับไม่มีหัวโขน แต่ใช้การแต่งหน้า แบ่งแยกตัวละครแทน มองใกล้ ๆ ก็พอเห็นหรือกว่าตัวละครไหนเป็นตัวไหน ใช้สีปาดได้ตาไวถึงสามเส้น เขาบอกว่า ใช้การร่ายระบำกับจังหวะเพลงประกอบ การแยกตัวละครด้วย แต่คนไม่ชินดนตรีภารตะก็ต้องอาศัยเนื้อเรื่อง ทำนองเพลง ทำเด่นกับสุจิตต์ประกอบการชม

โขนภารตะแสดงมาแล้วหลายที่ ทั้งจากการตา ประเทศอินโดนีเซีย ในงานโขนนานาชาติ บาห์ลี สุราบายา และเลือกมาที่กรุงเทพฯ เพราะจะมาร่วมงานเทศกาลการเต้นระบำนานาชาติ เสียหายที่เล่นได้รอบเดียว หวังว่าคงมีโอกาสดูได้กลับมาเล่นที่นี้อีก เคยได้ไปแสดงที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. กับเมืองนิวเจอร์ซีย์มาแล้ว แต่ด้วยระยะทาง ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูง เลยต้องจำกัดค่าใช้จ่ายให้มันักแสดงเพียง ๒๕ คน และไม่มีการแสดงดนตรีสด ใช้เล่นเพลงจากเครื่องอัดเสียงแทน

นักแสดงโขนไม่ได้เป็นกันง่าย ๆ ในเมืองไทย ฝึกกันแต่เด็ก มีการรำเรียนวิชานี้มาโดยเฉพาะ กว่าจจะร่ายรำกันได้ยากเย็นเหลือเกิน ในอินเดียก็เช่นกัน มีการฝึกวิชาโขนมาตั้งแต่อายุ ๘ ขวบ เด็ก ๆ จะพัฒนาท่าเต้นของตนให้เหมาะกับบุคลิก สร้างภาษากายจากการร่ายรำที่เป็นเอกลักษณ์ ง่ายและปรับเปลี่ยนได้ ทำให้สะดวกต่อการฝึกฝน ดูเหมือนทุกอย่างจะดูง่าย แค่เพียงแต่ฟัง ในอินเดียความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีสูง มีผลต่อการแสดงโขนอยู่ไม่มากนักน้อย แต่ผู้กำกับท่าเต้นกลับบอกว่า รามเกียรติ์ในอินเดียไม่มีความแตกต่างกัน แม้สำกนิต ทุกภาคเล่นเหมือนกันหมด เนื้อเรื่องและตัวละครคงความเป็นรามเกียรติ์อย่างไม่เปลี่ยนแปลง ปัจจุบัน มีโรงเรียนฝึกโขนในนิวเดลีอยู่ ๓ แห่ง

ในฐานะผู้กำกับท่าเต้น ต้องคิดท่าเต้นและควบคุมจังหวะการเต้นไม่ให้พลาด โดยไม่มีหน้าที่ต้องแต่งเพลง การที่โขนไทยและโขนภารตะมีลักษณะคล้ายกัน ตนคิดว่า โขนไทยและโขนภารตะน่าจะมีโอกาสได้แสดงร่วมกันบ้างสักครั้งในโอกาสหน้า

ท้ายนี้ ผู้กำกับท่าเต้นกล่าวว่าทั้งท้ายว่า เข้าใจดีว่า คนไทยอาจไม่มีโอกาสเข้าชมการแสดงทุกคน เราจึงอาจกลับมาแสดงที่นี่อีก เมื่อเวลานั้นมาถึงเราขอเชิญคุณมาชมการแสดงโขนการตะด้วย

วันเจียบจบลงด้วยคำถาม คำถามที่ก้องเข้าไปเข้ามาว่า แม้ว่าร้ายระบำโขนการตะจะดูยาก ต้องคอยสังเกตท่าเต้นและฟังทำนองเพลงอันไม่คุ้นหูให้เข้าใจ ยังดีที่ภาษากายช่วยสื่ออะไร ๆ ได้มาก แต่เอ เหลือบดูทั้งโรง ไม่ค่อยจะมีเด็กรุ่นใหม่มาดูการแสดงนี้มากนัก โรงทั้งโรงมีผู้ชมเต็ม ล้วนเป็นผู้ใหญ่วัย ๔๐ ปีขึ้นไป จะมีสักวันไหม ที่คนรุ่นใหม่เหลียวมาดูระบำโขนมากขึ้น เพื่อช่วยอนุรักษ์คุณค่าทางวัฒนธรรมที่สืบทอดมายาวนานชั่วอายุคนให้อยู่เช่นนี้นานไปจนคนอีกรุ่นจะมาแทนที่ หรือต้องรออิณิหารจากหน้าวรรณคดีรามเกียรติ์ โอเม

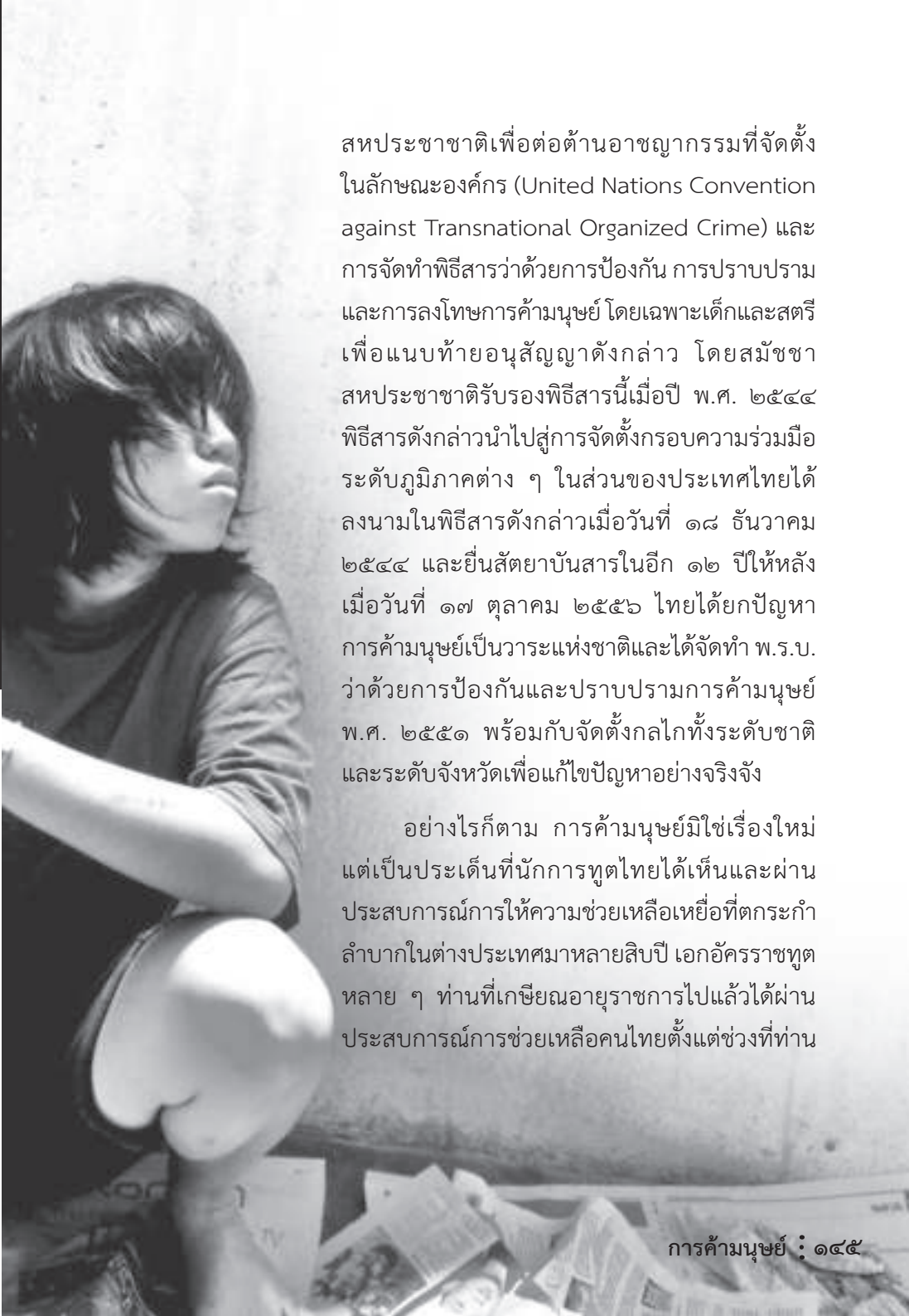

การค้ามนุษย์

.....
จาตุรนต์ ไชยะคำ

คำว่า **การค้ามนุษย์** เป็นคำที่รู้จักกันมากขึ้นไม่นานมานี้หลังจากที่นานาชาติตระหนักถึงความรุนแรงของการเคลื่อนย้ายบุคคลจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งโดยใช้กำลังบังคับ ล่อลวง ชูเชื้อ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากบุคคลนั้นในรูปแบบต่าง ๆ โดยขาดความสมัครใจ การค้ามนุษย์นั้นเกิดขึ้นได้ทุกที่ไม่เจาะจงว่าเป็นประเทศยากจน ประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศเผด็จการ ประเทศเสรี และถือเป็นอาชญากรรมและการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงจนได้รับการเรียกขานว่าเป็น Modern-day Slavery ประเภทหนึ่ง การค้ามนุษย์นั้น นำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์จากมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ แรงงาน/บริการบังคับ การค้าทาส และการใช้งานเยี่ยงทาส รวมถึงการค้ามนุษย์เพื่อเอาชิ้นส่วนอวัยวะ ในเวทีระหว่างประเทศ ความตระหนักเรื่องนี้ได้นำไปสู่การหารือในกรอบอนุสัญญา

สหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมที่จัดตั้ง
ในลักษณะองค์กร (United Nations Convention
against Transnational Organized Crime) และ
การจัดทำพิธีสารว่าด้วยการป้องกัน การปราบปราม
และการลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะเด็กและสตรี
เพื่อแนบท้ายอนุสัญญาดังกล่าว โดยสมัชชา
สหประชาชาติรับรองพิธีสารนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔
พิธีสารดังกล่าวนำไปสู่การจัดตั้งกรอบความร่วมมือ
ระดับภูมิภาคต่าง ๆ ในส่วนของประเทศไทยได้
ลงนามในพิธีสารดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม
๒๕๔๔ และยื่นสัตยาบันสารในอีก ๑๒ ปีให้หลัง
เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ไทยได้ยกปัญหา
การค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติและได้จัดทำ พ.ร.บ.
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
พ.ศ. ๒๕๕๑ พร้อมกับจัดตั้งกลไกทั้งระดับชาติ
และระดับจังหวัดเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม การค้ามนุษย์มิใช่เรื่องใหม่
แต่เป็นประเด็นที่นักการทูตไทยได้เห็นและผ่าน
ประสบการณ์การให้ความช่วยเหลือเหยื่อที่ตกระกำ
ลำบากในต่างประเทศมาหลายสิบปี เอกอัครราชทูต
หลาย ๆ ท่านที่เกษียณอายุราชการไปแล้วได้ผ่าน
ประสบการณ์การช่วยเหลือคนไทยตั้งแต่ช่วงที่ท่าน

เหล่านั้ันยังเป็นข้าราชการระดับปฏิบัติการ และมักจะมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตมาแลกเปลี่ยนกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัญหาการค้ามนุษย์เกิดขึ้นมานาน ยังมีอยู่ และยังคงเป็นปัญหาที่พวกเราจะต้องตระหนักและร่วมกันคิด ร่วมกันทำเพื่อหาทางสกัดกั้นขบวนการค้ามนุษย์ที่มีวิธีการใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงความพยายามในการป้องกันและปราบปราม

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นทั้งต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของการค้ามนุษย์ เราจึงถูกจับตาจากหลายฝ่าย ทั้งต่างประเทศ และองค์กรอิสระทั้งในประเทศและต่างประเทศ ว่ามีการพยายามแก้ไขปัญหาย่างจริงจังเพียงใด อย่างไรก็ดี ประเด็นการถูกจับตามองนี้ไม่ควรเป็นแรงผลักดันให้เราเร่งดำเนินการต่อปัญหาการค้ามนุษย์เพียงเพื่อลดแรงกดดันจากภายนอกประเทศ หรือเพียงเพื่อเอาใจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เราควรตั้งใจแก้ไขปัญหานี้บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นในหลักสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ การบังคับคนเป็นทาสต้องไม่มีอีกต่อไป การดำเนินการต่าง ๆ ของทางการไทยควรมีวัตถุประสงค์เพียงประการเดียวคือต้องการให้การค้ามนุษย์หมดไปจากประเทศไทย และต้อง

แสดงความพร้อมที่จะร่วมมือกันอย่างบูรณาการทั้งในประเทศและกับประเทศอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา หากเรามีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงและสามารถทำให้ทุกฝ่ายในสังคมเข้าใจและเห็นพ้องกันว่าต้องร่วมแรงร่วมใจแก้ไขปัญหาได้อย่างจริงจัง แรงกดดันจากภายนอกก็ย่อมลดน้อยลงและหายไปในที่สุด

ปัญหาการค้ามนุษย์เกี่ยวข้องกับกระทรวงการต่างประเทศทั้งในประเด็นการให้ความช่วยเหลือเหยื่อ และในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพราะไทยเป็นทั้งต้นทาง ทางผ่าน และประเทศปลายทางของการค้ามนุษย์ ในการเป็นประเทศต้นทาง นับตั้งแต่ช่วงสงครามเวียดนาม ซึ่งมีทหารอเมริกันเข้ามาตั้งฐานทัพในประเทศไทย โดยเฉพาะในหลายจังหวัดในภาคอีสาน ทำให้มีสตรีไทยจำนวนมากแต่งงานกับทหารอเมริกันและย้ายไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอเมริกา และหลังจากนั้น ตัวอย่างของเชยฝรั่งที่มีฐานะดีก็เริ่มแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับ ประกอบกับชาวอีสานเริ่มออกไปทำงานในตะวันออกกลาง จึงทำให้เกิดความนิยมที่จะเดินทางไปทำงานหรือใช้ชีวิตในต่างประเทศ ซึ่งในเวลาต่อมาเกิดขบวนการเอารัดเอาเปรียบแรงงานจากเงินค่าหัวคิว การผิดสัญญาจ้าง การผิดเงื่อนไขการจ้างงานต่าง ๆ การลักลอบไปทำงานอย่างผิดกฎหมาย ฯลฯ ในขณะเดียวกันในกรุงเทพฯ มีสถานบันเทิงเกิดขึ้น

มากมายสืบเนื่องจากยุคสงครามเวียดนาม จนประเทศไทยกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเพศ มีสตรีจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ามาทำงานในสถานบริการ และเมื่อประเทศไทยกลายเป็นแหล่งลงทุนที่สำคัญของญี่ปุ่น พร้อมกับการผุดขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวกลางคืนเพื่อรองรับชาวญี่ปุ่น จากการไปทำงานในสถานบริการในเมืองใหญ่และกรุงเทพฯ ได้ขยายตัวเป็นการลักลอบและนำพาสตรีไปทำงานในญี่ปุ่นและเกิดกระบวนการตกเหยิวสตรีจากภาคเหนือ ซึ่งเป็นที่ต้องตาของชาวญี่ปุ่น เนื่องจากผิวขาว ประเทศไทยจึงเริ่มมีเหยื่อการค้ามนุษย์ในต่างประเทศทั้งในด้านแรงงานและการบังคับค้าประเวณี

ผู้หญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์จำนวนมากเกิดจากการกระทำของคนไทยด้วยกันเอง คนไทยยุคแรกๆ ที่ไปทำงานที่ต่างประเทศบางส่วนประสบความสำเร็จ สามารถเปิดร้านนวด ร้านนั่งดื่ม เมื่อเดินทางมาประเทศไทยจะเล่าถึงประสบการณ์และโอกาสที่ดีในการไปทำงานในต่างประเทศ แล้วชักชวนคนรู้จักไปทำงานกับตนหรือกับขบวนการ คนไทยเป็นคนที่เชื่อใจคนรู้จัก

นับถือเป็นพี่น้องญาติสนิท จึงเชื่อว่าคนที่ชักชวนเหล่านี้จริงจัง เมื่อตกลงใจจะไปต่างประเทศ ก็ติดกับของขบวนการค้ามนุษย์ ต้องยอมรับว่าตนเองเป็นหนี้กับคนที่พาไปต่างประเทศ แต่ไม่รู้จำนวนที่แท้จริง เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ จึงจะรู้ความจริงว่าตนต้องเป็นหนี้เท่าไร ในช่วงที่การเข้าประเทศญี่ปุ่นยังต้องมีวีซ่านั้น ค่าตัวของผู้หญิงที่ต้องเป็นหนี้สูงถึง ๒-๓ ล้านบาท ถ้าไปเจอกลุ่มที่เลวร้าย เมื่อจ่ายหนี้ใกล้จะหมด ยังถูกขายให้ร้านอื่น ๆ ต่อไป การที่คนเหล่านั้นสามารถหลอกคนไปใช้งานเยี่ยงทาสต่อ ๆ มา ก็เพราะคนที่เป็นเหยื่อจำนวนมากไม่กล้าพูดความจริงว่า ตนเองเผชิญกับอะไรบ้าง มีจำนวนน้อยที่จะกล้าเล่าให้พี่น้องของตนทราบว่าตนต้องประสบความลำบากอย่างไร นอกจากการบังคับค้าประเวณีแล้ว ในกรณีของญี่ปุ่น ซึ่งเชื่อว่าประเทศของตนสะอาด และมีเอตสัน้อยมาก คนญี่ปุ่นยังมีความเชื่อแปลกประหลาดอีกด้วยการเที่ยวหญิงบริการไม่จำเป็นต้องใส่ถุงยางอนามัย ถุงยางอนามัยมีไว้เพื่อใช้กับคนรักหรือภรรยาเพื่อคุมกำเนิดเท่านั้น เมื่อไม่ต้องคุมกำเนิดก็ไม่จำเป็นต้องใช้ ดังนั้น จึงมีสตรีไทยหลายรายต้องติดเชื้อ HIV เนื่องจากไม่สามารถปฏิเสธความต้องการของลูกค้าที่ไม่ต้องการใส่ถุงยางอนามัย และจบชีวิตอย่างโดดเดี่ยว

NGO COMMITTEE TO **STOP** TRAFFICKING IN PERSONS

ปัจจุบันนี้การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะในกลุ่มสตรียังคงเป็นปัญหาสำคัญที่
นักการทูตไทยต้องประสบเช่นเดียวกับหลายสิบปีที่ผ่านมา แตกต่างกันคือ
ปัจจุบันเหยื่อของการค้ามนุษย์ขยายไปมากมายในหลายประเทศ ไม่จำกัด
เฉพาะประเทศเดิม ๆ ที่คนไทยเคยได้ยิน สตรีไทยยุคปัจจุบันเดินทางไปเสี่ยงโชค
ในประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกา ตะวันออกกลาง รวมทั้งประเทศในอเมริกาใต้
หลายประเทศ และบางส่วนต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ อย่างไรก็ตาม
ประเทศที่ยังต้องจับตามองคือประเทศที่คนไทยเดินทางไปโดยไม่ต้องใช้วีซ่า
ที่มีกรณีเกิดขึ้นมากในปัจจุบันก็คือมาเลเซีย ซึ่งสามารถเดินทางข้ามพรมแดน
ทางบกได้ เคยมีกรณีการลักพาตัวไปบังคับค้าประเวณีในสถานบริการฝั่ง
มาเลเซีย แต่ปัจจุบันต้องยอมรับความจริงว่าส่วนใหญ่เป็นการชักชวนกันไป
เพราะรายได้ในฝั่งมาเลเซียสูงกว่าในฝั่งไทย ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่หน่วย
ราชการไทยในภาคอีสานที่เห็นว่าเดี๋ยวนี้มีแต่ผู้หญิงลาวเข้ามาทำงานใน
สถานบริการ เข้าใจไปว่าหญิงไทยในพื้นที่ทำงานขายบริการน้อยลง และแทนที่
ด้วยผู้หญิงจากลาว แต่ข้อสันนิษฐานที่น่าจะเป็นไปได้คือยังมีผู้หญิงไทย
จำนวนมากทำงานขายบริการ แต่ข้ามไปทำงานฝั่งมาเลเซีย และที่อื่น ๆ มากขึ้น
นอกจากนี้สิ่งที่ต้องระวังคือต้องป้องกันมิให้เยาวชนถูกชักชวนไป ซึ่งหากเป็น
กรณีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี แม้จะได้รับความยินยอมจากเจ้าตัว ผู้พาไปก็มีความผิด
ฐานค้ามนุษย์ได้

สำหรับแรงงานนั้น ในช่วงแรกของการเปิดตลาดแรงงานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่สามารถเก็บเงินกันได้มาก แต่เมื่อมีคณต้องการไปทำงานในต่างประเทศมากขึ้น ตำแหน่งงานกับความต้องการจึงไม่สมดุลกัน มีการเพิ่มค่าหัวคิว และการหลอกลวงมากขึ้น จนในปัจจุบัน คนหางานที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศผ่านบริษัทนายหน้าจำนวนมากต้องเสียค่าบริการสูงกว่าที่กฎหมายกำหนด และเมื่อไปถึงที่ทำงานในต่างประเทศก็พบกับปัญหาในเรื่องปัจจัยสี่และความเป็นอยู่ไม่ได้มาตรฐาน และเช่นเดียวกับกรณีของผู้หญิง คนที่ไปทำงานต่างประเทศที่เป็นเวลานานมักจะรู้ทางหนีทีไล่เป็นอย่างดี คนกลุ่มนี้มักกลับไปชวนคนรู้จักให้ไปทำงานในต่างประเทศ โดยหลอกว่าไม่ต้องผ่านนายหน้า สามารถติดต่อนายจ้างได้โดยตรง กรณีเช่นนี้เกิดขึ้นมากที่เกาหลีใต้ เพราะคนไทยสามารถเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวได้ ๙๐ วันโดยไม่ต้องมีวีซ่า คนที่ถูกหลอกต้องเสียเงินหลักแสนให้นายหน้าเหล่านี้ แต่เมื่อเดินทางไปถึงเกาหลีได้หลายคนถูกปฏิเสธการเข้าประเทศ แต่ก็เสียเงินไปแล้วจึงกลายเป็นคนมีหนี้สิน ต้องจ่ายดอกเบี้ยที่จำนองที่ดินไว้ และต้องหาเงินมาไถ่ที่ดิน คนที่เข้าประเทศได้ก็ต้องอยู่อย่างผิดกฎหมาย และถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง ต้องเป็น

หนี้เพิ่มขึ้นและบางส่วนถูกยึดหนังสือเดินทาง การลักลอบเดินทางเข้าเกาหลีใต้เพื่อค้าแรงงาน ยังมีอยู่ทุก ๆ วัน ที่น่าเป็นห่วงมากคือมีกลุ่มเยาวชนอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ที่ถูกชักชวนไปมากขึ้น และนับวันจะพบว่ามีคนอายุน้อย ๆ ไปลักลอบทำงานในเกาหลีใต้มากขึ้น บางคนอายุเพียง ๑๕ ปี เท่านั้น

หน่วยราชการและองค์กรเอกชนร่วมกันอย่างแข็งขันในด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ในฐานะที่เป็นประเทศต้นทาง ซึ่งได้แก่การให้ข้อมูลแก่ประชาชนที่อาจตกเป็นเหยื่อ มีการจัดกลุ่มวิทยากรทั้งจากหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนลงพื้นที่ในภาคเหนือและภาคอีสานซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยง การให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน การสัมมนากับกลุ่มผู้นำในท้องถิ่นต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ สำหรับการให้การคุ้มครองดูแลเหยื่อ ที่ผ่านมาหน่วยราชการและองค์กรเอกชนดูแลเหยื่อการค้ามนุษย์จากต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ทีมงานสหวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมาย ร่วมกันดำเนินการด้วยความตั้งใจ เรามีระบบการรับ การดูแล และการคุ้มครองอย่างดี เป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม หลายฝ่ายยังเห็นว่าที่ยังทำได้ไม่เต็มที่นักคือในด้านการดำเนินคดีกับกลุ่มผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าพอใจ เนื่องจาก

พยานและหลักฐานในการดำเนินคดีกับกลุ่มผู้กระทำความผิดอาจสาบสูญไปไม่ถึง เพราะเหยื่อบางคนไม่รู้ชื่อของผู้นำไป ไม่รู้ว่าเส้นทางไปอย่างไร และการบังคับต่าง ๆ เกิดขึ้นในต่างประเทศ ต้องได้รับความร่วมมือจากเหยื่อในการให้ปากคำและการเปิดเผยข้อเท็จจริงทั้งหมด แต่ในหลายกรณีเหยื่อหรือผู้เสียหายไม่ต้องการเปิดเผยข้อมูลบางอย่างเพื่อปกป้องผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดบางคนการจะดำเนินคดีจึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศคู่ขนานไปกับการดำเนินคดีที่เป็นการกระทำความผิดภายในประเทศ

ที่ผ่านมา ทราบกันดีว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านกงสุลทำหน้าที่อย่างแข็งขันในการช่วยเหลือ ดูแล และคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์ในต่างประเทศที่ญี่ปุ่นเจ้าหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูตฯ เคยนำตำรวจญี่ปุ่นบุกไปช่วยเหลือคนไทยที่สถานบริการหลายครั้ง สามารถช่วยเหลือหญิงไทยที่ถูกบังคับค้าบริการ และปิดสถานบริการหลายแห่ง เราเคยทำจนกระทั่งทางการญี่ปุ่นตระหนักถึงความสำคัญ จนนำไปสู่การปิดสถานบริการทางเพศในเขตโยโกฮาม่า ในตะวันออกกลาง โดยเฉพาะบาร์เร็นก็เช่นเดียวกัน สถานเอกอัครราชทูตฯ จัดเตรียมบ้านพักฉุกเฉินไว้ช่วยเหลือเหยื่อ และช่วยเหลือเหยื่อมิให้ถูกดำเนินคดีในต่างประเทศเพราะ

ต้องมีความชัดเจนว่าผู้เสียหายเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ มิใช่ตั้งใจไปทำอาชีพบริการ แต่ในด้านการป้องกัน พวกเราไม่ค่อยทราบกันว่าในช่วง ๑๐ ปี ที่ผ่านมามีข้าราชการจากสถานเอกอัครราชทูตต่าง ๆ และจากกรมการกงสุลได้ริเริ่มลงพื้นที่ในภาคเหนือและภาคอีสานเพื่ออธิบายความจริงที่เกิดขึ้นในต่างประเทศร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการเดินสายพบปะผู้นำชุมชน นักวิชาการ ข้าราชการ ประชาชน นักเรียน ในท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลไปถึงประชาชนในวงกว้าง และกระทรวงฯ ยังสนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันประชาสัมพันธ์เพื่อแก้ไขปัญหา

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับความจริงว่า การชี้แจงให้ข้อมูลไม่สามารถสกัดกั้นความคิดของผู้คนที่ต้องการไปเสี่ยงโชคในต่างประเทศได้ เพราะมีตัวอย่างของคนที่มีเงินมากขึ้นจากการไปทำงานต่างประเทศ ดังนั้น ทุกฝ่ายจึงควรช่วยกันคิดหามาตรการป้องกันที่เกิดผลเป็นรูปธรรม สิ่งหนึ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนคือการป้องกันมิให้เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ถูกชักชวนไปต่างประเทศ เพราะเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี แม้จะทำงานในประเทศยังต้องผ่านกฎเกณฑ์ของกระทรวงแรงงาน ผู้นำพาไปทำงานผิดกฎหมายในต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นงานบริการทางเพศหรือการทำงานลักษณะอื่น ๆ อาจเข้าข่ายความผิดฐานค้ามนุษย์ การป้องกันที่กระทรวงฯ น่าจะทำได้คือการตรวจสอบการทำหนังสือเดินทางของเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี โดยเฉพาะคำขอที่สำนักงาน

หนังสือเดินทางในจังหวัดเป้าหมายต่าง ๆ การพูดคุยเพียงไม่กี่นาทีน่าจะช่วยให้พอทราบได้ว่าผู้เดินทางรู้รายละเอียดในการเดินทางและมีความพร้อมที่จะเดินทางไปต่างประเทศหรือไม่ ในบางสำนักงาน

มีความร่วมมือระหว่างสำนักงานกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของจังหวัดเพื่อตรวจสอบว่าเด็กที่ขอมีหนังสือเดินทางอาจถูกหลอกหรือไม่ หากเชื่อว่าถูกหลอก ระเบียบการออกหนังสือเดินทางของกระทรวงฯ ระบุว่าเจ้าหน้าที่สามารถยับยั้งหรือปฏิเสธคำขอมีหนังสือเดินทางได้ หากการเดินทางไปต่างประเทศจะเกิดความไม่ปลอดภัยต่อผู้ร้อง อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้ยังมีข้อถกเถียงกันว่า ระเบียบนี้มีสถานะทางกฎหมายเพียงใด สามารถคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้หรือไม่ เป็นการลดทอนเสรีภาพในการเดินทางของประชาชนหรือไม่ จึงควรมีการหารือกันเพื่อให้ได้ข้อสรุปชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่จะสามารถดำเนินการได้มากน้อยเพียงใด

หากมีความชัดเจน แนวปฏิบัติเช่นนี้จะช่วยปกป้องเด็กจำนวนหนึ่งจากขบวนการค้ามนุษย์ได้ แม้ว่าจะไม่ทั้งหมด นอกจากนี้ควรเพิ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการนำเด็กเดินทางไปต่างประเทศเพื่อแสวงหาประโยชน์จากเด็ก แม้จะได้รับคามยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองก็ตาม เช่นการส่งข้อมูลคำขอหนังสือเดินทางของผู้ที่สงสัยว่าน่าจะถูกหลอกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการจัดหางาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หรือการมีเจ้าหน้าที่ ตม. นอกเครื่องบินคอยสอดส่องคนที่อยู่ในคิวผ่านด่านตรวจคนออกนอกประเทศเพื่อสังเกตพฤติกรรมประเด้นเหล่านี้น่าจะมีการหยิบยกขึ้นพูดคุยระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การป้องกันมีผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น

เนื่องจากเนื้อที่มีจำกัด จึงจะขอกล่าวถึงประเด็นการเป็นประเทศทางผ่านและประเทศปลายทางในโอกาสต่อไป 🌐

บทสัมภาษณ์ นักศึกษาตัวอย่าง น้องอีลมี ล่ามคนเก่ง

.....
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไคโร

สวัสดีครับทุกท่านหลายคนคงจะรู้จักและคุ้นหน้าคุ้นตาสาวน้อยที่ชื่อ “อีลมี” ซึ่งเป็นรักษาการเลขานุการ (หญิง) ของสมาคมนักเรียนไทยในอียิปต์ อยู่ในขณะนี้ ผม (จาก สอท. ณ กรุงไคโร) ได้มีโอกาสสัมภาษณ์พูดคุยกับเธอ เกี่ยวกับเรื่องการเรียน การทำงาน และเรื่องอื่น ๆ ที่หลายคนอาจยังไม่รู้ โดยระหว่างที่ทีมงานของสถานเอกอัครราชทูตฯ กำลังรอน้องอีลมีมาถึง สถานที่สัมภาษณ์ เราก็วาดภาพไปว่า คงจะพบกับน้องอีลมีที่ใส่แว่นหนาเตอะ และมีบุคลิกแบบเด็กเรียน เนื่องจากได้ยินว่าน้องคนนี้เรียนเก่งมากและพูดได้หลายภาษา แต่กลับผิดคาด เพราะคนที่เราเห็นอยู่ตรงหน้ากลับเป็นสาวน้อยน่ารักสดใสในชุดอาบายาห์สีดำ เอาละ มาฟังเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับน้องอีลมีกันครับ

**ชื่อ-นามสกุล/ อายุเท่าไร /
เป็นคนจังหวัดใด/มีพี่น้องกี่คน/
ครอบครัวประกอบอาชีพอะไร**

อีลมีชื่อจริงว่า นางสาวมูนา มัวแอสอ็ด
ส่วนใหญ่แล้วเพื่อน ๆ จะเรียกชื่อภาษาอาหรับ
คือ อีลมี อับดุลลอฮ์ มีอายุ ๒๔ ปี
เป็นคนกรุงเทพฯ มีพี่น้องทั้งหมด ๘ คน
(ชาย ๑ คน หญิง ๗ คน) อีลมีเป็นลูกคนที่ ๓
คุณพ่อทำธุรกิจสวนปาล์มที่ชุมพร คุณแม่
ทำธุรกิจส่วนตัวที่กรุงเทพฯ

เริ่มต้นการศึกษาในเมืองไทยที่ใดและเรียนสายสามัญหรือ ทางด้านศาสนา

อีลมีเรียนจบทั้งสายสามัญและด้านศาสนา มีประวัติการศึกษา ดังนี้

สามัญ

- ศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ ที่โรงเรียนบ้านป่าเร็ด
อ.นาทวี จังหวัดสงขลา
- ศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๓-๖ ที่โรงเรียนชุมชน
ประจักษ์คณ อ.ท่าแซะ จังหวัดชุมพร
- ศึกษาที่โรงเรียน Darulquran ปัตตานี สำเร็จการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)
- ศึกษาที่โรงเรียนศรีวินา กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย จากสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

ศาสนา

- ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ด้านศาสนา) ที่โรงเรียนศรีวินา
กรุงเทพฯ

- ศึกษาที่โรงเรียน Baitul Hafizahtul Quran ที่ประเทศมาเลเซีย เรื่องการอ่านคัมภีร์อัลกุรอานเป็นเวลา ๑ ปี (ศึกษาโดยใช้ภาษามลายู)
- ศึกษาที่โรงเรียน Sarulquran ปัตตานี ประมาณ ๑ ปี อ.โคกโพธิ์
- ศึกษาที่โรงเรียน Dar Al-Zahraa Bi Dar-Al-MostafaTareem ประเทศเยเมน เป็นเวลา ๑ ปี ๖ เดือน (ใช้ภาษาอังกฤษและอาหรับในการศึกษา) โดยใช้ทุนของครอบครัว
- ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ด้านศาสนา) ที่โรงเรียนศรีวนา กรุงเทพฯ

จากการที่อัลมีได้ไปศึกษาในต่างประเทศอัลมีสามารถสื่อสารได้ ๔ ภาษา ได้แก่ ไทย อาหรับ อังกฤษ และภาษามลายู และที่สำคัญคือ อัลมีได้รับการปลูกฝังจากครอบครัวให้รักการเรียนภาษา

ทำไมจึงตัดสินใจมาเรียนที่อียิปต์ และทำไมเลือก

มหาวิทยาลัย อัล อัซฮัร

ตอนแรกอัลมีวางแผนจะไปศึกษาด้านศาสนาต่อที่ประเทศจีนเพราะว่าใกล้กับประเทศไทยและอยากศึกษาภาษาจีนด้วย แต่ Sheikh ของมหาวิทยาลัย อัล อัซฮัรประจำอยู่โรงเรียนศรีวนา ได้แนะนำให้ไปศึกษาต่อที่อียิปต์เพราะมีมหาวิทยาลัยด้านศาสนาที่มีชื่อเสียงระดับโลก ขนาดคนจีนยังไปเรียนเลย โดย Sheikh ได้หาทุนของมหาวิทยาลัย อัล อัซฮัร ให้กับอัลมีบนเงื่อนไขว่าจะต้องผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อชิงทุนการศึกษาเอง นั่นก็คือที่มาว่าทำไมถึงมาศึกษาต่อที่อียิปต์

ปัจจุบันศึกษาอยู่คณะอะไรในมหาวิทยาลัย อัล อัจฮ์/สาขาอะไร/ปีใด
 อัลมีเพ็ญจบการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ เอกภาษาอาหรับ โดยใช้เวลา
 การศึกษา ๔ ปี (นับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับนักศึกษาไทยคนอื่น ๆ)

**ปัญหาอุปสรรคในการศึกษาที่อียิปต์/มีวิธีแก้ไขอย่างไร/และทำอย่างไร
 ให้พูดอาหรับได้ดีและคนอาหรับฟังเข้าใจ**

การศึกษาในมหาวิทยาลัย อัล อัจฮ์ ถือว่ามีหลักสูตรเนื้อหาที่ยาก
 และเป็นมหาวิทยาลัยเปิด ทำให้ต้องบังคับตนเองให้เข้าเรียนให้ได้ ช่วงปี ๑-๒
 อัลมีตั้งใจเรียนมาก โดยมักศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน เนื่องจากอาจารย์
 ส่วนใหญ่จะสอนเร็วมาก หากไม่เตรียมตัวมาก่อนจะทำให้เข้าใจเนื้อหายาก
 อีกทั้ง อัลมีพยายามมีเพื่อนทั้งไทย อาเซียน และอาหรับ โดยเฉพาะเพื่อนอาหรับ
 จะช่วยให้เรารู้เคยกับภาษาและสำเนียงมากยิ่งขึ้น ทำให้ง่ายขึ้นในการศึกษา
 ในชั้นเรียน นอกจากนี้ อัลมีพยายามจะติวหนังสือกับเพื่อนอาหรับ และนำมา
 สอนเพื่อนคนไทยต่ออีกด้วย ทำให้เราได้ฝึกภาษาอาหรับและทบทวนเนื้อหา
 มากขึ้นอีกด้วย โดยการศึกษาในอียิปต์นั้น อัลมีเห็นว่าสิ่งที่สำคัญคือ “เราต้อง
 ศึกษาให้เข้าใจ ไม่ใช่เพียงท่องจำ”

เคล็ดลับในการพูดภาษาอาหรับได้ดีของอัลมีคือ พยายามพูดภาษาอาหรับ
 ทุกครั้งที่มีโอกาส ซึ่งทำให้ภาษาอาหรับของตนเองพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

ข้อแนะนำการเตรียมตัวมาศึกษาที่ประเทศอียิปต์

ขอแบ่งการเตรียมตัวเป็น ๕ ข้อ ดังนี้

๑. ก่อนเดินทางควรหาข้อมูลเรื่องคณะและมหาวิทยาลัยที่จะศึกษาต่ออย่างละเอียด

๒. การสอบเข้ามหาวิทยาลัย อัล อัสฮัร ควรให้ความสำคัญในเรื่องศัพท์ภาษาอาหรับให้มากที่สุด เพราะจะช่วยในการสอบได้มาก และจะทำให้ไม่เสียเวลาเรียนภาษา ๑ ปี ก่อนเข้ามหาวิทยาลัยด้วย

๓. เครื่องแต่งกาย ชุดดำ และชุดกันหนาว

๔. การเตรียมตัวสมัครเข้าศึกษา ขอแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

- โรงเรียนที่มีการช่วยประสานมหาวิทยาลัยสมัครเข้าศึกษาให้จากประเทศไทย อันนี้จะค่อนข้างสบาย โดยจะมีรุ่นพี่ชมรมอิสลามคอยให้คำแนะนำ

- โรงเรียนที่ไม่มีบริการช่วยประสานมหาวิทยาลัยจากไทย ในกรณีนี้ต้องประสานรุ่นพี่ชมรมที่อยู่ในอียิปต์ช่วยสมัครเข้าศึกษาให้และดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้

๕. การเตรียมตัวเรื่องค่าใช้จ่าย ปกติมีค่าใช้จ่ายประมาณ ๓๐,๐๐๐ – ๔๐,๐๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับโรงเรียนที่ประเทศไทยว่าจะช่วยสมัครให้หรือไม่ ทั้งนี้ ไม่รวมค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ส่วนค่าใช้จ่ายในการอยู่อาศัยที่อียิปต์ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน (ค่าที่พักและค่าใช้จ่ายส่วนตัว) ในระดับที่พักอาศัยแบบปานกลาง แต่หลายคนก็มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่ำกว่านี้แล้วแต่ลักษณะที่พักและการใช้ชีวิตความเป็นอยู่

หมายเหตุ: ช่วงประมาณ ๑ เดือนแรกที่อียิปต์ เป็นช่วงที่สำคัญมาก โดยรุ่นพี่ชมรมจะช่วยดูแลในเรื่องการศึกษาและการใช้ชีวิตในอียิปต์อย่างใกล้ชิด โดยอีลมีก็ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากรุ่นพี่ชมรมอิสลามศรึวนา และอีลมีก็ดูแลรุ่นน้องชมรมต่อไปเช่นกัน

เริ่มการเป็นล่ามอย่างไรและประสบการณ์การทำงานเป็นล่าม เป็นอย่างไร/สู่ทางการทำงานด้านภาษา

ตอนเรียนจบปี ๒ อีลมีกลับไปประเทศไทย และวางแผนเริ่มทำงานจึงได้กลับไปที่ยิปต์เฉพาะช่วงที่มีการสอบที่มหาวิทยาลัย อัล อัสฮัร เท่านั้น ซึ่งอีลมีโชคดีที่ได้มีโอกาสคุยกับรุ่นพี่คนหนึ่งที่ยกการศึกษาจากมหาวิทยาลัย อัล อัสฮัร ว่าอีลมีอยากทำงานเป็นล่าม มีที่ไหนแนะนำหรือไม่ รุ่นพี่คนหนึ่งแนะนำให้ลองไปสอบสัมภาษณ์กับหัวหน้าล่ามของโรงพยาบาลปิยะเวทในกรุงเทพฯ อีลมีได้มีโอกาสไปสอบสัมภาษณ์ ปรากฏว่าอีก ๒ วัน ทางโรงพยาบาลติดต่อกลับมา แจ้งว่าให้เริ่มทำงานเป็นล่ามภาษาอาหรับ แบบ Part-time เดือนละ ๒๐ วัน วันละประมาณ ๘ ชั่วโมง มีรายได้ชั่วโมงละ ๑๕๐ บาท ซึ่งเมื่อทำงานได้ประมาณ ๔ เดือน ก็ขอลากลับมาสอบที่ยิปต์ เมื่อสอบเสร็จอีลมีก็กลับไปทำงานต่อที่เดิม และได้หางาน Part-time เพิ่มเติม โดยได้งานเป็นล่ามภาษาอาหรับที่โรงพยาบาลสมิติเวชอีกแห่งหนึ่งด้วย

อีลมีชอบบอกเทคนิคในการหางานล่ามภาษาอาหรับในโรงพยาบาลว่าให้เดินไปสมัครที่แผนกล่ามเลย อย่าไปที่แผนกบุคคลก่อน ซึ่งเมื่อไปถึงแผนกล่ามแล้วโดยปกติจะมีการสอบสัมภาษณ์ก่อนที่จะทางโรงพยาบาลจะเก็บข้อมูลไว้ เมื่อมีตำแหน่งว่างทางโรงพยาบาลก็จะพิจารณาเรียกเราไปทำงาน โดยภาษาอาหรับ ควรพูดได้ทั้งฟุตฮะ และอามียะห์ ซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับ โดยงานล่ามภาษาอาหรับยังเปิดกว้างสำหรับผู้ที่มีความสามารถ ปัจจุบันมีล่ามภาษาอาหรับที่โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ประมาณ ๑๐๐ กว่าคน โรงพยาบาลปิยะเวท ประมาณ ๒๐ คน และโรงพยาบาลอื่น ๆ โดยหากทำงานประจำจะมีรายได้ประมาณ ๓๐,๐๐๐ – ๔๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน

อีลมีได้เน้นย้ำสิ่งสำคัญในการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จว่าต้องมีจรรยาบรรณในการทำงาน โดยการที่เราทำงานโรงพยาบาล ๒ แห่งในเวลาเดียวกันนั้นไม่ผิด แต่ต้องไม่ทำตัวเป็นนายหน้าดึงลูกค้าจากโรงพยาบาลแห่งหนึ่งไปโรงพยาบาลอีกแห่งหนึ่งโดยเด็ดขาด

นอกจากนี้ อัลมียังรับสอนภาษาอาหรับด้วย และเห็นว่าลู่ทางสำหรับ
ผู้มีความสามารถด้านภาษาอาหรับนอกจากเป็นล่ามที่โรงพยาบาลแล้ว ยังมี
งานที่กระทรวงการต่างประเทศ งานร้านอาหารอาหรับ การเปิดธุรกิจท่องเที่ยว
และการเปิดบริษัทจัดหาผู้ป่วยในประเทศอาหรับมารักษาตัวที่ประเทศไทย
ซึ่งจะได้ค่านายหน้าประมาณร้อยละ ๒๐-๓๐ รวมถึงการเป็นอาจารย์ในสถาบัน
ภาษาและในโรงเรียนด้วย ซึ่งจะเห็นว่าโอกาสสำหรับผู้มีความสามารถด้าน
ภาษาอาหรับยังเปิดกว้างมาก

***ทำอะไรจึงจะประสบความสำเร็จในการเป็นล่าม / การเป็นล่ามที่ดี
ในความคิดของน้องคืออะไร***

อัลมิมคิดว่ามี ๕ ข้อ ดังนี้ ๑) ต้องมีจรรยาบรรณ ๒) ต้องเข้าใจลูกค้า
๓) ต้องยึดความถูกต้อง ๔) ต้องแปลให้ถูกต้อง ไม่เข้าใจต้องถามและพยายาม
ศึกษาศัพท์เฉพาะของงานที่เราทำและ ๕) ต้องให้เกียรติสถานที่ทำงาน

การใช้ชีวิตอย่างไรในแต่ละวันในรั้วมหาวิทยาลัย/บทบาทการทำงาน เพื่อส่วนรวมในสมาคมนักศึกษา

ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของอีลมีก็เหมือนนักศึกษาทั่วไปคือเข้าห้องสมุด ติวหนังสือกับเพื่อนอาหรับบ้าง ไปดูหนังและร่วมสังสรรค์กับกิจกรรมมหาวิทยาลัย บ้างอย่างไรก็ตาม อีลมีเห็นว่าการที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษานั้น เป้าหมายในการศึกษาจะต้องมากกว่าเกรด หรือต้องเรียนให้เข้าใจจริง ๆ นั่นเอง และที่สำคัญคือต้องเรียนให้สนุก จะเรียนได้ตลอด มีความรู้ลึกอยากไปเรียน อยากรู้เพิ่มเติม

สำหรับบทบาทการทำงานในสมาคมนักศึกษาไทยในอียิปต์นั้น ส่วนใหญ่ อีลมีทำงานเป็นเบื้องหลัง โดยเป็นผู้ช่วยเหลืองานการ (หญิง) และในบางครั้ง ต้องทำหน้าที่รักษาการด้วย อย่างไรก็ตาม อีลมีก็มีโอกาสได้ช่วยกิจกรรมอื่น ๆ ของสมาคมฯ ด้วย เช่น เป็นพิธีกรและช่วยเป็นล่ามภาษาอาหรับของเพื่อน ๆ คนไทยเวลาไปพบแพทย์

การใช้ชีวิตในประเทศอียิปต์สำหรับผู้หญิงแล้ว

คิดว่าควรวางตัวอย่างไร และมีวิธีการอย่างไรเพื่อป้องกันอันตราย สำหรับผู้หญิง

การใช้ชีวิตในอียิปต์สำหรับผู้หญิงนั้นค่อนข้างลำบาก โดยหากจะอยู่ที่นี่ ผู้หญิงจะต้องรู้จักวางตัวแบบดิบบ้าง หัวบ้าง อย่างกลัว ต้องรู้จักเรียกร้องสิทธิของตนเองและรู้จักวางตัวให้เหมาะสมในสังคม ที่สำคัญคือ อย่าเดินทางไปไหนคนเดียว หากมีความจำเป็นต้องเดินทางกลางคืนควรขอให้เพื่อนผู้ชายไปเป็นเพื่อน อีลมีเคยมีประสบการณ์โดนคนท้องถื่นพยายามขโมยของในรถ อีลมีร้องกรี๊ดเลย ไม่กลัว สุดท้ายขโมยวิ่งหนีออกจากรถในทันใด

เช่นกันสำหรับผู้หญิงที่แต่งงานและมีลูกแล้ว อีลมีเห็นว่าเรื่องนี้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน แต่ควรรีบศึกษาให้จบเร็ว ๆ เพื่อจะได้ช่วยดูแลที่บ้าน และครอบครัวด้วย

**มีอะไรที่ต้องการฝากบอกผู้หญิงทุกคน พี่ ๆ น้อง ๆ ในการใช้ชีวิต
ในอียิปต์ให้ประสบความสำเร็จทั้งการศึกษาและอาชีพที่หวังเอาไว้**

สิ่งสำคัญของการศึกษาคือเราต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนและจะต้องรู้จักหา
ประสบการณ์นอกมหาวิทยาลัยด้วย และจะต้องพยายามรู้จักผู้คน สร้างเครือข่าย
ติดต่อและทำความรู้จักเพื่อนชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนอาเซียนหรือ
เพื่อนอาหรับก็ตาม และที่สำคัญคือพยายามเป็นมิตรกับทุกคน อย่างไรก็ตาม
หากเราเกิดปัญหารู้สึกท้อแท้ เราควรคิดว่า “หากทำตรงนี้ได้แล้วเราจะ
ประสบความสำเร็จได้อย่างไร” และควรระลึกไว้เสมอว่า “วุฒิการศึกษาจะ
เป็นต้นทุนให้เราในอนาคต”

**ความหวังที่ตัวเองคาดหวังเอาไว้เมื่อจบการศึกษา/มีแผนกลับไป
ทำงานที่เมืองไทยหรือไม่อย่างไร**

อัสมีอยากกลับไปทำงานที่ประเทศไทยและอยากรู้จักสังคมไทยมากขึ้น
เพราะอัสมีอยู่ต่างประเทศมานาน อย่างไรก็ตาม อัสมีอยากลองไปทำงานใน
ต่างประเทศสักครั้งหนึ่งเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับตนเอง โดยอัสมีมีแผนใน
บั้นปลายชีวิตคือ อยากรับราชการเป็นของตนเอง หรือทำสวน เป็นต้น 🌐

องค์แห่งทูต

.....
ฐากูร พานิช

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเทศนาสั่งสอนสรรพสัตว์โลกเป็นเวลา ยาวนานถึง ๔๕ ปี นับแต่ที่ทรงตรัสรู้จนถึงวันเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระไตรปิฎกที่บันทึกพุทธธรรมคำสอนไว้ทั้งหมด จึงครอบคลุมแทบทุกแง่มุม ของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่ก่อนเกิด เกิดดำรงชีพ แก่ เจ็บ ตาย และหลังตาย ผมจึงไม่แปลกใจที่ในพระไตรปิฎกกล่าวถึง “องค์แห่งทูต” ไว้ด้วย คือว่าผู้มี ลักษณะเช่นใดควรทำหน้าที่ทูต แม้พระพุทธองค์จะทรงแสดงธรรมเรื่องนี้ ต่อพระภิกษุ และทรงชี้ให้เห็นว่าพระสารีบุตรมีคุณสมบัติครบที่จะควร ทำหน้าที่ทูต แต่พระพุทธธรรมข้อนี้ สามารถนำมาใช้กับปุถุชนอย่างเรา ๆ ได้เป็นอย่างดี

“ทูต” ไม่ได้หมายถึงผู้ที่ทำงานในกระทรวงการต่างประเทศ หรือในสถานทูตเท่านั้นนะครับ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้คำจำกัดความไว้ว่า “ทูต น. ผู้นำข้อความไปแจ้งทั้ง ๒ ฝ่าย, ผู้รับใช้ไปเจรจาแทน, ผู้สื่อสาร, ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนไปยังต่างประเทศ เพื่อเจรจา, หรือเจริญ-สัมพันธ์ไมตรีเป็นทางราชการ” เราทำหนังสือหลายที่ทำหน้าที่เช่นนี้ ถือว่าเคยเป็นทูตมาแล้วมากบ้างน้อยบ้าง

พระไตรปิฎกกล่าวถึง “องค์แห่งทูต” ว่าอย่างไร ?

เพื่อความสมบูรณ์ของเรื่องนี้ ผมขอยกข้อความในพระไตรปิฎกตอน “องค์แห่งทูต” จากพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย ชุด ๙ เล่ม (พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๒๕) เล่มที่ ๙ หน้าที่ ๓๐๙- ๓๑๐ มาพิมพ์ไว้ ณ ที่นี้ คือ

องค์แห่งทูต

[๓๔๘] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ ควรทำหน้าที่ทูตองค์ ๘ เป็นไฉน คือ ภิกษุในธรรมวินัยนี้

๑. รับฟัง
๒. ให้ผู้อื่นฟัง
๓. กำหนด
๔. ทรงจำ
๕. เข้าใจความ
๖. ให้ผู้อื่นเข้าใจความ
๗. ฉลาดต่อประโยชน์และมีใช้ประโยชน์
๘. ไม่ก่อความทะเลาะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล ควรทำหน้าที่ทูต.

[๓๘๙] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สารีบุตรผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ ควรทำหน้าที่ทูตองค์ ๘ เป็นไฉน คือ:-

๑. สารีบุตรเป็นผู้รับฟัง
๒. ให้ผู้อื่นฟัง
๓. กำหนด
๔. ทรงจำ
๕. เข้าใจความ
๖. ให้ผู้อื่นเข้าใจความ
๗. ฉลาดต่อประโยชน์และมีใช้ประโยชน์
๘. ไม่ก่อความทะเลาะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สารีบุตรผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล ควรทำหน้าที่ทูต. พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสประพันธ์คาถา ว่าดังนี้:-

[๔๐๐] ภิกษุใด เข้าไปสู่บริษัทที่พูดคำหยาบก็ไม่สะทกสะท้าน ไม่ยังคำพูดให้เสีย ไม่ปกปิดข่าวสาส์นพูดจนหมดความสงสัยและถูกถามก็ไม่โกรธ ภิกษุผู้เช่นนั้นแล ย่อมควรทำหน้าที่ทูต.

องค์ ๘ ข้างต้น เข้าใจได้ไม่ยาก ยกเว้นข้อ ๓ “กำหนด” ที่ผมไม่ค่อยเข้าใจ จึงต้องขอความรู้จากครูบาอาจารย์เปรียญธรรม ซึ่งกรุณาอธิบายว่า “กำหนด” เป็นภาษาพระ หมายถึง ตั้งใจเรียน / ใฝ่ศึกษา คือ อุคคเหตวา

ดังนั้น หากจะให้ใครไปทำหน้าที่ทูตให้เรา ก็ควรพิจารณาว่าคนนั้นมีลักษณะประกอบด้วยองค์แห่งทูต ๘ ประการ คือ

- (๑) เป็นผู้รับฟังความเห็นของผู้อื่น

(๒) เป็นผู้สามารถพูดแล้วคนอื่นรับฟัง

(๓) เป็นผู้ใฝ่ศึกษา เรียนรู้

(๔) เป็นผู้มีความจำดี อย่างที่เราเรียกว่า ความจำเป็นเลิศ

(๕) เป็นผู้จับใจความและจับประเด็นสนทนาเก่ง แยกสาระหรือแก่นออกจากเปลือกหรือกระพี้ได้

(๖) เป็นผู้สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจประเด็นสำคัญได้

(๗) เป็นผู้แยกแยะออกว่า สิ่งใดจะเป็นประโยชน์ และสิ่งใดไม่เป็นประโยชน์

และ (๘) เป็นผู้ไม่พูดจาหาเรื่อง หรือก้าวร้าว เป็นเหตุให้เกิดวิวาทกัน ดังนั้น หากเราส่งคนเช่นนี้ไปเจรจาก็คงจะได้ผลดีกลับมาเป็นแน่แท้

ตรงกันข้ามหากคนนั้น (๑) ไม่ยอมฟังใคร เอาแต่แย้งพูด (๒) ไม่ยอมปริปากชี้แจงเลย (๓) ไม่สนใจเรียนรู้เรื่องที่เกี่ยวข้อง (๔) จำเรื่องไม่ค่อยได้ หลง ๆ ลืม ๆ (๕) จับประเด็นผิด ๆ เรื่องสำคัญ ๆ กลับไม่เข้าใจ (๖) ไม่สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจประเด็นสำคัญได้ (๗) สับสนไม่รู้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ หรือสิ่งใดเป็นโทษ และ (๘) เข้าร่วมวงสนทนาเจรจากรังแต่ทำ “วงแตก” บ่อย ๆ

บุคคลเช่นนี้ ควรไปทำอย่างอื่นดีกว่า ตลอดชีวิตนี้ไม่ควรจะทำหน้าที่พูดกับเขาหรือทักท้วง เรียกได้ว่าอาการหนักเอาการอยู่ จะเป็นได้ก็คงเฉพาะเป็น “ตริทูต” ในฉากสุดท้ายของชีวิต! ☸

กูร์กูบีเนีย

โรตีกรอบจากกรีซ

.....
กองलग ทินกร ณ อยุธยา

ขนมหวานจากประเทศต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกันมากกว่าที่คนทั่วไปคิด บางครั้งความคล้ายคลึงเกิดจากการแลกเปลี่ยนในสมัยโบราณ อาทิ ขนมเครื่องไข่ของไทย (ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง ฯลฯ) ซึ่งได้รับมาจากชาวโปรตุเกส โดยในปัจจุบันฝอยทองก็ยังขายตามห้างสรรพสินค้าในโปรตุเกส เรียกว่า Fios de ovos หรือจะเป็นขนมเปี๊ยะที่มีที่มาจากจีนหรือขนมประเภทถั่วตัดที่ดูเหมือนจะมีอยู่ทุกประเทศในโลก แต่ขนมบางชนิดก็คล้ายคลึงกันโดยไม่มีหลักฐานการแลกเปลี่ยน ผู้เขียนคิดว่าน่าจะเกิดจากการที่คนทำขนมสรรหาสูตรขนมใหม่ ๆ แล้วคิดไปในทิศทางเดียวกันมากกว่า เพราะยังงั้น ๆ คนที่กินขนมก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน เผ่าพันธุ์เดียวกัน ก็น่าจะชอบอะไรเหมือน ๆ กัน การทำขนมที่มนุษย์ชอบรับประทานคงจะหนีไม่พ้นหลักการพื้นฐานซึ่งก็คือการนำแป้งมาผสมกับไขมันแล้วทอดหรืออบ แม้ว่าสัดส่วนจะแตกต่างกันออกไป แต่ก็ได้ขนมที่หน้าตาและรสชาติคล้าย ๆ กัน เช่น โดนัท (อเมริกา) ชูโรส (สเปน) ปาท่องโก๋ (จีน) วาด้า (อินเดีย) เป็นต้น นอกจากจะเติมถั่วหรือแต่งสีกลิ่นรสให้กลายเป็นขนมชนิดอื่นต่อไป

สำหรับในไทยแล้ว ขนมที่เกิดจากการนำแป้งมาผสมกับไขมันแล้วทอด (และปิ้งรส) คงจะหนีไม่พ้นขนมกรอบเค็ม ขนมครองแครงกรอบ ขนมไข่นกกระทา และโรตีสกรอบ โดยเฉพาะโรตีสกรอบนั้นมีลักษณะและรสชาติคล้ายกับขนมชนิดหนึ่งของประเทศกรีซอย่างไม่น่าเชื่อ ทั้ง ๆ ที่ไม่น่าจะมีการแลกเปลี่ยนสูตรขนมชนิดนี้ระหว่างกัน ขนมของกรีซชนิดนี้มีชื่อเรียกที่น่ารักกว่า กูร์กูบีเนีย (kourkoubinia)

กูร์กูบีเนียเป็นขนมประเภท syrup pastry คือแป้งทอดราดด้วยน้ำเชื่อม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากตะวันออกกลาง โดยที่โดดเด่นที่สุดในขนมประเภทนี้น่าจะเป็นขนมบัคลาวา (baklava) ซึ่งมีส่วนผสมของถั่วด้วย แต่กูร์กูบีเนียนั้นนับเป็นขนมแป้งทอดราดด้วยน้ำเชื่อมอย่างแท้จริง เพราะเป็นเพียงแป้งทอดราดด้วยน้ำเชื่อม

ส่วนผสม

สำหรับแป้ง

• แป้งฟิลโล	๖	แผ่น
• เนยละลายแล้ว	๑	ถ้วย
• น้ำ	๑	ถ้วย
• น้ำมันสำหรับทอด		

สำหรับน้ำเชื่อม

• น้ำตาล	๑ $\frac{๑}{๒}$	ถ้วย
• น้ำ	๑	ถ้วย
• น้ำมะนาว	๒	ช้อนชา
• กลิ่นวานิลลา	๑	ช้อนชา

วิธีทำ

๑. นำแป้งฟิลโลมาทานเนย ประกบแป้งสองแผ่นเข้าด้วยกัน พับครึ่ง แล้วม้วนตามยาว แน่น ๆ ให้เป็นแท่งแล้วนำไปแช่เย็น ๑๕ นาที

๒. ตัดเป็นท่อน ท่อนละ $\frac{๓}{๔}$ นิ้ว แล้วนำไปทอดในน้ำมันท่วมจนเหลืองกรอบพักให้สะเด็ดน้ำมัน

๓. ระหว่างที่รอแป้งสะเด็ดน้ำมัน ทำน้ำเชื่อมโดยนำส่วนผสมที่เหลืองทั้งหมดมาคนรวมกัน ตั้งไฟจนน้ำตาลละลาย เคี่ยวประมาณ ๕ นาที

๔. นำแป้งที่สะเด็ดน้ำมันแล้ววางในถาดตื้น ๆ ราดน้ำเชื่อมลงบนแป้งที่ทอดแล้วทิ้งไว้ให้เย็น

อันที่จริงแล้ว กระบวนการที่ยากสำหรับขนมนี้อยู่ที่แป้งฟิลโล แป้งฟิลโลเป็นแป้งบาง ๆ บางจนมองเห็นทะลุได้ แต่มีความเหนียวอยู่พอสมควร ตามปกติแล้ว

พ่อครัวแม่ครัวมือสมัครเล่นจะซื้อแป้งสำเร็จรูป จะอยู่ตามตู้แช่แข็งในซูเปอร์มาร์เก็ต แต่ในไทยอาจหาไม่ได้ ก็ต้องลงมือลงแรงนวดแป้งกันเอง ส่วนผสมแป้งมีดังนี้

แป้งอเนกประสงค์	๒๐๐	กรัม
เกลือ	๓	กรัม
ผงฟู	๑	ช้อนชา
น้ำอุ่น	๑๖๐	มิลลิลิตร
น้ำส้มสายชู	๑	ช้อนชา
น้ำมัน	๑	ช้อนโต๊ะ

แป้งข้าวโพดสำหรับโรยพื้นที่คลึงแป้ง (เตรียมไว้เยอะ ๆ เลยก็ดี สัก ๑๐๐ กรัม)

วิธีทำ (ซึ่งดูเหมือนจะไม่ยาก)

๑. ร่อนแป้ง ผสมกับเกลือและผงฟู
๒. เติมน้ำ น้ำส้มสายชู และน้ำมัน แล้วนวดจนเป็นก้อน (หากแป้งแห้งเกินไปจนไม่จับตัวเป็นก้อน อาจเติมน้ำเพิ่มเล็กน้อย)
๓. แบ่งเป็นก้อนเล็ก ๆ ใส่กล่องปิดฝาแล้วแช่ตู้เย็นไว้ ๒ ชั่วโมง
๔. คลึงแป้งทีละก้อนให้เป็นแผ่น แต่ละแผ่นมีความหนาไม่เกิน ๑ มิลลิเมตร (มองทะลุได้) โดยโรยแป้งข้าวโพดบนโต๊ะและไม้คลึงด้วย ไม่เช่นนั้นแป้งจะติดกับไม้และ/หรือโต๊ะ เมื่อคลึงเสร็จแล้วแป้งจะแห้งอย่างรวดเร็ว หากไม่ได้ใช้ทันทีให้ใช้ผ้าหมาด ๆ คลุมไว้ แต่ถ้าใช้ทำกูร์กูบีเนียก็ทาเนยแล้วม้วนได้เลย

มองโกเลีย

อารยธรรมจากแดนเจงกิสข่าน

.....
ณัฐยาภรณ์ ขาวผ่อง

ภาพผู้นำจักรวรรดิมองโกลอันกว้างใหญ่ไพศาลในอดีต เจงกิสข่าน ภาพเหล่านักรบบนหลังม้า หรือภาพทุ่งหญ้าเขียวขจีที่ทอดยาวสุดลูกหูลูกตา เป็นฉากที่อยู่ในความทรงจำของใครหลายคนเมื่อนึกถึงประเทศมองโกเลีย แต่จากคำบอกเล่าของนักการทูตมองโกเลียแรกเข้า ๑๕ คน ที่มาเยือนประเทศไทยเพื่อเข้าร่วมอบรมหลักสูตร “Diplomatic Training Course for Young Diplomats: Engaging with APEC and ASEAN Community” จัดโดยสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๘-๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา ทำให้รู้ว่ามีมองโกเลียยังมีเสน่ห์ที่น่าหลงใหลและน่าค้นหาซ่อนอยู่อีกมากมาย

มองโกเลียเป็นดินแดนที่ราบกว้างใหญ่สลับกับภูเขาสูงรวมพื้นที่กว่า ๑.๖ ล้านตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ระหว่างสองมหาอำนาจยิ่งใหญ่ของโลก ในปัจจุบัน คือ รัสเซียทางตอนเหนือและจีนทางตอนใต้และตะวันออก มีประชากรอาศัยอยู่มากกว่า ๓ ล้านคน และมีเมืองหลวงชื่อว่า อุลานบาตอร์ (Ulan Bator หรือ Ulaanbaatar)

หนึ่งในมิตรนักการทูตชาวมองโกลบรรยายว่า มองโกเลียเป็นดินแดนแห่งแสงอาทิตย์และทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ มีทิวทัศน์ ธรรมชาติทั้งดงามและหลากหลาย หากไปเยี่ยมเยือนมองโกเลียตอนใต้ จะมีโอกาสได้สัมผัสกับบรรยากาศของท้องทะเลทรายโกบีและเทือกเขาอัลไตที่มีซากไดโนเสาร์เป็นร่องรอยพิสูจน์ความอุดมสมบูรณ์ของดินแดนแห่งนี้ในกาลก่อน และหากเดินทางสูงขึ้นไป จะรู้สึกเสมือนว่ากำลังยืนอยู่ใจกลางที่ราบกว้างใหญ่ ซึ่งไม่รู้ว่าจะมีขอบเขตสิ้นสุดที่ใด เพราะไม่มีภูเขาหรือสิ่งก่อสร้างใดมาขวางกั้นอยู่ในสายตา จากนั้นหากเดินทางไปตอนเหนือของประเทศ จะพบกับภาพความสวยงามของสายน้ำใสสลับกับป่าไม้เขียว อีกทั้งสัตว์ป่าอีกหลายสายพันธุ์เป็นสัญญาณบ่งบอกว่าดินแดนแห่งนี้ยังคงไว้ซึ่งความหลากหลายทางธรรมชาติมากมายทีเดียว

มนต์เสน่ห์ของมองโกเลียซ่อนอยู่ในเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ด้วยเช่นกัน อันเป็นที่มาของเอกลักษณ์ในแบบฉบับมองโกลทุกวันนี้ บรรพบุรุษ

ของชาวมองโกล คือ ชาวฮั่น (The Huns) ฮั่นในภาษาอังกฤษ Hun มาจากคำว่า Humans ที่มีความหมายว่ามนุษย์ จึงถือเป็นดินแดนแห่งกำเนิดมวลมนุษยชาตินั่นเอง ต่อมานักกรบบนหลังม้านามว่า เจงกิสข่าน ได้สู้รบขยายดินแดนจนกลายเป็นจักรวรรดิมองโกลอันกว้างใหญ่ไพศาล กินอาณาเขตตั้งแต่เอเชีย ยุโรป ไปจนถึงตะวันออกกลาง คิดเป็นพื้นที่ถึง ๑ ใน ๓ ของแผ่นดินโลกทั้งหมดเลยทีเดียว

ปัจจุบันมองโกเลียมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ตะวันตกให้การยอมรับว่าเป็นหนึ่งในการปกครองประชาธิปไตยที่สงบสุขที่สุด แม้จะมีการเปลี่ยนผ่านมาจากระบอบสังคมนิยมแต่ก็เป็นไปอย่างสงบ ไร้ซึ่งความขัดแย้งและไม่มีการเสียเลือดเสียเนื้อเลยแม้แต่คนเดียว สถานการณ์โดยทั่วไปของประเทศถือว่ามีความเสถียรภาพและมีความมั่นคงพอควร ผู้คนต่างเป็นมิตร ยิ่งถ้าไปอยู่ใจกลางเมืองหลวงที่มีประชากรอยู่กว่าล้านคน จะรู้สึกได้ถึงความอบอุ่น ความโอบอ้อมอารี และไมตรีของคนเหล่านั้น ที่ยินดีให้การต้อนรับผู้มาเยือนด้วยความเต็มใจ

วัฒนธรรมอันโดดเด่นตามแบบฉบับมองโกลยังถูกถ่ายทอดผ่านอาหารที่มีลักษณะไม่เหมือนที่ใด เนื่องจากมองโกเลียตั้งอยู่ในเขตที่ราบสูงและมีอากาศ

หนวเย้น อาหารหลักของคนส่วนใหญ่จึงเป็นแป้ง ขนมปัง และมันฝรั่ง
ที่ให้พลังงานและความอบอุ่น นอกจากนี้ยังมีเนื้อสัตว์ที่มักนำไปปรุงกับซอส
ต่าง ๆ ให้รสชาติพิเศษไปอีกแบบ เนื้อสัตว์ที่รับประทานบ่อย ได้แก่ เนื้อวัว
เนื้อแกะที่โตเต็มที่ (Mutton) หรือเนื้อแกะโดยทั่วไป และเนื้ออีกชนิดที่เรา
อาจคาดไม่ถึงว่าผู้คนจะบริโภคกันก็คือ เนื้อม้า สัตว์พาหนะของมองโกเลีย
แต่เนื่องจากเป็นอาหารที่ค่อนข้างหนัก ผู้คนจึงไม่นิยมบริโภคมากเท่ากับ
เนื้อวัวหรือเนื้อแกะ

ด้วยเหตุนี้ มิตรนักการทูตชาวมองโกเลียทั้งหลายของเรา จึงพูดเป็น
เสียงเดียวกันว่า มองโกเลียเป็นจุดหมายปลายทางที่ยอดเยี่ยมสำหรับ
นักท่องเที่ยวที่อยากสัมผัสความพิเศษในความเรียบง่าย ด้วยความอุดมสมบูรณ์
ของธรรมชาติบริสุทธิ์ และวิถีชีวิตของผู้คนที่ยังคงรูปแบบไว้เฉกเช่นเดียวกับ
วิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๑๓ ซึ่งหาไม่ได้ที่อื่นในโลกนี้อีกแล้ว 🌐

บทสัมภาษณ์

เอกอัครราชทูตจักร บัญ-หลง เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเทลอาวีฟ ประเทศอิสราเอล

.....
ณัฐยาภรณ์ ขาวผ่อง / เบญจภา ทับทอง

อิสราเอลดูเหมือนจะเป็นประเทศไกลโพน ซ่อนตัวอยู่ท่ามกลางกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง แต่มักเป็นที่รู้จักในนามของดินแดนศักดิ์สิทธิ์ มีเมืองเยรูซาเลมเป็นจุดมุ่งหมายของทั้งนักท่องเที่ยงและผู้แสวงบุญทั่วโลก แม้จะมีรายงานข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งอย่างรุนแรงภายในประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ระดับความเชื่อมั่นของนานาชาติต่ออิสราเอลลดลง แต่อิสราเอลยังเป็นจุดมุ่งหมายของนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวยีกหลายคน

นับเป็นโชคดีของสถานีวิทยุสราญรมย์ที่ได้ต้อนรับเอกอัครราชทูต
จักร บุษย-หลง ประจำกรุงเทลอาวีฟ ประเทศอิสราเอล ท่านทูตจักรฯ เป็นหัวหน้า
คณะนำคณะนักธุรกิจชั้นนำจากอิสราเอลมาเยือนประเทศไทยระหว่างวันที่
๒๘ กันยายน - ๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ ในโอกาสนี้ท่านได้สละเวลาให้สัมภาษณ์
ในรายการวิทยุ “รอบบ้านเรา” ออกอากาศทางสถานีวิทยุสราญรมย์ เมื่อวันที่
๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ในสารพันเรื่องราว ทำให้ได้รับรู้ว่าประเทศที่เต็มไปด้วย
เม็ดเงินราย เช่น อิสราเอล มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่หลายคน
อาจไม่เคยรู้ หากมีการสนับสนุนส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจระหว่าง
ไทยและอิสราเอล เม็ดเงินที่ว่าจะจะเป็นประโยชน์กับนักธุรกิจ นักลงทุนไทย
ในการขยายฐานเศรษฐกิจและการค้าการลงทุนในทวีปแอฟริกาต่อไป

ท่านทูตจักรฯ เริ่มต้นบทสนทนาว่า ไทยกับอิสราเอลมีความสัมพันธ์กันมา
ยาวนาน ในปี ๒๕๕๗ นี้ ถือเป็นวาระครบรอบ ๖๐ ปี ของความสัมพันธ์ระหว่าง

สองประเทศ ปัจจุบันมีคนไทยไปตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพอยู่ในอิสราเอล จำนวนหนึ่งเลยทีเดียว ส่วนใหญ่เป็นแรงงาน มีจำนวนประมาณ ๒๗,๐๐๐ คน มีหญิงไทยที่สมรสกับชาวอิสราเอลอีกประมาณ ๖๐๐ - ๗๐๐ คน ที่เหลือเป็น แรงงานเกษตร พ่อครัว ผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร ฯลฯ

ระยะเวลา ๖๐ ปี คงเป็นเวลายาวนานพอที่จะยืนยันได้ว่า ไทยกับอิสราเอล มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และเป็นไปในทางที่ดีมาโดยตลอด สองประเทศ มีความร่วมมือด้วยกันหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม วิชาการ การแพทย์ การเกษตร ฯลฯ แต่ท่านทูตจักรฯ เห็นว่าควรสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกัน ทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน รวมถึงส่งเสริมให้มีการเยือนกันอย่างเป็นทางการ ในระดับผู้นำมากยิ่งขึ้น เพราะอิสราเอลเป็นประเทศที่มีศักยภาพเป็นเลิศในหลาย ๆ ด้าน แต่นักธุรกิจไทยส่วนใหญ่ยังไม่รู้ข้อมูลเท่าที่ควร เช่น ยังไม่รู้ว่า ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวชาวอิสราเอลมาเที่ยวประเทศไทยถึง ๑๕๐,๐๐๐ คน จากพลเมืองทั้งหมด ๘ ล้านคน หรือมีนักธุรกิจอิสราเอลสนใจลงทุนทำธุรกิจในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยได้ลงทุนบ้างแล้วด้านการค้าเพชรในบริเวณ ตอนเหนือของไทย จึงอยากกระตุ้นให้ภาคเอกชนไทยให้ความสนใจศึกษา ข้อมูลทางเศรษฐกิจอิสราเอลมากขึ้น เพื่อสร้างสู่ทางความร่วมมือระหว่างกัน ในอนาคต โดยเฉพาะความร่วมมือด้านเทคโนโลยีการเกษตรที่อิสราเอล มีความเป็นเลิศ และไทยเราก็กต้องการวิทยาการเหล่านั้นมาพัฒนาการเกษตร ภายในประเทศ หรือเรื่องการบริหารจัดการน้ำ พลังงานทดแทน เทคโนโลยี-สารสนเทศ (IT) ซอฟต์แวร์ ฯลฯ

แม้ก่อนหน้านี้ นักธุรกิจอิสราเอลยังเป็นห่วงเรื่องสถานการณ์ความไม่สงบและการเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครองภายในประเทศไทย ทำให้ยังไม่สามารถเดินทางมาเยือนผู้นำและผู้แทนเอกชนไทยได้ แต่ขณะนี้สถานการณ์ได้สงบลงแล้ว ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงและเริ่มมีแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิรูปประเทศ ทานทุตจักรฯ จึงได้ตัดสินใจที่จะเชิญชวนให้นักธุรกิจเหล่านั้นเดินทางมาเห็นและสัมผัสประเทศไทยด้วยตัวเอง จึงเป็นที่มาของโครงการนำคณะนักธุรกิจชั้นนำของอิสราเอลเยือนไทยในครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของไทย และเพื่อเพิ่มปริมาณการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับอิสราเอล

ท่านทูตจักรฯ ได้เพิ่มเติมว่า กิจกรรมที่จัดเตรียมไว้ระหว่างการเยือนไทยของกลุ่มนักธุรกิจชาวอิสราเอล คือ จัดให้มีการเข้าฟังการบรรยายจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การรับฟังข้อมูลข่าวสารจากกระทรวงการต่างประเทศ การเยี่ยมชมบริษัท เขตอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญของไทย ได้แก่ อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย (Thailand Science Park) แหล่งนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ตลอดจนกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจด้านปิโตรเคมี เพื่อให้เห็นว่าไทยมีความพร้อมด้านการลงทุน รวมถึงการจัดสัมมนาสู่ทางการทำธุรกิจไทย-อิสราเอล ที่มีการจับคู่ระหว่างนักธุรกิจอิสราเอล ๑๓ ราย กับภาคเอกชนไทยที่ให้ความสนใจเข้าร่วมงานกว่า ๗๐-๘๐ ราย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนช่องทางการทำธุรกิจระหว่างกัน ทางสถานเอกอัครราชทูตเองก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสภาหอการค้าสภาอุตสาหกรรม คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในการเชิญผู้ที่สนใจมาร่วมรับงานและจัดกำหนดการต่าง ๆ ให้ลงตัว

นอกจากนี้ ท่านทูตจักรฯ ได้เล่าเพิ่มเติมอีกว่า ไทยกับอิสราเอลได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ณ ห้องบัวแก้ว กระทรวงการต่างประเทศ โดยมี นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้แทนลงนามฝ่ายไทย และ Mr. Nissim Ben Shitrit, Director General, Ministry of Foreign Affairs of the State of Israel เป็นผู้แทนลงนามฝ่ายอิสราเอล การลงนามดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังการประชุม Joint Working Group ระหว่างไทยและอิสราเอล ครั้งที่ ๘ โดยมีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบและปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้กรอบความร่วมมือนี้ คือ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ หรือ สพร. (Thailand International Development Cooperation Agency – TICA) และ Israel's Agency for International Development Cooperation Agency (MASHAV) ถือเป็นกลไกของการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนากับประเทศที่ด้อยโอกาส เช่นเดียวกับที่ไทยปฏิบัติอยู่ในขณะนี้กับประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศ โดยร่วมมือกับญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และบางประเทศในยุโรป จัดการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการสาธารณสุข การแพทย์ เกษตรกรรม ฯลฯ หรือเช่นที่อิสราเอลให้ความช่วยเหลือประเทศอื่น ๆ ในทวีปแอฟริกา ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งสองจะเปิดโอกาสให้อิสราเอลเข้าถึงการค้าการลงทุนของไทยรวมถึงประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น และช่วยให้ไทยมีโอกาสเข้าถึงประเทศอื่นในทวีปแอฟริกา ผ่านความร่วมมือด้านการพัฒนาด้วยเช่นกัน

ปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้ความสนใจทำการค้าการลงทุนกับอิสราเอลจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น จีน เกาหลี ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เวียดนาม ลักษณะในการทำธุรกิจ นอกจากการซื้อขายไปตามขั้นตอนในระบบการค้าโดยทั่วไปแล้ว อิสราเอลยังได้รับความสนใจในเรื่องการลงทุนค้นคว้าวิจัยด้วย โดยมีการตั้งบริษัทเล็ก ๆ ขึ้นมาเพื่อคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ วิทยาการใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็น อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี การแพทย์ การสื่อสาร หรือซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ ฯลฯ จากนั้น บริษัทขนาดใหญ่จากประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกจะซื้อลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นไปพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์

ในประเทศของตน อาจจะยกตัวอย่างได้ เช่น บริษัทรถยนต์ญี่ปุ่นที่ซื้อลิขสิทธิ์เกี่ยวกับอุปกรณ์ตามหาเส้นทางในแผนที่ (GPS) ของอิสราเอลเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพรถยนต์ของบริษัท นอกจากนี้ ยังมีการดึงเอานวัตกรรมอื่น ๆ ทั้งอุปกรณ์การแพทย์ ซอฟต์แวร์ ไปเข้าร่วมธุรกิจในต่างประเทศด้วยเช่นกัน ดังนั้นหากประเทศไทย ที่มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรมรถยนต์และมีความตื่นตัวมากด้านพลังงานทดแทน สามารถร่วมมือทำธุรกิจกับอิสราเอลได้ ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจมากเลยทีเดียว

ท่านทูตจักรฯ ยังได้พูดถึงข้อจำกัดของการทำธุรกิจกับอิสราเอล ซึ่งยังมีอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศ ความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม ที่อาจเป็นเหตุผลให้นักลงทุนชาวไทยไม่นิยมไปลงทุนกับภาคธุรกิจของอิสราเอลมากนักทั้ง ๆ ที่มีศักยภาพอยู่มาก นอกจากนี้การลงทุนในประเทศอิสราเอลนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะค่าครองชีพมีอัตราสูงมาก แต่นั่นก็หมายความว่าประชากรของอิสราเอลมีกำลังซื้อสูงด้วยเช่นกัน ฉะนั้น วิธีการที่ประเทศต่าง ๆ เลือกดำเนินธุรกิจกับอิสราเอล คือ การดึงเอานวัตกรรม ภูมิปัญญามาลงทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนภายในประเทศหรือในประเทศที่สาม หากเป็นเช่นนั้นก็ถือเป็นการแก้

ปัญหาเรื่องความเชื่อมั่นและความมั่นคงไปได้ และเมื่อสถานการณ์ในอิสราเอล สงบลง ไทยอาจเพิ่มขอบเขตความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับอิสราเอลให้มากขึ้น ได้ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีการเกษตร พลังงานทดแทน การบริหารจัดการน้ำ ซอฟต์แวร์ ฯลฯ

ในภาพรวม ท่านทูตจากรฯ ได้ให้ความเห็นว่า ภาครัฐและเอกชนไทย ไม่ควรมองข้ามอิสราเอลและควรหันมาให้ความสนใจอิสราเอลในฐานะ ฐานเศรษฐกิจใหม่ที่มีศักยภาพสูงและได้รับความสนใจจากประเทศใหญ่ ๆ ของโลกเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะเป็นตลาดขนาดเล็ก แต่ถือว่าเป็นตลาดที่ ผู้ซื้อมีกำลังซื้อสูงและมีเครือข่ายอยู่ทั่วโลก เพราะชาวอิสราเอลเป็นเจ้าของ ธุรกิจขนาดใหญ่ทั่วโลกและมีเครือข่ายความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างกัน หากสามารถสร้างความเชื่อมั่นกับตัวแทนนักลงทุนชาวอิสราเอลกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งได้ ก็จะสามารถขยายฐานการค้าการลงทุนไปได้ทั่วโลกด้วยเช่นกัน โดยอาจเริ่มจากการศึกษาหาข้อมูล ให้ความสนใจกับตลาดอิสราเอลมากขึ้น ก่อน เพื่อเพิ่มความรู้ประกอบการตัดสินใจว่าจะทำการค้าการลงทุนร่วมกัน ต่อไปได้อย่างไรบ้าง

อย่างน้อยก็เพื่อไม่ให้เป็นการ “เสียโอกาสดี ๆ ไปเพียงเพราะเราไม่รู้จักเขาเพียงพอ” ดังคำทิ้งท้ายของเอกอัครราชทูต ณ กรุงเทลอาวีฟ

นักธุรกิจหรือประชาชนชาวไทยที่สนใจเกี่ยวกับประเทศอิสราเอลสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมได้จาก

- facebook : ทุกเรื่อง เมืองยิว
- เว็บไซต์สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเทลอาวีฟ : <http://www.thaiembassy.org/telaviv/>
- เว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศหรือสำนักงานส่งเสริมการลงทุน หน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์ที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของทีมประเทศไทยในอิสราเอล ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการประสานงานด้านการค้าการลงทุนโดยตรง : <http://www.mfa.go.th/bizthai/IsraelBIC/index.html>

คำศัพท์ทาง การทูต

ศรีพงศ์ บุณนาค

- **Initiative**-การประชุม โดยมีความหวังจะดำเนินงานต่อไปในอนาคต และแต่ละตัวแสดงมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามข้อตกลง
- **Conference**-กระบวนการเจรจาระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลในรูปแบบของการประชุม แทนที่จะกระทำโดยวิธีการทูตตามปกติ
- **Convention**-อนุสัญญา
- **Retreat**- การประชุมหารืออย่างเป็นกันเอง
- **Summit**- การเจรจาตัวต่อตัวโดยตรง (Direct face-to-face negotiation) ระหว่างประมุขของรัฐ (Head of State) หรือ ระหว่างหัวหน้าของรัฐ (Head of Government) ในปัจจุบันเรียกว่าการเจรจาสุดยอด

สำหรับนักการทูต คำเหล่านี้อยู่ในชีวิตประจำวัน ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยเฉพาะในการเข้าประชุมลักษณะพหุภาคีซึ่งหมายถึงการประชุมหรือการพบกันโดยมีผู้เข้าร่วมมากกว่าสองกลุ่มในขณะเดียวกัน คำเหล่านี้คล้ายกัน

เพราะมีความเกี่ยวข้องกับการพบปะหารือหรือการประชุม อันที่จริงนั้นแต่ละคำใช้ไม่เหมือนกันสามารถจับใจความจุดประสงค์และลักษณะของการประชุมโดยไม่ต้องมีรายละเอียด อาทิ ASEAN Summit แปลว่า การประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อวิเคราะห์ทีละคำ ความหมายที่ได้คือ การประชุมที่จัดขึ้นโดยสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีผู้นำของกลุ่มประเทศสมาชิก หรือผู้นำสูงสุดขององค์กรเข้าร่วมประชุม

- Agreement- การเห็นพ้อง การเห็นด้วยการเห็นชอบร่วมกันหรือการยอมรับร่วมกัน
- Accord- ความพร้อมใจกัน พันธไมตรีหรือการเห็นพ้อง
- Consensus-ความสอดคล้องกันหรือเอกฉันท์

ลักษณะของความตกลง

- Binding agreement-สัญญาที่มีข้อผูกมัดต่อเมื่อคู่สัญญาสนองรับ
- Non-binding agreement- สัญญาที่ไม่มีข้อผูกมัดต่อเมื่อคู่สัญญาสนองรับ

จุดประสงค์ของการหารือทั้งในแบบทวิภาคีและพหุภาคี ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการตกลงหรือการเขียนสัญญาในการตกลง ซึ่งมีหลายรูปแบบและมีน้ำหนักแตกต่างกัน เช่น binding agreement หมายถึง สัญญาที่มีข้อผูกมัดต่อเมื่อคู่สัญญาสนองรับ ซึ่งสามารถเห็นได้ในการประชุมของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ หากรัฐ หรือตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐไม่ทำตามข้อตกลง

จะถือเป็นการกระทำผิดทางกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งมักจะมีการลงโทษตามา เช่นห้ามประเทศสมาชิกอื่น ๆ ติดต่อด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการค้าและการคมนาคมขนส่งอย่างเป็นทางการกับผู้กระทำผิด เพื่อบีบบังคับให้มีการปฏิบัติตามข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคง มาตราการห้ามการติดต่อเหล่านี้บางครั้งเรียกว่า ปิดล้อม (embargo) เช่น ปิดล้อมด้านอาวุธ ปิดล้อมด้านการค้า เป็นต้น ในขณะที่ Non-binding agreement หรือสัญญาที่ไม่มีข้อผูกมัดเมื่อคู่สัญญาสนองรับ หมายถึง ถ้ารัฐหรือตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐไม่ทำตามข้อตกลง จะไม่มีการลงโทษอย่างเป็นทางการ อาทิ การประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) แต่สิ่งที่จะเกิดขึ้นคือรัฐหรือตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐนั้นกลายเป็น Free-rider หมายถึงผู้ที่ได้ผลประโยชน์ โดยไม่ให้ความช่วยเหลือหรือทำตามข้อตกลงถือว่าเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น ซึ่งประสิทธิภาพในการเจรจาของตัวแสดงนั้นลดลง ทำให้เสียผลประโยชน์และโอกาสในอนาคต เพราะประเทศอื่น ๆ ไม่ไว้วางใจ และหลีกเลี่ยงการเจรจาเมื่ออยู่ในการประชุมแล้ว นักการทูตต้องเข้าใจความแตกต่าง รู้จักวิธีการใช้คำอย่างถูกต้อง และเข้าใจถึงความหนักและเบาของคำนั้น ๆ เพราะคำเหล่านี้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง

ข้อควรรู้ เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะ ในชีวิตประจำวัน

.....
พญ. พรพรรณ กุ่มานะชัย
แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากภาควิชาอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย

ยาปฏิชีวนะ หรือ แอนตี้ไบโอติก (Antibiotic) เป็นยารักษาโรคที่เกิดจากการติดเชื้อ โดยทั่วไปแล้วหมายถึงเชื้อแบคทีเรีย ปัจจุบันมีการใช้คำอื่นทดแทน คือยาต้านจุลชีพ หรือยาต้านจุลินทรีย์ (Antimicrobial) โดยยากลุ่มนี้จะใช้เมื่อแพทย์ให้การวินิจฉัยหรือคาดว่าผู้ป่วยมีการติดเชื้อแบคทีเรียเท่านั้น ในสังคมไทยประชาชนทั่วไปมักเรียกยากลุ่มนี้เป็นยาแก้อักเสบ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าการใช้ยานี้จะทำให้โรคที่เป็นอยู่หายเร็วขึ้นเพราะยาจะไปรักษาหรือแก้การอักเสบซึ่งเป็นความเข้าใจผิด ยาปฏิชีวนะที่เป็นที่คุ้นเคยและผู้ป่วยมักซื้อใช้เอง ได้แก่ อะม็อกซิซิลลิน (amoxicillin) อ็อกเมนติน (augmentin) นอร์ฟลอกซาซิน (norfloxacilin) เตตราไซคลิน (tetracycline) อะซิโทรมัซิน (azithromycin) เป็นต้น

เหตุใดจึงต้องมีความรู้ เกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะ

เนื่องจากยาทุกชนิด มีทั้งประโยชน์ในการรักษาโรคและมีโทษจากผลข้างเคียงของยา นอกจากนี้ยังเพิ่มปัจจัยเสี่ยงต่อการแพ้ยาทั้ง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะ และเมื่อใช้ไม่ถูกต้องจะก่อให้เกิดโทษต่อผู้ป่วย ได้แก่

๑. ต้องได้รับผลข้างเคียงจากยาไม่ว่าจะเป็นอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน เวียนศีรษะ
๒. โรคไม่หาย
๓. อาจเกิดการแพ้ยาที่ไม่จำเป็นต้องใช้
๔. เชื้อแบคทีเรียประจำถิ่นซึ่งมีอยู่ได้ในร่างกายเป็นปกติ ดื้อต่อยาที่ใช้ ข้อสำคัญคือทำให้ผู้ป่วยต้องจ่ายเงินค่ายา สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ทั้ง ๆ ที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ยานี้

เมื่อไรที่ต้องใช้หรือไม่ต้องใช้ยาปฏิชีวนะ

เมื่อแพทย์ให้การวินิจฉัย หรือคาดว่าผู้ป่วยมีการติดเชื้อแบคทีเรียเท่านั้น หมายความว่าก่อนใช้ยาปฏิชีวนะต้องพบแพทย์ และต้องได้รับการตรวจวินิจฉัยโดยละเอียด ทั้งนี้ พบว่ามีกลุ่มโรค ๓ กลุ่มที่ไม่จำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะ

แต่กลับมีอัตราการใช้จ่ายภูชิชนะสูงมากได้แก่ ๑. ไข้หวัด เจ็บคอ ๒.ท้องเสีย ๓. แผลเลือดออก โดยกลุ่มโรคเหล่านี้มากกว่าร้อยละ ๘๐ ไม่มีสาเหตุมาจากการติดเชื้อแบคทีเรีย การรักษาส่วนใหญ่เป็นการรักษาตามอาการ ประคับประคอง และการให้คำแนะนำผู้ป่วย เช่น ดื่มน้ำมาก ๆ พักผ่อนให้เพียงพอ ยาลดน้ำมูก ยาลดไข้ ยาแก้ไอในไข้หวัดเจ็บคอ การใช้ยาลดอาการท้องอืดและการดื่มน้ำเกลือแร่กรณีท้องเสีย และในกรณีแผลเลือดออก การดูแลรักษาแผลตามที่แพทย์นัดและป้องกันไม่ให้แผลโดนน้ำจะเป็นการรักษาที่สำคัญที่สุด เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่มักร้องขอยาแก้ภูชิชนะเมื่อมีอาการป่วยเป็นเวลานานกว่า ๓ ถึง ๗ วัน เมื่อเสมหะหรือน้ำมูกเป็นสีเขียวข้นหรือถ้าเป็นกลุ่มท้องเสียก็จะขอยาภูชิชนะเมื่อยังมมีอาการถ่ายเหลวหลายครั้งเกิน ๒ วัน หรือเบื่ออาหาร ปวดเมื่อยตัว หรืออาการไข้ที่ยังไม่หาย เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นการซื้อยาเองตามร้านขายยาก็กง่ายมาก อีกทั้งผู้ขายยาที่ไม่ใช่แพทย์ ก็มักจะจ่ายยาให้ตามที่ผู้ป่วยต้องการ จึงทำให้เกิดการใช้จ่ายภูชิชนะโดยไม่จำเป็นกันเป็นวงกว้าง

ควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อต้องใช้ยาปฏิชีวนะ

เมื่อแพทย์ได้ทำการตรวจโดยละเอียดและให้การวินิจฉัยว่าเป็นโรคที่มีการติดเชื้อแบคทีเรียแล้วและผู้ป่วยจะต้องได้รับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ ผู้ป่วยควรแจ้งแก่แพทย์ทุกครั้งหากเคยมีประวัติแพ้ยา ยาปฏิชีวนะมีทั้งในรูปแบบรับประทานและแบบฉีด ผู้ป่วยควรซักถามทำความเข้าใจเกี่ยวกับยาที่ต้องใช้ได้แก่

๑. ต้องได้รับยานานเท่าไร
๒. ต้องรับประทานยาอย่างไร ก่อน หรือหลังอาหาร
๓. มีข้อห้ามอย่างไรระหว่างใช้นี้ เช่น ห้ามใช้ยาใดร่วม ห้ามรับประทานนมหรืออาหารชนิดใด เป็นต้น
๔. ยาที่จะได้รับมีผลข้างเคียงอย่างไร หากเกิดอาการใดขึ้นที่ควรต้องรีบมาพบแพทย์ เป็นต้น

เมื่อผู้ป่วยใช้ยาปฏิชีวนะแล้วต้องใช้ต่อเนื่องจนครบตามที่แพทย์พิจารณา บ่อยครั้งพบว่าผู้ป่วยหยุดใช้ยาเมื่ออาการดีขึ้นซึ่งจะมีผลเสียอาจทำให้โรคกลับเป็นซ้ำ หรือเกิดผลแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการติดเชื้อแบคทีเรียที่ยังรักษาไม่หายดี

ข้อควรระวังที่สำคัญ คือ อาการแพ้ยา หากผู้ป่วยมีอาการแพ้ยา ได้แก่ ผื่นทุกชนิด ปากบวม ตาบวม แน่นหน้าอก หายใจมีเสียงวี๊ด ควรรีบหยุดยา และมาพบแพทย์ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องรอนานเพียงเพื่อกลับไปพบแพทย์ คนเดิมหากฉุกเฉิน และไม่ควรปรับยาเอง ข้อสำคัญผู้ป่วยต้องนำยาที่รับประทาน อยู่ทั้งหมดพร้อมซองหรือชื่อยาไปให้แพทย์ด้วย ไม่ควรนำไปแต่เม็ดยา หากเป็น ยาฉีดก็ให้นำใบนัดฉีดยาซึ่งจะมีชื่อยาไปให้แพทย์ด้วย

ปัจจุบันมีความพยายามให้ความรู้ประชาชนและแพทย์ทั่วไปเพื่อให้เกิด การใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุสมผลเพื่อลดผลเสียและความสิ้นเปลืองจากการ ใช้ยาปฏิชีวนะโดยไม่จำเป็น

เรื่องเล่า เหนือเส้นขนานที่ ๓๘

.....
ประภาวดี บุญช่วยเกื้อกุล

เมื่อดิฉันได้รับมอบหมายให้ร่วมเดินทางไปกับคณะผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ตามโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่สารนิเทศไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) ที่จัดขึ้นที่กรุงเปียงยางระหว่างวันที่ ๓ - ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ดิฉันก็รู้สึกตื่นเต้นอย่างมาก จึงได้ไปศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเทศนี้เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการเดินทาง ภาพที่ดิฉันวาดไว้เกี่ยวกับเกาหลีเหนือนั้น ไม่ต่างไปจากประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียหลาย ๆ ประเทศ ที่วิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ น่าจะเรียบง่าย ไม่ค่อยพึ่งพิงเทคโนโลยีมากนัก และประชากรส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ในช่วงเดือนสิงหาคมที่คณะจะต้อง

เดินทางเป็นช่วงฤดูร้อนปลายฤดูฝนสภาพอากาศร้อนขึ้น อุณหภูมิประมาณ ๓๐ องศา เราแวะเปลี่ยนเครื่องที่กรุงปักกิ่ง เนื่องจากไม่มีสายการบิน บินตรงจากกรุงเทพฯ ไปยังกรุงเปียงยาง

หลังจากการเดินทางที่สมบุกสมบันเล็กน้อยกว่า ๘ ชั่วโมง (รวมเวลาเปลี่ยนเครื่อง) ความเหน็ดเหนื่อยก็หายไปเปลี่ยนเป็นความสนใจใคร่รู้ที่จะทำความรู้จักประเทศที่น้อยคนนักจะได้มีโอกาสเดินทางมาเยี่ยมชม อันด้วยข้อจำกัดหลายประการ อาทิ อุดมการณ์ทางการเมือง การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการคมนาคม

เกาหลีเหนือตั้งอยู่เหนือเส้นขนานที่ ๓๘ มีพรมแดนติดกับเกาหลีใต้ จีน และรัสเซีย^๑ มีพื้นที่ประมาณ ๑๒๐,๕๔๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๒๔ ของพื้นที่ประเทศไทย ประชากรทั้งหมดราว ๒๔ ล้านคน เกาหลีเหนือปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์โดยยึดมั่นบนหลักการตามลัทธิจูเช่ (Juche) ซึ่งนำมาปรับใช้ในการพัฒนาประเทศและดำเนินนโยบายเศรษฐกิจด้วย โดยเน้นความเป็นเอกภาพ การพึ่งพาตนเอง เกียรติภูมิของชาติ และการสร้างความเจริญให้กับประเทศ^๒

๑ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ เกาหลีเหนือ (ภาษาอังกฤษ) อ้างอิงจาก <https://www.cia.gov>

๒ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี อ้างอิงจาก www.mfa.go.th

เมื่อล้อเครื่องบินแตะพื้นรันเวย์ พวกเราผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ในอาคารผู้โดยสารชั้นเดียว ที่มีร้านค้าปลอดภาษีที่มีสินค้าท้องถิ่นและสินค้า ต่างประเทศอยู่ไม่กี่ชิ้น รถขึ้นและสายพานขึ้นกระเป๋แบบเก่าคล้ายสนามบิน ในต่างจังหวัดบ้านเรา ไกล ๆ กันเป็นอาคารผู้โดยสารขนาดใหญ่ ดูทันสมัย ที่ทราบมาว่าเริ่มก่อสร้างมาหลายปีและน่าจะเปิดทำการได้ในอนาคตอันใกล้

ถนนสายหลักสายเดียวที่ทอดจากสนามบินคลั่งไปด้วยฝุ่นจาก การก่อสร้างอาคารผู้โดยสารหลังใหม่ เมื่อรถเก๋งสำหรับหัวหน้าคณะ และรถตู้ของผู้ร่วมคณะ ซึ่งเป็นรถตู้แบบที่วิ่งกันบนท้องถนนสัก ๑๕ ปีที่แล้ว ที่ขบวนรถของเราแล่นผ่านทุ่งนาเขียวขจี ดิฉันนั่งชมวิวทิวทัศน์ตลอด

สองข้างทาง ที่ไม่มีอะไรมากไปกว่าทุ่งหญ้า ชาวบ้านแต่งกายเรียบง่าย ผิวกร้าแดด เดินกันขวัคไขว่ บ้างก็เดินอยู่ริมทาง บ้างก็ถีบจักรยานในเลน เล็ก ๆ ที่กั้นด้วยเชือกจากถนนสายหลัก รถราคันอื่น ๆ ที่ขับออกจาก สนามบินสู่ใจกลางกรุงเปียงยางมีทั้งรถญี่ปุ่น และรถยนต์ยุโรประดับเมอซีเดส ทั้งเก่าและใหม่ก็มีให้เห็น นาน ๆ ที่จะเห็นรถรับจ้าง หรือรถสาธารณะที่มี ผู้โดยสารเต็มคันรถแล่นเอื่อย ๆ มาตามถนน (ทราบจากล่ำมท้อถิ่นว่ คนเกาหลีเหนือทั่วไปไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของรถ) อาคารก่ออิฐถือปูน

หลังเตี้ย ๆ ไม่ทาสี ก็เริ่มมีให้เห็นบ้างประปราย เมื่อขบวนรถของเราแล่นเข้า
เขตใจกลางกรุงเปียงยาง ทิวทัศน์สองข้างทางก็แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด
มีตึกสูงและอาคารที่พักอาศัยลักษณะคล้ายอพาร์ทเมนต์และคอนโดมิเนียม
ผุดขึ้นราวกับดอกเห็ด ถนนขยายจากสี่เลนเป็นแปดเลน มีสถานีรถไฟใต้ดิน
ขนานไปกับถนนเป็นระยะ ขนาบกับบรรดารถแบบเก่าที่คนหนาแน่นตลอดเวลา
สภาพบ้านเมืองในกรุงเปียงยางเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาดสะอ้าน
ไม่ค่อยมีต้นไม้ใหญ่มากนัก ลักษณะคล้ายเมืองเกิดใหม่ที่หยุดการพัฒนาไป
ระยะหนึ่ง สืบเนื่องจากการที่มีสิ่งปลูกสร้างสมัยใหม่จำพวกอาคารที่พักอาศัย
แบบคอนโดมิเนียม/แฟลต ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้น ขณะที่อาคารแบบเก่าก็มิได้รับ
การบูรณะ หรือทาสีให้ดูสดใส

ขบวนรถของคณะมุ่งหน้าไปยังที่หมายแรก คือ อนุสาวรีย์อดีตผู้นำ คิมอิลซุงและคิมจองอิล ซึ่งเป็นปู่และพ่อของผู้นำคนปัจจุบัน คิมจองอิล คณะได้วางดอกไม้เคารพบูชาป้อมอดีตผู้นำที่หล่อจากทองแดงผสมขนาดใหญ่ ประมาณตึกสูง ๔ ชั้น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นกำชับให้อยู่ในอาคารสำรวมและ หากจะถ่ายภาพต้องถ่ายให้ติดรูปปั้นทั้งสองคน ห้ามตัดคนใดคนหนึ่งออก (เมื่อสอบถามถึงเหตุผล ไกด์บอกว่าเพราะคนเกาหลีเหนือรักและเคารพ อดีตผู้นำมาก และไม่ต้องการให้ภาพไม่เหมาะสมเผยแพร่ออกไป) ขณะที่ คณะเยี่ยมชมอนุสาวรีย์อยู่นั้น ก็มีนักท่องเที่ยวชาวจีนและชาวยุโรป มาเยี่ยมชมอนุสาวรีย์เช่นกัน โดยมีไกด์ท้องถิ่นในชุดอันบกที่ดูแลนักท่องเที่ยว กลุ่มนั้นคอยบรรยายในภาษาต่าง ๆ อย่างฉะฉาน

จากนั้นคณะเดินทางไปถึงโรงแรมโคริว ที่เป็นที่พักของคณะตลอดทริปนี้ โรงแรมเป็นตึกแฝดสูงกว่าสามสิบชั้น ภายในโรงแรมใหญ่โตโอ้อ่า ตกแต่งด้วย หินอ่อน ประดับไฟสลัว ๆ มีพนักงานต้อนรับที่พูดภาษาอังกฤษได้เล็กน้อย คอยบริการ เจ้าหน้าที่ห้องถิ่น (liaison officer) ๒ คน ที่ตามคณะช่วยดูแล จนเราเช็กอินเข้าที่พักเรียบร้อย (มาทราบทีหลังว่าเจ้าหน้าที่ทั้งสองคนพักที่ โรงแรมแห่งนี้ด้วยเนื่องจากต้องติดตามคณะตลอดเวลาแต่ไม่ได้ทานอาหาร ที่ห้องอาหารเดียวกัน)

โรงแรมมีบริการครบวงจรเหมือนโรงแรมทั่วไปคือมีร้านอาหาร ห้องออกกำลังกาย (เซาว์น่า) บาร์ที่มีถึงหมักเบียร์เป็นของตนเอง ร้านทำผม ร้านนวด ร้านสะดวกซื้อ ฉันทึ่งเกดว่าแม้แต่คนท้องถิ่นเองก็เข้ามาใช้บริการ อย่างคับคั่งในห้องพักแบ่งเป็นสัดส่วน ห้องน้ำทำจากไฟเบอร์กลาสหล่อ เป็นชิ้นเดียวกันทั้งสุขภัณฑ์ เพดานและพื้นห้องเก้าอี้ทานกาแฟอยู่ทางซ้าย ส่วนห้องนอนแยกออกไปทางขวา การตกแต่งห้องเป็นแบบเรียบง่ายใช้ สีแดงเลือดหมูและสีน้ำตาลเป็นหลัก ในห้องมีโทรทัศน์แบบกลางเก่า กลางใหม่ที่มีรายการอยู่ไม่กี่ช่อง ส่วนมากเป็นรายงานภารกิจทำนุผู้นำ คิม จอง อึน รายการข่าวท้องถิ่น และสารคดีการท่องเที่ยวเกาหลีเหนือ ที่ฉันประหลาดใจคือมีช่อง BBC World ให้ชมด้วยซึ่งชาวต่างประเทศที่ฉัน ได้ชมในตอนนั้นคือเรื่องหญิงไทยอุ้มบุญให้ชาวออสเตรเลีย

คณะอาศัยฝากท้องกับห้องอาหารของโรงแรมตลอดทริป เมนูหลักที่ห้องอาหารของโรงแรมคือบะหมี่เย็น มีลักษณะคล้ายวุ้นเส้นลวกใส่น้ำซุปรีวแซ่เย็นพอขลุกขลิกโปะหน้าด้วยเนื้อสัตว์ไข่และผักหั่นฝอย สอบถามจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้ความว่าเป็นอาหารจานเดียวยอดนิยมของคนเกาหลีเหนือถึงขนาดมีภัตตาคารที่ให้บริการแต่บะหมี่เย็นเท่านั้นเลยทีเดียว อีกเมนูหนึ่งที่คณะได้ลิ้มรสคือบูลโกกิ เนื้อย่างหมักซอสพริกเกาหลี และกิมจิ พร้อมกับเหล้าโซจูที่หมักจากข้าว ดีกรีสูงประมาณ ๓๕ ดีกรี บางชนิดใส่สมุนไพร

รุ่งขึ้นคณะได้เดินทางไปเยี่ยมคารวะบุคคลสำคัญต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ และศึกษาดูงานด้านสื่อสารมวลชนที่สำนักข่าวกลางเกาหลี สถานีโทรทัศน์แห่งชาติเกาหลี คณะได้เยี่ยมชมห้องข่าวที่รับข่าวต่างประเทศ โดยเฉพาะจากญี่ปุ่น จีน และอื่น ๆ เมื่อเจ้าหน้าที่ข่าวได้รับข่าวแล้วก็จะแปลเป็นภาษาเกาหลีและส่งข่าวไปยังผู้ประกาศที่จะอ่านข่าวในห้องส่ง ซึ่งมีอุปกรณ์แบบเก่าและทันสมัยปะปนกัน คณะของเราโชคดีมากที่เป็นคณะทางการจากต่างประเทศคณะแรกที่ได้เยี่ยมชมห้องส่งขณะที่มีการบันทึกรายการข่าวเกี่ยวกับสวนน้ำแห่งใหม่ในกรุงเปียงยาง

หลังจากเยี่ยมชมห้องส่งแล้ว คณะได้ไปเยี่ยมชมบ้านเกิดของอดีตผู้นำคิมอิลซุง ซึ่งอยู่ห่างออกไปนอกกรุงเปียงยางประมาณ ๓๐ นาที ตัวบ้านเป็นบ้านดินหลังคามุงจาก ตกแต่งแบบเรียบง่ายใกล้กันมีบ่อน้ำแร่ธรรมชาติพร้อม

กระบวยไม้ ที่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม (ส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวชาวจีน) สามารถจับแก้กระหายได้ จากนั้นไกด์สาวในชุดฮั่นบก ได้พาคณะขึ้นไปยังจุดชมวิวน้ำพุร้อนแม่ฟ้าหลวง ซึ่งทอดผ่านกรุงเปียงยางไปสุดสายตา สองฝั่งแม่น้ำเป็นเขตเมืองและโรงงานอุตสาหกรรม มองเห็นปล่องควันโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ สัญลักษณ์ของการมุ่งมั่นพัฒนาเศรษฐกิจตามนโยบายของท่านผู้นำอยู่ไกลออกไป

ตอนสาย คณะได้ไปเยี่ยมโรงเรียนมิตรภาพ ไทย - เกาหลีเหนือ ซึ่งทางการเกาหลีเหนือได้แต่งตั้งขึ้น โรงเรียนเปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถม แม้จะเป็นช่วงปิดเทอมแต่นักเรียนกลุ่มใหญ่ (ที่ฝ่ายเจ้าภาพออกตัวว่ามาเรียนพิเศษภาคฤดูร้อน) และคณาจารย์ มารอต้อนรับคณะอย่างอบอุ่น ขณะที่รถของคณะแล่นเข้าไปในบริเวณโรงเรียนก็มีเด็กนักเรียนกลุ่มใหญ่กำลังทำกายบริหาร ดินัน

สังเกตว่านักเรียนประถมต้นจะใส่กางเกงขายาว/กระโปรงเอี๊ยมสั้นสีน้ำเงินเข้ม เหนือเข้า ส่วนนักเรียนประถมปลายจะใส่กางเกงขายาว/กระโปรงยาวคลุมเข้า ขณะได้ชมการสาธิตการเรียนวิชาต่าง ๆ ทั้งชีววิทยา วิชาการเรือน และฟิสิกส์ เด็กทุกคนดูมีความกล้าแสดงออก พูดจาฉะฉาน จากนั้นคณะนักเรียนพาเรา เข้าไปยังห้องรับรองเพื่อให้ชมการแสดงทางวัฒนธรรมเด็กทุกคน ทั้งร้อง ทั้งเต้นเหมือนนักแสดงอย่างมืออาชีพและพร้อมเพรียงอย่างมาก ที่พวกเราประทับใจที่สุดคงเป็นตอนที่เด็กนักเรียนร่วมกันร้องเพลงลอยกระทงเวอร์ชัน ภาษาเกาหลีและชวนให้คณะร่วมเต้นไปด้วยอย่างเป็นกันเอง

จากนั้นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้พาคณะไปเยี่ยมชมสวนน้ำแห่งใหม่ใน กรุงเทพมหานครที่คณะได้เห็นผู้ประกาศข่าวรายงานในห้องส่งขณะเยี่ยมชม สถานีโทรทัศน์ ช่วงเวลาที่เราเดินทางไปตามตรงกับวันหยุดฤดูร้อน จึงมีพ่อแม่ ผู้ปกครองจูงลูกจูงหลานมาเล่นน้ำและสไลเดอร์ในสวนน้ำเป็นจำนวนมาก สวนน้ำที่นี่ทันสมัยแบบตะวันตกมีสไลเดอร์แบบต่าง ๆ กระจ่ายไปทั่วกว่า ๘ จุด มีสระว่ายน้ำขนาดมาตรฐานโอลิมปิก สระเด็ก สระอินฟารเรดเพื่อ สุขภาพ และร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด เบเกอร์รี่ ร้านสะดวกซื้อ และร้านขายของที่ระลึก ที่น่าสังเกตคือแฟชั่นที่นี่ค่อนข้าง conservative ไม่มีบิกินีหรือ

ชุดว่ายน้ำเข้าสูงให้เห็น ทุกคนจะใส่ชุดว่ายน้ำวันพีชที่มีกระโปรงสั้นจีบระบาย คลุมท่อนล่างอีกที แม้แต่ชุดลาลองที่ผู้คนใส่ออกมาเดินตามท้องถนน หรือ ชาวบ้านทั่วไปที่ดิฉันพบเห็นขณะเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ ก็เป็นแบบเรียบ ๆ สีส้ม กางเกงขายาวหรือกระโปรงคลุมเข่า ผู้หญิงสวมถุงน่องหรือถุงเท้าแบบบางกับ รองเท้ารัดส้นแพชั่น ส่วนชุดเครื่องแบบส่วนใหญ่จะเป็นสี kaki ที่เครื่องหมาย ที่ประดับรวมทั้งเข็มรูปผู้นำจะได้รับการดูแล ทำความสะอาดให้เหมือนใหม่ อยู่เสมอ

ช่วงบ่าย คณะได้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์อนุสรณ์แห่งสงครามที่เพิ่งเปิด ให้เข้าชมได้เพียง ๑ ปี บริเวณภายนอกจัดแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ของฝ่ายศัตรู ที่เกาหลีเหนือยึดได้ระหว่างสงคราม ทั้งเรือรบ US Pueblo รถถัง เฮลิคอปเตอร์

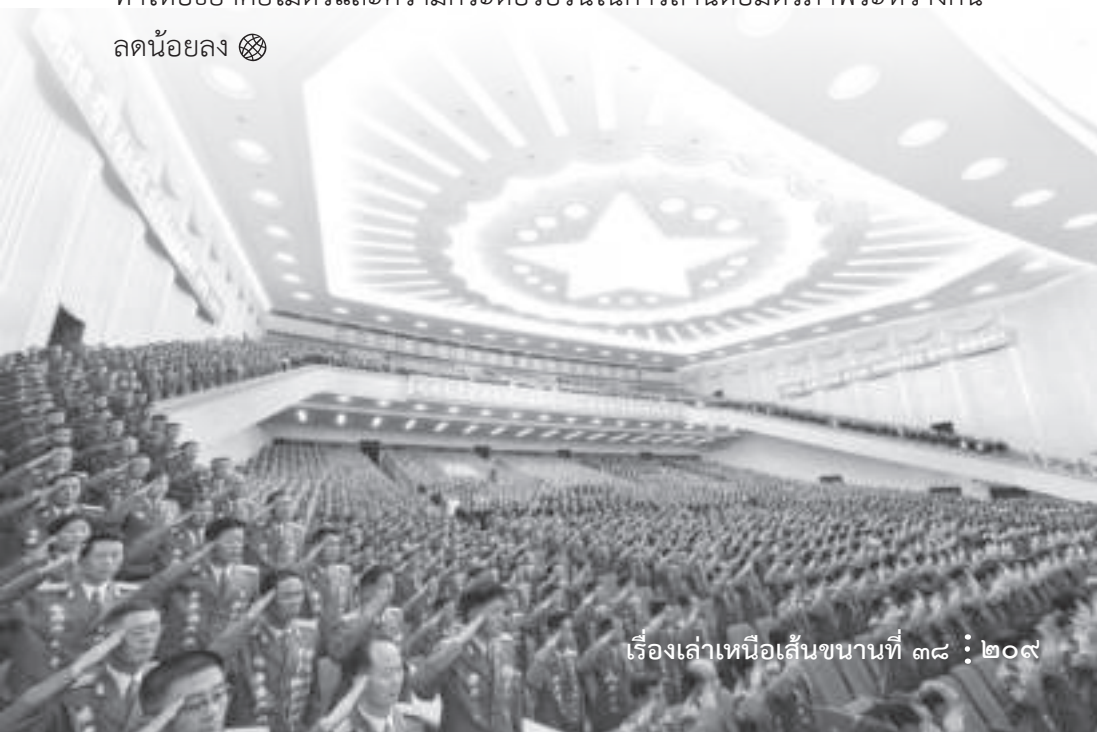
เครื่องบินรบ โดยมีคำบรรยายประกอบพร้อมภาพเหตุการณ์ในสมรภูมिरบ และรายละเอียดเคลยที่เกาหลืเหนือควบคุมตัวได้ บางภาพดูน่าสยดสยอง นัยว่าเป็นเครื่องเตือนใจถึงความโหดร้ายของสงคราม ภายในตัวอาคารพิพิธภัณ์ที่ซึ่งติดเครื่องปรับอากาศทั้งหลังแบ่งออกเป็น ๓ ชั้น แต่ละชั้นมีหัวข้อนิทรรศการหลัก อาทิ วีรบุรุษสงคราม การกู้อิสรภาพ และสงครามกับฝ่ายศัตรู ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีแสงสีเสียงทันสมัย ฉากจำลองและสิ่งของจัดแสดงอย่างละเอียดเป็นภาษาเกาหลี ประกอบการให้ข้อมูล เป็นที่น่าสังเกตว่า สถานที่ราชการทุกแห่งจะมีภาพหรือรูปปั้นอดีตท่านผู้นำหรือท่านผู้นำคนปัจจุบันประดับไว้บริเวณโถงทางเข้า เช่นเดียวกับพิพิธภัณ์แห่งนี้ ก็มีรูปปั้นสีประธานาธิบดีคิม จอง อิล ความสูงเท่าตึก ๒ ชั้นดูน่าเกรงขามทีเดียว

วันรุ่งขึ้น ก่อนเดินทางกลับดิฉันได้มีโอกาสแวะที่พิพิธภัณ์สแตมป์ที่ตั้งอยู่ข้างโรงแรม มีการจัดแสดงสแตมป์ในโอกาสต่าง ๆ และจำหน่ายสแตมป์

โปสการ์ด โปสเตอร์ และเหรียญที่ระลึก นอกจากสแตมป์ที่ระลึกความสัมพันธ์
ทางการทูตระหว่างเกาหลีเหนือกับมิตรประเทศ อาทิ คิวบา และรัสเซีย
แล้ว ภาพที่อื่น ๆ ที่ปรากฏมักจะเป็นภาพปลูกใจ ภาพทหาร ภาพดาวเทียม/
จรวดที่นักวิทยาศาสตร์เกาหลีเหนือคิดค้นขึ้น สัญลักษณ์ประจำชาติ อาทิ
ดอกไม้คิมฮวัน สัญลักษณ์พรรคแรงงาน เป็นต้น

ตลอดการเดินทาง ภาพของเกาหลีเหนือซึ่งดิฉันเคยวาดไว้ถูกปรับเปลี่ยน
ไปพอสมควรหลังจากได้รู้ ได้เห็น พัฒนาการและวิถีชีวิตของคนเกาหลีเหนือ
ด้วยตนเอง เกาหลีเหนือที่ฉันคิดไว้ช่างแตกต่างจากจินตนาการและภาพที่
ปรากฏตามสื่อต่างประเทศที่รายงานข่าวเกี่ยวกับปัญหาด้านการเมืองและ
เศรษฐกิจที่ประเทศที่เป็นที่รู้จักในชื่อโสมแดงยิ่งนักประสบการณ์ที่ได้รับจาก
การเดินทางในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นความพยายามของเกาหลีเหนือในการอยู่รอด
ในยุคโลกาภิวัตน์ และถึงแม้จะหวั่นและระดับการพัฒนาของเกาหลีเหนือ
อาจจะไม่สอดคล้องกับระบบทุนนิยมที่ก้าวไปอย่างไม่มีขีดจำกัด แต่ก็มิได้
ทำให้อัยยาศัยไมตรีและความกระตือรือร้นในการสานต่อมิตรภาพระหว่างกัน
ลดน้อยลง ☸

หนังสือวิทยุสารานุกรมย์

ISSN ๑๕๑๓-๑๐๕ X

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๖๕ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๗

ที่ปรึกษา

เสข วรรณเมธี
รัศม์ ชาลีจันทร์
ลินนา ตั้งธสิริ

นายสถานีวิทยุสารานุกรมย์

นนทวัฒน์ จันทร์ตรี

บรรณาธิการ

เบญจภา ทับทอง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

กองलग ทินกร ณ อยุธยา ศรีพงศ์ บุนนาค
หิรัญ สุวรรณเทศ ญัฎฐยาภรณ์ ขาวผ่อง
วรรณณ์ บัวพวงชน ปิยนาด ชวนเชย

คณะผู้จัดทำ

วนิดา พหลพลพยุหเสนา บัญชา โอโกศรี
บุญรัตน์ แสงทอง อิดารัตน์ พงศ์ไยยง
ชนะ เมียนเจริญ อากร ชาลือชัย
เบญจวรรณ เรือนทอง

ภาพประกอบ

หิรัญ สุวรรณเทศ

ออกแบบปกและรูปเล่ม

ซัซซัย สาเกทอง

ประสานงานกองบรรณาธิการ

ธนวันต์ บุตรแขก

พิมพ์ที่

บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

หนังสือ “วิทยุสารานุกรมย์” รายสามเดือน

จัดทำโดย

สถานีวิทยุสารานุกรมย์ กองวิทยุกระจายเสียง

กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๓-๕๐๙๔ โทรสาร ๐-๒๖๔๓-๕๐๙๓

E-mail : radio_saranrom@mfa.go.th

รับข้อมูลข่าวสารกระทรวงการต่างประเทศได้ทาง

Website : www.mfa.go.th

Facebook : <http://www.facebook.com/thaimfa>

YouTube : <http://www.youtube.com/user/mfathailand>

วิทยุ : AM 1575 kHz

หนังสือวิทยุสารานุกรมย์ออนไลน์ : <http://www.mfa.go.th/saranrom/th/e-book/321>

ฟังวิทยุออนไลน์ : saranrom.mfa.go.th

ผังรายการของสถานีวิทยุสุราษฎร์ AM ๑๕๗๕ KHz.

เวลา / วัน	๐๕.๓๐ – ๐๖.๐๐ น.	๐๖.๐๐ – ๐๖.๓๐ น.	๐๖.๓๐ – ๐๗.๐๐ น.	๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.	๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	๒๒.๐๐ – ๒๒.๓๐ น.
จันทร์	วาไรตี้การทูต	รอบบ้านเรา	คุยกันวันจันทร์ (ข่าวภาษาอังกฤษ)	รักสี่ล้อแอดลื้อม	News & Views From Bangkok	ดาวดวงน้อย	วัฒนธรรม สัมพันธ์
อังคาร	พันโลกกีฬา	รอบบ้านเรา	เราคืออาเซียน	บ๊วแก้ววันนี้	หน้าต่าง โลกกว้าง (เอเชียวัด)	ดาวดวงน้อย	สาระน่ารู้ งานกงสุล
พุธ	SPICE OF ASIA	รอบบ้านเรา	คุยกันวันพุธ (ข่าวภาษาอังกฤษ)	ปณิณกะ สำนึกเราชา	หน้าต่าง โลกกว้าง (แนะนำประเทศ)	ดาวดวงน้อย	รู้รอบโลก
พฤหัสบดี	สุขภาพพร้อมรู้ณ	รอบบ้านเรา	เราคืออาเซียน	Sparkling English	หน้าต่าง โลกกว้าง (เยาวชน)	ดาวดวงน้อย	เรียนรู้ภาษา เพื่อนบ้าน (ภาษา馬來เซีย)
ศุกร์	หลายคนอยากรู้ (ศาลนาอิสลาม)	รอบบ้านเรา	คุยกันวันศุกร์ (ข่าวภาษาอังกฤษ)	ยุทธ On Air	หน้าต่าง โลกกว้าง	ดาวดวงน้อย (โลกเยาวชน)	รู้กฎหมาย สบายใจ